

8.8.2025

Diaarinro VN/10958/2020

Lausuntoyhteenveto työryhmän ehdotuksesta Merenkurkun suojelualueen perustamiseksi

Sammandrag av utlåtandena om arbetsgruppens förslag om inrättande av Kvarkens skyddsområde

1. Johdanto

Asiassa on kysymys Merenkurkun alueella sijaitsevien, valtion hallinnassa olevien valtakunnallisiin suojeluohjelmiin tai Natura 2000 -verkostoon kuuluvien sekä eräiden muiden valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittujen alueiden perustamisesta luonnonsuojelulain (9/2023) 46 §:ssä tarkoitetuksi valtion muuksi luonnonsuojelualueeksi, Merenkurkun luonnonsuojelualueeksi.

Ympäristöministeriö asetti 25.6.2024 Merenkurkun suojelualueen perustamisen säädösvalmisteluun kuntien edustajista koostuvan työryhmän ajalle 1.7.2024–28.2.2025 ja toiminta-aikaa jatkettiin 31.3.2025 asti. Työryhmän puheenjohtajana toimii Vöyrin kunnanjohtaja Jan Finne ja jäseninä ovat edustajat kaikista kunnista ja kaupungeista, joiden alueelle suojelualue sijoittuisi eli Korsnäsin, Maalahden, Mustasaaren ja Vöyrin kunnista ja Uusikaarlepyyn ja Vaasan kaupungeista. Työryhmän asiantuntijasihteereinä toimivat ympäristöministeriön lainsäädäntöneuvos ja Metsähallituksen asiointijohtaja. Työryhmä laati ehdotuksen valtioneuvoston asetukseksi ja asetusta koskevaksi muistioksi.

Työryhmän ehdotus koskee Merenkurkun alueella sijaitsevien, valtion hallinnassa olevien valtakunnallisiin suojeluohjelmiin tai Natura 2000 -verkostoon kuuluvien sekä eräiden muiden valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittujen alueiden perustamisesta luonnonsuojelulain (9/2023) 46 §:ssä tarkoitetuksi valtion muuksi luonnonsuojelualueeksi, Merenkurkun luonnonsuojelualueeksi.

Merenkurkun luonnonsuojelualueeseen kuuluisi noin 64589 hehtaaria valtion omistamia alueita, jotka sijaitsevat Korsnäsin, Maalahden, Mustasaaren ja Vöyrin kunnissa sekä Uudenkaarlepyyn ja Vaasan kaupungeissa. Alueesta 2863 hehtaaria on maa-aluetta ja 61726 hehtaaria vesialuetta, ja siitä sisävesialuetta 35 hehtaaria.

Valtaosa nyt perustettavaksi ehdotetuista alueista on varattu luonnonsuojelutarkoituksiin Pohjanmaan maakuntahallituksen 16.12.2024 hyväksymässä Pohjanmaan maakuntakaavassa 2050. Alueet on varattu luonnonsuojelutarkoituksiin myös alueen kuntien ja kaupunkien voimassa olevissa rantayleiskaavoissa.

Perustettava luonnonsuojelualue täydentäisi Merenkurkun saaristosta aiemmin yksityisiksi luonnonsuojelualueiksi perustettuja alueita, joiden pinta-ala on 79362 hehtaaria. Siitä 8157 hehtaaria on maa-aluetta ja 71205 hehtaaria on vesialuetta. Suojelualueen perustamisella muodostuisi Suomen suurin merellinen suojelualuekokonaisuus, jonka pinta-ala olisi jopa 1300 neliökilometriä.

Työryhmän ehdotus huomioi alueelliset erityispiirteet, joista merkittävimmät ovat erittäin nopea maannousema ja Merenkurkun saariston kansallismaisema, jossa luonnonsuojelu nivoutuu tiiviisti kulttuuri- ja rakennusperintöön. Ehdotettavissa rauhoitussäännöksissä korostuu myös kaikille paikallisille toimijoille yhteinen huoli alueen lintukannoista.

Lausunto pyydettiin seuraavilta tahoilta: maa- ja metsätalousministeriö, puolustusministeriö, sisäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, valtiovarainministeriö, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Luonnonvarakeskus, Metsähallitus, Museovirasto, Puolustusvoimat, Rajavartiolaitos, Suomen ympäristökeskus, Pohjanmaan liitto, Korsnäsön kunta, Maalahden kunta, Mustasaaren kunta, Uudenkaupungin kaupunki, Vaasan kaupunki, Vöyrin kunta, Merenkurkun maailmanperintöalueen neuvosto, Bergö skifteslag, Björköby delägarlag, Gerby skifteslag, Korsnäs bys samfällighet, Maxmo Skärgårds samfällighet, Molpe Bys samfälligheter, Norra- och Södra Vallgrund delägarlag, Söderuddens fiskargille, Sundom Samfällighet, BirdLife Suomi ry, Luonto-Liitto ry, Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry, Ostrobothnia Australis r.f., Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Suomen luonnonsuojeluliiton Etelä-Pohjanmaan -piiri ry, Vaasan ympäristöseura r.y., WWF Suomi, Suomen Latu ry, Suomen Metsästäjäliitto ry, Suomen riistakeskus, Rannikko-Pohjanmaan riistakeskus, Rannikko-Pohjanmaan riistaneuvosto, Österbottens fiskarförbund r.f., Bergö jaktvårdsklubb r.f., Björköby jaktvårdsklubb r.f., Björn i jaktförening r.f., Gerby jaktförening r.f., Jungsund jaktförening r.f., Korsnäs jaktförening r.f., Kvevlax jaktklubb r.f., Mickelsörares jaktklubb r.f., Molpe jaktförening r.f., Munsala jaktförening r.f., Norra Vallgrunds jaktförening r.f., Replot jaktförening r.f., Sundom jaktförening r.f., Södra Vallgrunds jaktförening r.f., Trötta jägarna r.f., Yttermalax jaktförening r.f., Intresseföreningen för en levande skärgård r.f., Norrskärs intresseförening r.f., Storsandens vänner r.f., Akordi oy ja Fingrid Oyj.

Lausuntoaika oli 12.5.–30.6.2025. Lausuntoja annettiin yhteensä 45 kappaletta. Lausunnon antoivat: puolustusministeriö, sisäministeriö, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Metsähallitus, Museovirasto, Suomen ympäristökeskus, Väylävirasto, Suomen Luontopaneeli, Pohjanmaan liitto, Korsnäsön kunta, Mustasaaren kunta, Maalahden kunta, Vöyrin kunta, Rannikko-Pohjanmaan riistakeskus, Rannikko-Pohjanmaan riistaneuvosto, Suomen Metsästäjäliitto, Bergö jaktvårdsklubb r.f., Björköby jaktvårdsklubb r.f., Jungsund jaktklubb r.f., Mickelsörarnas Jaktklubb r.f., Molpe Jaktförening r.f., Munsala jaktförening r.f., Norra Vallgrund jaktklubb r.f., Yttermalax jaktförening r.f., Övermalax jaktklubb r.f., Österbottens Fiskarförbund r.f., Kvarkens fiskeriområde, Södra Kust-Österbottens fiskeriområde, Bergö Skifteslag, Gerby skifteslag, Monäs, Monå, Hirvlax och Harjux byars samfällighet, Norra och Södra Vallgrund gemensamma vattenområde, Sundom delägarlag, Södra Jungsund samfälligheter och vattendelägarlag, Över och Yttermalax gemensamma samfälligheter, Skogsvårdsföreningen Österbotten r.f., BirdLife Suomi ry, Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry, Ostrobothnia Australis r.f., Vasa Miljöförening r.f., Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry, Pohjanmaan Partiolaiset ry, Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry, Andelslaget Solrutten, Intresseföreningen för en levande skärgård r.f., Norrskärs intresseförening r.f., Vaasan Sähkö Oy ja yksi yksityishenkilö. Osa lausunnoista oli useamman lausunnonantajien yhteisiä lausuntoja.

Inledning

Ärendet gäller inrättande av sådana i Kvarkenområdet belägna områden som hör till de riksomfattande skyddsprogrammen eller nätverket Natura 2000 och som är i statens besittning samt av vissa andra områden som förvärvats till staten för naturskyddsändamål som ett sådant annat statligt naturskyddsområde som avses i 46 § i naturvårdslagen (9/2023), dvs. Kvarkenområdets naturskyddsområde.

Miljöministeriet tillsatte den 25 juni 2024 för lagberedningen av inrättandet av Kvarkens skyddsområde en arbetsgrupp bestående av företrädare för kommunerna för tiden den 1 juli 2024–28 februari 2025. Ordförande för arbetsgruppen var Jan Finne, kommundirektör i Vörå och som medlemmarna representerar för alla kommuner och städer där skyddsområdet är beläget Korsholm, Korsnäs, Malax och Vörå kommuner samt Nykarleby och Vasa städer. Arbetsgruppens sakkunnigsekreterare var miljöministeriets lagstiftningsråd och

Forststyrelsens handläggningsdirektör. Arbetsgruppen utarbetade ett förslag till statsrådets förordning och promemoria om förordningen.

Arbetsgruppens förslag gäller inrättande av sådana i Kvarkenområdet belägna områden som hör till de riksomfattande skyddsprogrammen eller nätverket Natura 2000 och som är i statens besittning samt av vissa andra områden som förvärvats till staten för naturskyddsändamål som ett sådant annat statligt naturskyddsområde som avses i 46 § i naturvårdslagen (9/2023), dvs. Kvarkenområdets naturskyddsområde.

Kvarkens naturskyddsområde skulle omfatta cirka 64589 hektar statsägda områden i Korsnäs, Malax, Korsholms och Vörå kommuner samt i Nykarleby och Vasa städer. Av området 2863 hektar är markområden och 61726 hektar vattenområden och av den inlandssjöområde 35 hektar.

Största delen av de områden som nu föreslås bli inrättade har reserverats för naturskyddsändamål i den landskapsplan för Österbotten 2050 som Österbottens landskapsregering godkände den 16 december 2024. Områdena har reserverats för naturskyddsändamål också i de gällande strandgeneralplanerna för kommunerna och städerna i området.

Området som ska inrättas ska komplementära tidigare inrättade privata naturskyddsområden som tillsammans täcker 79362 hektar. Därav 8157 hektar är markområden och 71205 hektar vattenområden. Genom inrättande av naturskyddsområdet skulle formas Finlands största havsskyddsenhet med areal av även 1300 kvadratkilometer.

Arbetsgruppens proposition tar hänsyn till områdets särdrag, av vilka de viktigaste är den snabba landhöjningen och Kvarkens skärgårds nationallandskap, som kopplar naturvården till kultur- och byggnadsarvet. De fridlysningsbestämmelserna som föreslås betonas den gemensamma oron av lokala aktörer för fågelartstammar i området.

Utlåtande begärdes av följande instanser: jord- och skogsbruksministeriet, försvarsministeriet, inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten, Naturresursinstitutet, Forststyrelsen, Museiverket, Försvarsmakten, Gränsbevakningsväsendet, Finlands miljöcentral, Österbottens förbund, Korsnäs kommun, Malax kommun, Korsholms kommun, Nykarleby stad, Vasa stad, Vörå kommun, Kvarkens världsarvsdelegation, Bergö skifteslag, Björköby delägarlag, Gerby skifteslag, Korsnäs bys samfällighet, Maxmo skärgårds samfällighet, Molpe Bys samfälligheter, Norra- och Södra Vallgrund delägarlag, Söderuddens fiskargille, Sundom Samfällighet, BirdLife Finland ry, Luonto-Liitto ry, Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry, Ostrobothnia Australis r.f., Finlands naturskyddsförbund rf, Finlands naturskyddsförbunds södra Österbottens distrikt rf, Vasa miljöförening r.y., WWF Finland, Finlands Latu rf, Finlands Jägarförbund rf, Finlands viltcentral, Kust-Österbottens viltcentral, Kust-Österbottens viltvårdsråd, Österbottens Fiskarförbund r.f., Bergö jaktvårdsklubb r.f., Björköby jaktvårdsklubb r.f., Björn i jaktförening r.f., Gerby jaktförening r.f., Jungsund jaktförening r.f., Korsnäs jaktförening r.f., Kvevlax jaktklubb r.f., Mickelsörarnas jaktklubb r.f., Molpe jaktförening r.f., Munsala jaktförening r.f., Norra Vallgrunds jaktförening r.f., Replot jaktförening r.f., Sundom jaktförening r.f., Södra Vallgrunds jaktförening r.f., Trötta jägarna r.f., Yttermalax jaktförening r.f., Intresseföreningen för en levande skärgård r.f., Norrskärs intresseförening r.f., Storsandens vänner r.f., Akordi Oy och Fingrid Oy.

Remisstiden var 12.5–30 juni 2025. Sammanlagt lämnades 45 utlåtanden. Utlåtanden lämnades av försvarsministeriet, inrikesministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten, Forststyrelsen, Museiverket, Finlands miljöcentral, Trafikledsverket, Finlands Naturpanel, Österbottens förbund, Korsnäs

kommun, Korsholms kommun, Malax kommun, Vörå kommun, kust-Österbottens viltcentral, viltvårdsrådet i kust-Österbotten, Finlands Jägarförbund, Bergö jaktvårdsklubb r.f., Björköby jaktvårdsklubb r.f., Jungsund jaktklubb r.f., Mickelsörarnas Jaktklubb r.f., Molpe Jaktförening r.f., Munsala jaktförening r.f., Norra Vallgrund jaktklubb r.f., Yttermalax jaktförening r.f., Övermalax jaktklubb r.f., Österbottens Fiskarförbund r.f., Kvarkens fiskeriområde, Södra Kust-Österbottens fiskeriområde, Bergö Skifteslag, Gerby skifteslag, Monäs, Monå, Hirvfax och Harjux byars samfällighet, Norra och Södra Vallgrund gemensamma vattenområde, Sundom delägarlag, Södra Jungsund samfälligheter och vattendelägarlag, Över och Yttermalax gemensamma samfälligheter, Skogsvårdsföreningen Österbotten r.f., BirdLife Suomi ry, Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry, Ostrobothnia Australis r.f., Vasa Miljöförening r.f., Finlands naturskyddsförbunds Österbottens distrikt rf, Pohjanmaan Partiolaiset ry, Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry, Andelslaget Solrutten, Intresseföreningen för en levande skärgård r.f, Norrskärs intresseförening r.f., Vaasan Sähkö Oy och en privat person.

2. Yhteenvedo lausuntojen sisällöstä Sammandragning av utlåtanden

2.1. Yleiset huomiot Allmänna kommentarer

Ministeriöillä ja rajavartiolaitoksella ei ollut huomautettavaa asetusluonnoksesta tai muistiosta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus iloitsee siitä, että valtiolle hankittujen alueiden muodostaminen luonnonsuojelualueeksi on edennyt näin pitkälle. Maankohoamissaariston luontotyyppien, linnuston ja muun eliöstön suojelun, saariston kulttuuriympäristön, perinteisten elinkeinojen ja vapaa-ajan vieton sekä virkistys- ja luontomatkailun näkökulmia on asetuksen valmistelun yhteydessä onnistuneesti sovitettu yhteen.

Metsähallitus näkee erittäin myönteisenä, että Merenkurkun luonnonsuojelualueen valmistelu on edennyt asetusluonnosvaiheeseen laajapohjaisen ja vahvasti paikalliset tarpeet huomioivan yhteistyöprosessin tuloksena. Merenkurkun luonnonsuojelualueen perustaminen antaa osaltaan suuntaviivat aluekokonaisuuden kestäväälle kehittämiselle ja käytön ohjaukselle.

Kokonaisuudessaan **Museoviraston** mielestä luonnonsuojelualueen perustaminen on myönteinen asia, se edistää sekä luonnon monimuotoisuuden säilymistä että kulttuuriympäristön suojelua, vaalimista ja kestäväää käyttöä. On myös arvokasta, että Merenkurkun suojelualueen perustamiseen liittyneitä ristiriitoja soviteltiin laajasti vuosina 2023 ja 2024 erillisessä sovitteluhankkeessa.

Suomen Luontopaneeli pitää suojelualueen perustamista tärkeänä. Alueen suojeleminen tukee Suomen kansainvälisiä sitoumuksia, joiden mukaan tavoitellaan 30 prosentin maa- sekä merialueiden suojelua vuoteen 2030 mennessä ja tukee myös Merenkurkun ja Perämeren vedenalaisen rannikkoluonnon monimuotoisuuden suojelemista sekä ihmistoiminnasta aiheutuvien paineiden vähentämistä

Korsholms kommun, Korsnäs kommun och **Intresseföreningen för en levande skärgård r.f.** anser att utkastet till förordning har beretts som en del av ett brett samarbete mellan statliga myndigheter och lokala aktörer och avsteg från det gemensamma kompromissförslaget kan göras endast i mycket ringa mån.

BirdLife Suomi ry toteaa, että Merenkurkun suojelualueen perustaminen on tärkeää ja on hyvä lähtökohta, että asetuksen valmistelussa on käytetty työryhmää, joka on koonnut yhteen asioita, joihin ministeriön on kiinnitettävä huomiota asetuksen laatimisessa.

Pohjanmaan Partiolaiset ry pitää laadittua esitystä kokonaisuutena erittäin myönteisenä. Luonnos on huolellisesti valmisteltu, hyvin ankkuroitu paikallisyhteisöjen näkemyksiin ja siinä tavoitellaan tasapainoa luonnonsuojelun ja ihmistoiminnan välillä. Erityisen ilahduttavana se pitää sitä, että luonnon monimuotoisuuden ohella myös saariston perinteinen elämäntapa nähdään vaalimisen arvoisena.

Finlands Scouter ser mycket positivt på promemorian. Den är genomarbetad, väl förankrad i dialog med lokalsamhället och visar på en god balans mellan naturskydd och mänsklig närvaro. Det är särskilt glädjande att både biologisk mångfald och traditionella sätt att leva och verka i skärgården lyfts fram som värden att bevara.

Andelslaget Solrutten välkomnar förslaget till förordning för ett naturskyddsområde på de statliga mark- och vattenområdena i Kvarken.

Suomen Metsästäjäliitto katsoo, että saaristo- ja siihen liittyvää metsästyskulttuuria sekä kannansäätelyn tarpeita on esityksessä pääsääntöisesti huomioitu kiitettävällä tavalla.

Lausunnonantajien ehdotettuja säännöksiä koskevat huomiot esitetään seuraavassa kunkin säännöksen yhteydessä. Lausuntojen keskeinen sisältö esitetään jaksossa 3 kokonaisuudessaan.

Remissinstansernas kommentarer till de föreslagna bestämmelserna presenteras nedan i samband med respektive bestämmelse. Det centrala innehållet i utlåtandena presenteras i avsnitt 3 i sin helhet.

2.2. Ehdotettuja säännöksiä koskevat huomiot Kommentarer om de föreslagna bestämmelserna

2.2.1. 1 §. Luonnonsuojelualueen perustamistarkoitus Naturskyddsområdets syfte

Merenkurkun ainutlaatuisen nopean maannousun muodostaman, muuttuvan saaristokokonaisuuden, alueen vedenalaisten ja maaluontotyyppien sekä eliölajien, erityisesti lintulajien ja niiden elinympäristöjen sekä saaristokulttuurin muodostaman kulttuurimaiseman vaalimiseksi ja suojelemiseksi sekä perinteisten luonnonkäyttötapojen jatkumisen turvaamiseksi perustetaan luonnonsuojelulain (9/2023) 46 §:n mukainen Merenkurkun luonnonsuojelualue.

För att värna och skydda den föränderliga och unika skärgården i Kvarken med sin snabba landhöjning, sina submarina och terrestra naturtyper med dess arter, särskilt dess fågelarter och deras livsmiljöer, samt dess kulturlandskap som präglas av skärgårdskultur, samt för att trygga kontinuiteten i den traditionella naturresursanvändningen inrättas ett naturskyddsområde för Kvarken enligt 46 § i naturvårdslagen (9/2023).

Museovirasto kiinnittää huomiota siihen, että perustamistarkoituksessa ei mainita geologisia arvoja. Se toteaa, että olisi kiinnostavaa nostaa erikseen esille vedenalaisen maiseman käsite, jossa yhdistyvät sekä kulttuuriperintö, luontoarvot että geologinen maisema esimerkiksi merestä nousevat De Geer - moreeniharjanteet ja ylipäättänsä tuoda voimakkaammin esille alueen meri-, saaristo- ja vesimaisemia (myös veden alta) tarkasteltuna sekä maalta merelle päin että mereltä maalle päin, ja yhdistää nämä selkeämmin jo arvotettuihin kokonaisuuksiin kuten maailmanperintöalueeseen sekä VAMA ja RKY-kokonaisuuksiin ja Natura-alueisiin.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry katsoo, että pykälästä puuttuu kokonaan maininta alueen geologiasta ja geomorfologiasta, joka on maapallon mittakaavassa tärkein ja keskeisin sekä myöskin maailmanperintöpäätöksen keskeinen luonnonsuojelun lähtökohta.

2.2.2. 2 §. Sijainti ja rajat Läge och gränser

Merenkurkun luonnonsuojelualueeseen kuuluu noin 64589 hehtaaria valtion omistamia alueita, jotka sijaitsevat Korsnäsän, Maalahden, Mustasaaren ja Vöyrin kunnissa sekä Uudenkaarlepyyn ja Vaasan kaupungeissa. Luonnonsuojelualueeseen kuuluvan alueen rajat on merkitty punaisella viivalla, valtion yleiset vesialueet on merkitty vaaleansinisellä värillä ja valtion yksityiset vesialueet tummansinisellä värillä tämän asetuksen liitteinä 1-n oleviin karttoihin.

Kvarkens naturskyddsområde omfattar cirka 64589 hektar statsägda områden i Korsnäs, Malax, Korsholms och Vörå kommuner samt i Nykarleby och Vasa städer. Gränserna för de områden som hör till naturskyddsområdet har märkts ut med en röd linje, statens allmänna vattenområden har märkts ut med ljusblå färg och statens privata vattenområden med mörkblå färg på kartorna i bilagorna 1-6 till denna förordning.

Korsholms kommun föreslår att följande preciseringar ska göras till gränsdragning:

- 1) ett skifte från stranden längs Björkö västra skogsväg nästan fram till Björkövägen (499-480-4-179?) skall strykas i sin helhet eftersom detta område har inte ingått i det bakgrundsmaterial som den regionala arbetsgruppen haft till sitt förfogande under det förberedande arbete;
- 2) fastigheter 499-480-9-20, 499-480-37-2 och 499-480-6-46 bör även undantas till de delar som inte är belägna vid havsstranden;

Intresseföreningen för en levande skärgård r.f. anser att det bör tydligt och specifikt dokumenteras de landområden som är ägda av staten genom att komplettera de kartor i bilagorna 1-n för varje kommuns kartbild med en bilaga med fastighets nummer för samtliga fastigheter som ägs av staten.

Över och Yttermalax gemensamma samfälligheter påpekar att noggrannare kartor bör presenteras för att kunna se fastigheter som faktiskt ingår i fredningsområdet.

Molpe Jaktförening r.f. rekommenderar att det tydligt och specifikt dokumenteras de landområden som är ägda av staten. Detta erhålles genom att komplettera de kartor i bilagorna 1-n för varje kommuns kartbild med en bilaga med fastighetsbeteckning för samtliga fastigheter som ägs av staten.

Gerby skifteslag anser att Kvarkens naturskyddsområde i den föreslagna formen är alltför splittrat för att kunna utgöra ett enhetligt naturskyddsområde. Beredningen borde ha utgått från mindre områdeshelheter, för vilka klara synergifördelar skulle ha kunnat fastställas i den framtida skötseln och användningen. Delägarlagen påpekar att statens ägo av Mastören (905-402-25-7) inte omfattar de tillandningar kring holmen, som uppkommit efter att tillandningsområdena i Gerby by kartlades och utrösades för den hela byns tillandningsområden omfattande inlösningsförrättningen som inleddes i början av 1960-talet och slutfördes på 1980-talet.

Andelslaget Solrutten anser att Stubben ingår i samma lokalsamhälle som Jöusanområdet, som tagits med i förordningsförslagets geografi och att det skulle vara naturligt att Stubben skulle ingå i de områden som förordningen omfattar annars lokalsamhället i området splittras.

2.2.3. 3 §. Rauhoitussäännökset Fridlysningsbestämmelser

BirdLife Suomi katsoo yleisesti, että koska kyse on Natura 2000-alueista, asetukseen ei voi kirjata vähäistä suurempia poikkeuksia, koska toimenpiteiden vaikutuksia Natura 2000 suojeluarvoihin ei ole arvioitu, eikä niiden toteuttamiskelpoisuudesta ole varmuutta.

Luontopaneeli pitäisi tärkeänä, että alueen käyttöä koskevista rajoituksista päätettäisiin asetuksessa hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisen jälkeen. Myös **BirdLife Suomi** pitää hankalana lähtökohtana, että valtaosasta alueen käyttöä koskevista mahdollisista rajoituksista päätetään asetuksen vahvistamisen jälkeen hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

1 mom

Merenkurkun luonnonsuojelualueella kielletyistä toiminnoista säädetään luonnonsuojelulain 49 §:ssä ja rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista mainitun lain 50 ja 51 §:ssä.

Bestämmelser om verksamhet som är förbjuden i Kvarkens naturskyddsområde finns i 49 § i naturvårdslagen och bestämmelser om undantag från fridlysningsbestämmelserna i 50 och 51 § i den lagen.

Intresseföreningen för en levande skärgård r.f., Norrskärs intresseförening r.f. och Bergö Skifteslag föreslår att det hänvisas också till 52 § i naturvårdslagen.

Ostrobothnia Australis r.f. och Vasa Miljöförening r.f. konstaterar att enligt 52 § 5 mom med Forststyrelsens tillstånd får också malmer sökas. Detta och en eventuell påföljande gruvverksamhet ses som ett stort hot mot hela skyddsområdet. Det går inte att kompensera detta område med nya Natura 2000-områden, eftersom det är världsunikt.

2 mom

Merenkurkun luonnonsuojelualueella saa rakentaa oikeusvaikutteisen kaavan mukaisesti kalastuskyliksi merkityille alueille sekä muille rakennuspaikoille.

I Kvarkens naturskyddsområde får det uppföras byggnader i enlighet med en plan med rättsverkningar på områden som märkts ut som fiskebyar samt på andra byggplatser.

Metsähallitus toteaa, että a rakentamisen sallimista ja rakennusten ylläpitoa koskevat säännökset ovat muihin asetuksella perustettuihin valtion luonnonsuojelualueisiin verrattuna poikkeuksellisia. Muuhun kuin LSL 50.1.1 §:n mukaiseen sekä saamelaiden kotiseutualueella 52 §:n 6 momentin mukaiseen rakentamiseen liittyviä tarpeita on säädösvalmistelun yhteydessä pyritty, mahdollisuuksien mukaan, huomioimaan luonnonsuojelualueiden yksityiskohtaisissa rajauksissa. Sen mukaan luonnonsuojelulaista ei suoraan löydy säädösperustaa asetusluonnoksen rauhoitussäännöksissä sallituksi esitetyle uudisrakentamiselle tai rakennuskannan ylläpidolle esitetysssä laajuudessa, joten em. rauhoitussäännösten luonnonsuojelulaista johdettavat perusteet tulisi asetuksen jatkovalmistelussa tarkastella erityisen huolellisesti ja ottaa huomioon erilaiset vaihtoehdot työryhmän muistiossa esiin tuotujen rakentamista ja rakennuskannan ylläpitoa koskevien tarpeiden toteuttamiseen.

Österbottens förbund anser att det i förordningen inte kan beslutas hurudana beteckningar det ska vara i planerna och föreslår att texten ändras till: "I Kvarkens naturskyddsområde får det uppföras byggnader i enlighet med en områdesanvändningsplan med rättsverkan".

Korsholms kommun, Korsnäs kommun och Malax kommun anser att det är viktigt att formuleringen kvarstår. Korsholms kommun och Malax kommun anser att om denna skrivning av någon orsak inte är möjlig är det nödvändigt att undanta alla byggplatser från naturskyddsområdet genom att undanta koordinaterna för fastigheterna/byggplatserna, så att de formellt inte tillhör skyddsområdet.

Malax kommun anser att det bör klargöras att 3 § 2 mom första mening gäller byggnader enligt planer med rättsverkningar och 3 § 2 mom andra mening gäller eventuella byggnader som inte ingår i planer.

Ostrobothnia Australis r.f. och Vasa Miljöförening r.f. konstaterar att det kunde definieras vilka planer är sådana som gäller samt deras datering.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry katsoo, että säännös tulee poistaa.

3 mom

Merenkurkun luonnonsuojelualueella saa entistää ja kunnostaa olemassa olevia rakennuksia, satama- ja muita rakennelmia huomioiden alueen kulttuurihistoriallinen arvo. Tulipalon tai muun syyn vuoksi tuhoutuvan rakennuksen saa korvata vastaavalla uudella rakennuksella kulttuurihistoriallisen maisema-arvon vaalimiseksi.

I Kvarkens naturskyddsområde är det tillåtet att restaurera och sätta i stånd befintliga byggnader, hamnanläggningar och andra konstruktioner med beaktande av områdets kulturhistoriska värde. En byggnad som förstörs på grund av eldsvåda eller av någon annan orsak får ersättas med en motsvarande ny byggnad för att värna om kulturhistoriskt landskapsvärde.

Museovirasto toteaa, että rakennusperinnön vaaliminen tarkoittaa rakennusten ja rakenteiden kunnostamista, suojelumääräysten asettamista ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiksi luokiteltujen kohteiden dokumentointia. Rakennusperinnön säilyttäminen asianmukaisessa käytössä ja kunnossa tukee alueen identiteettiä ja vahvistaa paikallista kulttuuria. Vanhan rakennuskannan säilyttäminen tarjoaa myös monipuoliset mahdollisuudet kestäväälle matkailulle ja paikalliselle elinkeinotoiminnalle.

Över och Yttermalax gemensamma samfälligheter vill att de byggnader som finns på arrende mark av staten skall få underhållas.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry katsoo, että entisöinnissä ja kunnostamisessa ei voida asetuksen säädöksellä laajentaa ja ylittää luonnonsuojelulain 50 pykälässä säädettyä ja oikeus tulipalon korvaamiseen uudella rakentamisella pitää poistaa asetuksesta.

4 mom

Merenkurkun luonnonsuojelualueella saa saaristoluonnon ja -kulttuurin suojelemiseksi, niihin liittyvien perinteisten luonnonkäyttötapojen turvaamiseksi ja elävän saariston säilyttämiseksi laiduntaa lampaita ja muita laiduneläimiä.

I Kvarkens naturskyddsområde är det tillåtet att det tillåtet att hålla betande får och andra betesdjur i området för att skydda skärgårdsnaturen och skärgårdskulturen, trygga de traditionella naturanvändningsmetoderna i anslutning till dem och bevara den levande skärgården.

(Ei kommentteja.)

5 mom.

Merenkurkun suojelualueella saa luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momentin 1 kohdan estämättä

1) rakentaa tien Mustasaaren kunnassa Björkö saaren ja Vistanin kylän välille sekä Korsnäs kunnassa Sävmarintien ja Långbådanin niemen välille;

2) rakentaa Metsähallituksen hyväksymään paikkaan laiturin, mikäli se on välttämätöntä luonnonsuojelualueella sijaitsevan kiinteistön kulkuyhteyksien kannalta;

3) ylläpitää ja kunnostaa oja luonnonsuojelualueen ulkopuolisten alueiden välttämättömiä kuivatustarpeita varten.

Inom Kvarkens naturskyddsområde är det tillåtet att trots vad som föreskrivs i 49 § 1 mom. 1 punkten i naturvårdslagen

1) anlägga en väg mellan ön Björkö och byn Vistan i Korsholms kommun samt mellan Sävmarvägen och Långbådaudden i Korsnäs kommun

2) bygga en brygga på en plats som godkänts av Forststyrelsen, om detta är nödvändigt med tanke på trafikförbindelserna till fastigheten inom naturskyddsområdet

3) underhålla och iståndsätta diken för nödvändiga torrlägningsbehov som avser områden utanför naturskyddsområdet.

Korsnäs kommun stöder anser att det är nödvändigt att bygga en väg till hamnen genom en fastighet som hör till naturskyddsområdet.

Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry katsoo, että kohta 1 tulee poistaa pitää ongelmallisena sallia tiehankkeiden toteuttaminen Björkön saaren ja Vistanin kylän välille Mustasaassa sekä Sävmarintien ja Långbådanin niemen välille Korsnäsissä, koska se voi peruuttamattomasti vaarantaa luonnonsuojelualueen suojelutavoitteiden toteutumista. Hankkeiden toteuttamisesta voi suorien, elinympäristöjen tuhoutumiseen johtavien vaikutusten sekä pysyväluonteisen häiriövaikutuksen myötä todennäköisesti seurata Natura 2000 -alueen suojelun perusteina olevien luonnonarvojen eli luontodirektiivin liitteen I luontotyyppien ja liitteen II sekä lintudirektiivin liitteen I lajien merkittävää heikentymistä. Sen mukaan säännös on luonnonsuojelualueen perustamisasetuksen 1 §:n ja luonnonsuojelulain 34 §:n vastainen. Hankkeiden vaikutukset on osana niiden lupamenettelyä arvioitava luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisella tavalla. Luontovaikutuksiltaan erittäin haitallisten tiehankkeiden sekä alueen perustamistarkoituksen ja luonnonsuojelulain välinen ristiriitaisuus tulee poistaa poistamalla kyseinen säännös asetuksesta.

Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry ja **Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry** katsovat, että kohta 1 tulee poistaa asetuksesta lainvastaisena. Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry katsoo, että hankkeet voivat peruuttamattomasti vaarantaa luonnonsuojelualueen suojelutavoitteiden toteutumista. Hankkeiden toteuttamisesta voi suorien, elinympäristöjen tuhoutumiseen johtavien vaikutusten sekä pysyväluonteisen häiriövaikutuksen myötä todennäköisesti seurata Natura 2000 -alueen suojelun perusteina olevien luonnonarvojen eli luontodirektiivin liitteen I luontotyyppien ja liitteen II sekä lintudirektiivin liitteen I lajien merkittävää heikentymistä. Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry katsoo, että valtion luonnonsuojelualueelle ei voida asetuksella säätää tien rakennusoikeutta, kun se on luonnonsuojelulaissa kielletty. Lisäksi kohdan 1 mainitut tiet ovat yksityisellä alueella, joille asetuksella ei voi säätää mitään. Vistanin tie kulkisi osittain jo rauhoitetulla alueella.

Ostrobothnia Australis r.f. och **Vasa Miljöförening r.f.** konstaterar att vägen mellan Björkö och byn Vistan kan inte godkännas på grund av dess negativa inverkan på landskapet och naturen inom Natura 2000-området.

SYKE tunnistaa riskinä perustamisasetuksen 3 §:ssä mainitun kiinteän (liikenne)yhteyden, joka saattaa uhata mm. alueen luontoa, maisemakuvaa, lintuja ja hylkeitä, sekä jääolosuhteita. **Ostrobothnia Australis r.f.** och **Vasa Miljöförening r.f.** kan inte omfatta planerna på en fast förbindelse över Kvarken, eftersom den skulle ha en oerhört negativ effekt på världsarvet och Kvarkens naturskyddsområde.

Korsholms kommun föreslår att ersätta texten 1 punkt 2 "med tanke på trafikförbindelserna" med "för att trygga kommunikationen till fastigheten".

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry katsoo, että kohta 2 pitää poistaa asetuksesta, sillä Metsähallitus voi varmistaa, että rakennetulle rannalle pääsee maihin tulevana vuosina vielä nykyistään paremmin merenpinnan tason kohotessa.

Norra och Södra Vallgrund gemensamma vattenområde anser att formuleringen "nödvändiga torrlägningsbehov" är otydlig och inte tillräckligt tydliggör att dessa behov är kopplade till ett hållbart lant- och skogsbruk och därför föreslår följande omformulering: "att möjliggöra ett hållbart lant- och skogsbruk på områden som gränsar till och ligger utanför naturskyddsområdet".

Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry pitää ongelmallisena mahdollisuutta ylläpitää ja kunnostaa ojia luonnonsuojelualueen ulkopuolisten alueiden välttämättömiä kuivatustarpeita varten, koska ojien ylläpito ja kunnostus voivat uhata luonnonsuojelualueen suojelutavoitteita ja tärkeämpää olisi ennallistaa luonnonsuojelualueella mahdollisesti olevia ojia.

Vaasan Sähkö esittää, että asetukseen lisätään voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti seuraava uusi kohta: "4) rakentaa olemassa oleville rakennuksille, rakennuspaikoille ja yhdyskuntateknisille laitteille sekä kaavoissa määritellyille rakennuspaikoille sähkönjakeluverkon haltijan toimesta liittyjän liittämiseksi tarvittavia sähkönjakelujohtoja."

6 mom

Merenkurkun luonnonsuojelualueella saa luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momentin 2 kohdan estämättä ylläpitää ruoppaamalla vakiintuneessa käytössä olevien veneväylien ja satamien syvyyttä sekä ruopata syväväylän Mustasaaren kunnan Södra Vallgrundin kylässä sijaitsevaan Bredskäretin satamaan.

Inom Kvarkens naturskyddsområde är det tillåtet att trots vad som föreskrivs i 49 § 1 mom. 2 punkten i naturvårdslagen genom muddring upprätthålla djupet i vedertagna båtfarleder och hamnar samt muddra en djupfarled till Bredskärets hamn i Södra Vallgrund by i Korsholms kommun.

Väylävirasto pitää tärkeänä kirjausta, että Bredskäretin satamaan johtava väylä on mahdollista ruopata syväväyläsyvyyteen luonnonsuojelualueella.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry katsoo, että Bredskäretin syväväylää koskeva teksti pitää myös asetuksesta, sillä asetuksessa ei voi olla määräyksiä, jotka koskevat yksityisomistuksessa olevien alueiden käyttöä. Koko momentti on poistettava, koska asiasta on riittävä määräys luonnonsuojelulaissa. Olemassa olevien venepaikkojen/pienveneväylien sijainti voi olla luonnonsuojelualueen kannalta huono ja sen ylläpito voi aiheuttaa haittaa vesiluonnolle. Ruoppausmassat saattavat olla haitaksi ja aiheuttaa kuormitusta. Luonnonsuojelualueella ei voi olla ruoppauksen suhteen väljemmät ehdot kuin muutoin - pikemminkin päinvastoin.

SYKE katsoo, että ruoppauskirjaukset ovat perusteltuja huomioiden väylien tai sataman toiminnallisuus ja alueen maankohoaminen. On tärkeää määrittää riittävällä tarkkuudella, mitä tarkoittaa *vakiintuneessa käytössä oleva väylä*.

Luontopaneeli on huolissaan ruoppauksen melko vapaasta sallimisesta ja näkee siinä riskejä etenkin, jos vapaa-ajanasutuksen paine alueella kasvaa entisestään.

Ostrobothnia Australis r.f. och **Vasa Miljöförening r.f.** anser att muddringar skall koncentreras till officiella vedertagna farleder. Det förblir oklart hur manskall agera om en befintlig byggplats finns invid en flada som håller på att avsnöras till ett glo. Man frågar vilka är de kulturhistoriskt viktiga platser som man skall få muddra för att nå och dumpa massorna "kostnadseffektivt"? Ett flertal muddringar kan ha sådana miljöeffekter, att de skulle förutsätta tillstånd av Forststyrelsen och till och med ett vattenhushållningstillstånd enligt Vattenlagen.

7 mom

Merenkurkun luonnonsuojelualueella on sallittu maanpuolustuksen kannalta tarpeellisten toimintaedellytyksien kehittäminen sekä maanpuolustuksen harjoitus- ja koulutustoiminta vesialueella.

Inom Kvarkens naturskyddsområde är det tillåtet att utveckla försvarets verksamhetsförutsättningar samt att inom vattenområdet bedriva försvarets övnings- och utbildningsverksamhet.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry katsoo, että kohta on poistettava tarpeettomana, sillä luonnonsuojelulaissa on asiasta riittävä ja selkeä säännös.

8 mom

Merenkurkun luonnonsuojelualueella saa luonnonsuojelulain 49 §:n 1 momentin 5¹ kohdassa säädetyn estämättä:

- 1) metsästää hirveä, jänistä, metsäaurista, kanadanmajavaa, mäyrää, rusakkoa, valkohäntäpeuraa ja villisikaa metsästyslain (615/1993) mukaisesti, lukuun ottamatta Vöyrin kunnassa sijaitsevaa Söderskatanin (liitekartta x) ja Mustasaaren kunnassa sijaitsevaa Sommarön (liitekartta y) alueita, joissa hirvieläinten ja villisian ajo on sallittua metsästyksen yhteydessä;*
- 2) metsästää fasaania, heinäisorsaa, kanadanhanhea, merihanhea, sepelkyyhkyä, tavia ja telkkää metsästyslain mukaisesti lukuun ottamatta kohdassa 1 tarkoitettuja alueita;*
- 3) metsästää harmaahyljettä ja itämerennorppaa luonnonsuojelualueeseen sisältyvillä yleisillä vesialueilla metsästyslain 7 §:n ja 10 §:n mukaisesti ja valtion yksityisillä Norrskärin ja Storskärin vesialueilla metsästyslain 10 §:n mukaisesti;*
- 4) luonnonsuojelulain 50 §:n 3 momentin mukaisesti pyydystää ja tappaa minkkiä ja supikoiraa noudattaen metsästyslain 7 luvussa säädettyä;*
- 5) metsästää kettua, kärppää ja näätää lukuun ottamatta ulkosaaristossa 15.4.–15.8. välistä aikaa ja muualla 15.4.–1.8. välistä aikaa ja noudattaen metsästyslain 7 luvussa säädettyä.*

Inom Kvarkens naturskyddsområde är det tillåtet att trots vad som föreskrivs i 49 § 1 mom. 5 punkten i naturvårdslagen

- 1) jaga älg, skogshare, rådjur, kanadensisk bäver, grävling, fälthare, vitsvanshjort och vildsvin i enlighet med jaktlagen (615/1993), med undantag av Söderskatanområde (bifogad karta 7) i Vörå kommun och Sommaröområde (bifogad karta 8) i Korsholms kommun, där drivning av hjortdjur och vildsvin är tillåten i samband med jakt,*
- 2) jaga fasan, gräsand, kanadagås, grågås, kricka och knipa i enlighet med jaktlagen med undantag av de områden som avses i 1 punkten,*
- 3) jaga gråsäl och östersjövikare i de allmänna vattenområden som ingår i naturskyddsområdet i enlighet med 7 och 10 § i jaktlagen och i statens enskilda vattenområden i Norrskär och Storskär i enlighet med 10 § i jaktlagen,*
- 4) i enlighet med 50 § 3 mom. i naturvårdslagen fånga och döda mink och mårhund med iakttagande av 7 kap. i jaktlagen,*
- 5) jaga räv, hermelin och skogsmård med undantag av tiden 15.4.–15.8. i yttre skärgården och 15.4.–1.8. annanstans och med iakttagande av 7 kap. i jaktlagen.*

Metsähallitus näkee myönteisenä metsästyksen sallimisen Merenkurkun luonnonsuojelualueella asetusluonnoksen mukaisella tavalla ja toteaa, että paikallinen saaristokulttuuri ja siihen kuuluva metsästys luonnonkäyttötapana on erityisen hyvin otettu huomioon luonnoksessa. Asetusluonnos tällaisenaan mahdollistaa perinteisen metsästyksen ja kalastuksen jatkumisen alueella. Työryhmän esitys sallia metsästys metsästyslain (615/1993) mukaisesti on hyvä, sillä tämä mahdollistaa ajantasaisuutta ja joustoa myös siinä tilanteessa, jossa metsästyslaki muuttuu.

Metsähallitus toteaa, että 3 §:ssä säädettäisiin erikseen minkin ja supikoiran tappamisesta Merenkurkun luonnonsuojelualueella ja tätä perustellaan sillä, että LSL 50 §:n 3 momentin säännös, jolla on sallittu haitallisten vieraslajien vähentämisestä rauhoitussäännösten estämättä, ei koskisi valtion muita suojelualueita ilman, että siitä erikseen säädetään perustamisasetuksessa, koska lain 52 §:n 3 momentissa todetaan muulla valtion suojelualueella sovellettavan lain 49 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädettyä kieltoa pyydystää, tappaa

¹ Lausunnolla olleessa versiossa kirjoitusvirhe (4 kohdassa).

tai hätyyttää luonnonvaraisia selkärankaisia eläimiä. Aiemmin luonnonsuojelulain 52 §:n 3 momenttiin sisältyvän kirjauksen lain 49 §:n 1 momentin 5 kohdan soveltamisesta eläinten tappamiseen, pyydystämiseen ja hätyyttämiseen valtion muilla luonnonsuojelualueilla ei ole katsottu sulkevan pois mahdollisuutta vähentää haitallisia vieraslajeja minkkiä ja supikoiraa muilla luonnonsuojelualueilla luonnonsuojelulain 50 § 3 momentin mukaisesti. Mikäli tulkitaan, että eläinten tappamisesta muilla luonnonsuojelualueilla tulisi säätää aina erikseen muiden luonnonsuojelualueiden perustamisasetuksessa, myöskään LSL 51 §:n 1 momentin nojalla ja siinä säädetyillä edellytyksillä tapahtuva lupien myöntäminen eläinten tappamiseen ei olisi Metsähallituksen näkemyksen mukaan mahdollista, ellei tästä olisi säädetty erikseen perustamissäädöksessä. Metsähallitus katsoo, että kyseistä kohtaa asetuksen taustamuistiossa on syytä tarkentaa siitakin huolimatta, että säädöksessä päädyttäisiin säilyttämään erillinen säännös minkin ja supikoiran pyydystämisestä ja tappamisesta LSL 50 § 3 momentin mukaisesti.

Luontopaneeli katsoo, että metsästyksen salliminen voi tukea alueen kulttuuriarvoja, mutta se voi vaarantaa luonnonsuojelun tavoitteita.

Korsnäs kommun poängterar att, även om listan på jaktbara arter är omfattande och täcker merparten av den jakt som bedrivs i området i dagsläget, är det viktigt att behovet av eventuella ändringar i jakten följs upp regelbundet för att öka den lokala acceptansen för skyddsområdet. Bäst vore att följa jaktlagen.

Finlands viltcentral Kust-Österbotten, Kust-Österbottens viltråd, Bergö Skifteslag, Bergö jaktvårdsklubb r.f., Björköby jaktvårdsklubb r.f., Molpe Jaktförening r.f., Munsala jaktförening r.f., Norra Vallgrund jaktklubb r.f., Yttermalax jaktförening r.f., Övermalax jaktklubb r.f. anser att jakt enligt Jaktlagen och Jaktförordningen bör tillåtas på Kvarkens naturskyddsområde.

Mickelsörarnas Jaktklubb r.f. anser att förvaltningsmässigt vore en fördel om samma regler för jakten skulle gälla i hela området och följa gällande allmän jaktlagstiftning som adaptivt reglerar jakten och kan anpassas till lokala förhållanden.

Monäs, Monå, Hirvlax och Harjux byars samfällighet anser att jakt och fiske på området ska likställas med de omkringliggande ickefredade områdena, området är ställvist så splittrat så t.ex. jakt på säl och sportfiske kan bli svårt att utföra och omöjligt att övervaka.

Birdlife Suomi katsoo, että valtion suojelualueella ei tule mahdollistaa metsästysharrastusta lukuun ottamatta alueen luonnonsuojelutavoitteiden saavuttamista vaikeuttavien lajien metsästystä. Vieraslajien, kuten supikoiran, minkin, valkohäntäpeuran, fasaanin ja kanadanhanhen metsästäminen on perusteltua sallia asetuksessa silloin, kun metsästys toteutetaan niin, ettei se haittaa luonnonsuojelutavoitteiden saavuttamista.

Ostrobothnia Australis r.f. och Vasa Miljöförening r.f. anser att entydigt är att grundidén med inrättandet av andra statliga naturskyddsområden är att jakt och annat dödande av djur ska vara förbjudet. Endast i undantagsfall och med utförliga motiveringar kan jakt och dödandet av djur tillåtas redan vid inrättandet av skyddsområdet. Skogsmård, hermelin och räv kan jagas eftersom de kan påverka andra skyddsvärda arter negativt. Likaså är fångst och dödande av mink och mårhund helt acceptabelt. Också det kan accepteras att älg, rådjur och vitsvanshjort infogas pga deras potentiellt negativa effekter på skogsnaturen. Säljakt (gråsäl, östersjövikare) är delvis problematisk, eftersom bägge arterna ingår i områdets skyddsmotiveringar och vikaren klassas som utrotningshotad. Däremot är det svårt att förstå varför arter som skogshare, fälthare och grävling och fasan skall få jagas.

Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry pitää tärkeänä, että luonnonsuojelualueella tehdään mahdollisimman helpoksi alueen suojelutavoitteita vaarantavien vieraslajien poisto ja torjunta. Se pitää tärkeänä, että ketun, variksen ja tiettyjen pesimälinnustolle merkittävää haittaa aiheuttavien harmaalokkiyksilöiden tappamismahdollisuutta metsästyslainsäädännön mukaisesti.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry ei näe mitään perusteluja metsäjäniksen, rusakon, mäyrän ja kanadanmajavan/villisian sisällyttämiseksi asetukseen. Kanadanmajavan/villisian voisi hoitaa poikkeusluvalla, mikäli niitä joskus ilmestyisi alueelle ja muille mainituille lajeille tulisi suoda niiden olemassaolon arvoa turvaavaa suojaa. Se ei näe mitään perusteluja fasaanin ja kanadanhanhen sisällyttämiseksi asetukseen. Mikään näistä lajeista ei ole seudulla tärkeä saalislaji ja niiden metsästäminen lisää metsästyksen häirintävaikutusta alueella. Merihanhi, sinisorsa, tavi ja telkkä ovat tosin vielä melko runsaita lajeja mutta niiden metsästyksen salliminen näin suurella alueella (64 589 ha) ei ole järkevää. Esimerkiksi telkkää esiintyy merialueen kaikissa osissa ja sen metsästäminen häiritsisi muita lepäileviä vesilintuja. Rajaamalla metsästykselle (Merihanhi, sinisorsa, tavi ja telkkä) sallittuja pienempiä alueita, jotka eivät ole vesilinnuston tärkeillä levähdysalueilla tämä asia olisi voitu ratkaista melko helposti. On ongelmallista sallia harmaahylkeen ja norpan metsästys, koska molemmat lajit sisältyvät alueen suojeluperusteluihin ja norppa on lisäksi uhanalainen.

Intresseföreningen för en levande skärgård r.f. och Norrskärs intresseförening r.f. anser att i punkt 3) bör ändras till: "Jaga gråsäl och östersjövikare i de allmänna vattenområdena som ingår i naturskyddsområdet i enlighet med 7 § och 10 § i jaktlagen och i statens enskilda vatten och landområden vid Norrskär och Storskär i enlighet med 10 § i jaktlagen" så att även öarnas landområden beaktade.

Finlands viltcentral Kust-Österbotten också önskar att jakt på gråsäl och östersjövikare bör av djuretiska skäl även kunna bedrivas också på statens enskilda landområden och föreslår samma formulering.

Finlands viltcentral Kust-Österbotten anser att jakttiden för rävm, hermelin och skogsmård bör ha jakttider enligt jaktlagen på hela området och föreslår följande: "5) jaga rävm, hermelin och skogsmård i enlighet med jaktlagen med undantag av de områden som avses i 1. punkten."

Suomen Metsästäjäliitto ja Norra Vallgrund jaktklubb r.f. kiinnittävät huomiota siihen, että suden hallinnollinen asema on muutoksessa ja sille saattaa pian tulla metsästysaika.

Korsholms kommun föreslår att vargen skall införas i förordningen som jaktbar art, i enlighet med de ändringar i lagstiftningen som nu bereds inom den Europeiska unionen och Finland.

Suomen Metsästäjäliitto toteaa, että vaikka suurpedot ovat metsästyslaissa aina rauhoitettuja, niille voidaan antaa poikkeuslupia. Pelkästään metsästyslain rauhoitus ei tule olla peruste jättää niitä pyydetävästä lajistosta pois. Pienpetojen metsästyksellinen huomiointi on erityisesti linnustoalueilla tervetullutta. Se esittää, että merimetson ja valkoposkihanhen osalta muistiossa todetun kaltaista varaumaa tulee määrävälein toteuttaa kaikkien rauhoitetuksi nimettävien lajien kohdalla siten, että laji voitaisiin siirtää metsästettäviin lajeihin olosuhteen muuttuessa.

Korsholms kommun anser att enskilda individer av stora rovdjur som utgör ett hot mot betesdjur eller kan utgöra ett betydande ekonomiskt hot mot egendom får tas bort via undantagsförfarande.

Vörå kommun anser att skyddsjakt bör vara tillåten för stora rovdjur och andra skadedjur.

Merenkurkun luonnonsuojelualueella saa metsästyslainsäädännön mukaisesti tappaa variksia ja tappaa sellaisia harmaalokkiyksilöitä, jotka aiheuttavat merkittävää haittaa muille lintulajeille sekä Metsähallituksen luvalla ryhtyä toimenpiteisiin merimetson kannan sääntelemiseksi.

Inom Kvarkens naturskyddsområde är det tillåtet enligt jaktlagstiftningen att döda kråka och att döda sådana gråtrutsindivider som medför betydande olägenhet för andra fågelarter samt med tillstånd av Forststyrelsen vidta åtgärder för reglering av beståndet av skarv.

Metsähallitus katsoo, että asetusluonnoksen 3 §:ään ehdotetun merimetson kannan säätelyä koskevan säännöksen osalta tulisivat sovellettavaksi LSL 51 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdat, kun taas 52 §:n 6 momentin osalta laissa tai sen esitöissä ei ole todettu mahdollisuudesta soveltaa säännöstä eläinlajien vähentämiseen. Säädosluonnos ja taustamuistio olisi hyvä saattaa tältä osin toisiaan vastaavaksi.

Bergö Skifteslag anser att det är särskilt viktigt att icke fredade fåglar kan dödas, med tanke på i synnerhet kråkans, gråtrutens och havstrutens predation på ungar och ägg tillhörande både hotade och icke hotade fågelarter. Att i förordningen nämna "individer som medför betydande olägenhet för andra fågelarter" kan inte vara praktiskt ur juridisk synvinkel. I Kvarkens naturskyddsområde bör man kunna utnyttja tillstånd utfärdade av berörd myndighet, såsom tillstånd att döda varg eller tillstånd att decimera skarvbestånd, med stöd av naturvårdslagens 51 § och 83 §.

Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry pitää tärkeänä sitä, että luonnonsuojelualueella tehdään mahdollisimman helpoksi alueen suojelutavoitteita vaarantavien vieraslajien poisto ja torjunta sekä ketun, variksen ja tiettyjen pesimälinnustolle merkittävää haittaa aiheuttavien harmaalokkiyksilöiden tappamismahdollisuutta metsästyslainsäädännön mukaisesti.

Intresseföreningen för en levande skärgård r.f. och **Norrskärs intresseförening r.f.** anser att meningens bör ändras till: "Inom Kvarkens naturskyddsområde är det tillåtet enligt jaktlagstiftningen att döda kråka, gråtrut och havstrut samt under fredningstid skadeförorsakande kråk- och gråtrutsindivider samt med behövliga tillstånd vidta åtgärder för reglering av beståndet av skarv."

Finlands viltcentral Kust-Österbotten gör en formuleringsförslag: "Inom Kvarkens naturskyddsområde är det tillåtet enligt jaktlagstiftningen att döda kråka, gråtrut, kajo."

Metsästäjäliitto kannattaa ja pitää tärkeänä sallittavaa vieraslajipetojen ja rauhoittamattomiin kuuluvien variksen ja pesintää häiritsevien harmaalokkiyksilöiden vähentämismahdollisuutta.

Österbottens Fiskarförbund r.f., **Kvarkens fiskeriområde** och **Södra Kust-Österbottens fiskeriområde** anser att skarvens inverkan på hotade fiskbestånd och fisket är väldokumenterad i Östersjön och det måste vara möjligt att vidta åtgärder mot skarvpopulationen även inom naturskyddsområdet.

Övrigt

Enligt **Ostrobothnia Australis r.f.** och **Vasa Miljöförening r.f.** är det en brist i förordningen att man inte definierar huruvida tagande av brännved är tillåtet och på vilka villkor detta kan ske. Myös **Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry** katsoo, että polttopuun hankintaa koskeva säännös tulisi lisätä asetukseen.

Kust-Österbottens viltråd vill att begränsningarna för skötsel av våtmarksbiotoper bör säkerställas eftersom många projekt kan förverkligas för att hjälpa sjöfågelbeståndens biotoper i området.

Korsholms kommun föreslår att det tillfogas: "Landstigning och vistelse som är nödvändig för yrkesfiske, viltvård, säljakt samt bekämpning av invasiva arter är tillåten".

Intresseföreningen för en levande skärgård r.f. och Norrskärs intresseförening r.f. anser att det bör tilläggas till förordningen: "Utan hinder av 49§ stycke 1 punkt 5 i naturvårdslagen får en individ, som anges i bilaga IV och bilaga V till habitatdirektivet, dödas i Kvarkens naturskyddsområde om den orsakar skada enligt 83 § tredje momentet naturvårdslagen, om undantag har beviljats av Viltcentralen".

BirdLife Suomi pitää välttämättömänä, että asetuksessa säädetään pesimäaikaisesta maihinnousukiellosta tärkeimmille lintujen pesimäpaikoille ja kattaen ajan pesänrakennuksesta pesivien lintulajien poikasten itsenäistymiseen. Joillakin kohteilla, kuten erittäin uhanalaisen lapasotkan pesimäpaikoilla, on syytä rajoittaa kielto koskemaan myös pesimäpaikkoihin rajoittuneita vesialueita, jotta emot ja poikaset eivät joudu häiriön vuoksi toisistaan erilleen. Vesialueiden liikkumisrajoituksia on asetettava myös tärkeimmille lintujen kerääntymisalueille ympärivuotisesti.

Ostrobothnia Australis r.f. och Vasa Miljöförening r.f. anser att landstigningsförbud på fågelskäer och rörelse- och jaktförbud på rastplatser för sjöfågel borde ingå i själva förordningen. I fråga om dessa hänvisar man till bilaga 1 till utlåtande (se nedan för innehållet). Med tanke på den pågående klimatuppvärmningen borde rastplatserna skyddas 1.8–31.12. En viktig faktor i detta sammanhang är att man skall kunna anvisa områden där sjöfågelkullar skall kunna vistas utan mänsklig störning.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry katsoo, että katsoo, että jo tunnettujen lepäilyalueiden (1.8–31.12.) sekä lintusaarien (15.4–15.8) suojelulla olisi voitu edistää alueen suojelua ratkaisevalla tavalla.

Luontopaneeli toteaa, että alue on yksi linnustollisesti merkittävimmistä lintudirektiivin mukaisista SPA-verkoston alueista ja muuttolintujen levähdyspaikat tulisi määritellä selkeämmin jo asetuksen liitteissä. Suojelulle tärkeiden levähdyspaikkojen määrittelyä ei tulisi jättää vain hoito- ja käyttösuunnitelmien tehtäväksi.

2.2.4. 4 §. Neuvottelukunta Delegationen

Merenkurkun luonnonsuojelualueen hoitoon ja käyttöön liittyvissä kysymyksissä voidaan Metsähallituksen avuksi asettaa neuvottelukunta neljäksi vuodeksi kerrallaan. Metsähallitus kutsuu neuvottelukuntaan riittävän edustuksen alueen käyttöön ja suojeluun vaikuttavista keskeisistä valtion ja kuntien viranomaisista, tutkimuslaitoksista ja järjestöistä sekä elinkeinon harjoittajien, metsästäjien, kalastajien, asukkaiden, luonnonsuojelun sekä virkistykseen ja vapaa-ajan edustajista. Neuvottelukunta osallistuu alueen hoito- ja käyttösuunnitelman laatimiseen ja päivittämiseen, tukee sen toteutumista, edistää osaltaan aluetta koskevia tutkimus- ja kehittämishankkeita ja seuraa aluetta koskevaa tutkimusta. Neuvottelukunta tekee tarvittaessa esityksiä tämän asetuksen, erityisesti metsästästä, kalastusta, rakennuksia ja venevayliä koskevien, säännösten muuttamisesta sekä hoito- ja käyttösuunnitelman, järjestyssäännön ja muun vastaavan ohjeistuksen päivittämisestä. Metsähallitus ja ympäristöministeriö toimivat neuvottelukunnan asiantuntijajäseninä.

För att bistå Forststyrelsen i frågor som gäller skötseln och användningen av Kvarkens naturskyddsområde kan det tillsättas en delegation för fyra år i sänder. Forststyrelsen utnämner till delegationen en tillräcklig representation från de centrala statliga och kommunala myndigheter, forskningsinstitut och organisationer som påverkar användningen och skyddet av området samt företrädare för näringsidkare, jägare, fiskare, invånare samt rekreation och fritid. Delegationen deltar i utarbetandet och uppdateringen av skötsel- och användningsplanen för området, stöder genomförandet av planen, främjar för sin del forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller området och följer forskningen om området. Delegationen gör vid behov framställningar om ändring av bestämmelserna, speciellt om jakt, fiske, byggnader och båtfarleder, i denna förordning och om uppdatering av skötsel- och användningsplanen, ordningsstadgan och andra motsvarande anvisningar. Forststyrelsen och miljöministeriet är sakkunnigledamöter i delegationen.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus pitää muistiossa ja asetuksessa kuvatun kaltaista neuvottelukuntaa erittäin tärkeänä ja kannatettavana työkaluna laajan alueen tiedonvaihdon ja vuorovaikutuksen järjestämisessä

Suomen ympäristökeskus pitää erityisen hyvänä esitystä neuvottelukunnan perustamisesta, mikä edistää paikallisväestön huomioon ottamista ja toimintojen yhteensovittamista. Neuvottelukunta tuo adaptiivisempaa

hallintoa alueelle, mikä on tärkeää huomioiden alueen suuri "dynaamisuus", eli suhteellisen nopea maankohoaminen, eri toimijoiden intressit sekä ilmastonmuutos. Neuvottelukunnan perustaminen vaikuttaa hyvältä vastaukselta yleisiin haasteisiin liittyen muun muassa eri luonnonsuojelualueiden ja niiden osa-alueiden säädöksiin. Lisäksi neuvottelukunta voi tukea paikallisten osallistamista sekä suojelun hyväksyttävyyttä.

Ostrobothnia Australis r.f. och Vasa Miljöförening r.f. bedömer att delegationen i många fall kunde ha en positiv inverkan på områdets naturskydd.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry katsoo, että neuvottelukunta voisi olla asiallinen yhteyselin Metsähallituksen ja muiden toimijoiden välillä sekä vaikuttamalla suotuisasti suojelualueen toiminnan kehittämisen rahoitukseen. Se korostaa, että sen jäsenistössä myös luonnonsuojelu on riittävästi edustettuna, sekä että se on neuvova elin ja päätäntävalta tulee olla Metsähallituksella ja Ympäristöministeriöllä.

Österbottens förbund föreslår att i paragraf 4 delegationens uppgifter vad gäller forskning och uppföljning beskrivs tydligare.

Mickelsörarnas Jaktklubb r.f. och Norra Vallgrund jaktklubb r.f. förslår också att delegationen skall till minst 50% bestå av representanter med lokal förankring i Kvarkens Skärgård / representanter från lokala mark- och vattenägarorganisationer.

Korsholms kommun, Korsnäs kommun och Malax kommun föreslår att det ska tillsättas en delegation, istället för att det kan tillsättas. Samma åsikt framförs av **Bergö Skifteslag, Gerby skifteslag och Gerby vattendelägarlag, Norra och Södra Vallgrund gemensamma vattenområde, Intresseföreningen för en levande skärgård r.f., Norrskärs intresseförening r.f. och Mickelsörarnas Jaktklubb r.f..**

3. Lausuntojen sisältö Innehållet av utlåtandena

3.1. Yleistä Allmänt

Lausunnoista esitetään seuraavassa asiaan liittyvät huomiot.

Nedan presenteras de relevanta iakttagelserna av utlåtandena.

3.2. Ministeriöt Ministerierna

Puolustusministeriö toteaa, että työryhmän laatimassa muistiossa on huomioitu riittävästi maanpuolustuksen tarpeet, eikä sillä ole muuta lausuttavaa asiasta.

Sisäministeriö ilmoittaa, ettei sillä ole asiassa lausuttavaa.

3.3. Viranomaiset ja tiedepaneelit Myndigheter och vetenskapspaneler

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus iloitsee siitä, että valtiolle hankittujen alueiden muodostaminen luonnonsuojelualueeksi on edennyt näin pitkälle. Merenkurkun saariston alue on äärimmäisen arvokas niin maankohoamissaariston luontotyyppien kuin linnuston ja muun eliöstön suojelun, mutta myös saariston

kulttuuriympäristön, perinteisten elinkeinojen ja vapaa-ajan vieton sekä virkistykseen ja luontomatkailu kannalta. Näitä erilaisia näkökulmia on asetuksen valmistelun yhteydessä onnistuneesti sovitettu yhteen.

Muistiossa ennakoidaan tulevia tarpeita muun muassa rakentaa teitä (mm. Mustasaaren kunnassa Björkön saaren ja Vistanin kylän välille sekä Korsnäsän kunnassa Sävmarintien ja Långbådanin niemen välille), syventää väyliä luonnonsuojelualueen sisällä sekä mahdollisesti toteuttaa kiinteä yhteys Merenkurkun yli Ruotsiin. ELY-keskus pitää ymmärrettävänä nostaa tällaisia hankkeita asetukseen 52 §:n nojalla, mutta korostaa, että muistiotekstissä tulisi kaikkiin hankkeisiin liittyen tuoda esille, että harkinta ja arvio hankkeiden toteuttamismahdollisuuksista tehdään niitä ohjaavan lainsäädännön perusteella mukaan lukien Natura - säännökset.

ELY-keskus pitää muistiossa ja asetuksessa kuvatus kaltaista neuvottelukuntaa erittäin tärkeänä ja kannatettavana työkaluna laajan alueen tiedonvaihdon ja vuorovaikutuksen järjestämisessä. Vuoden 2026 alusta voimaan tulevan organisaatiouudistuksen myötä neuvottelukuntaan olisi hyvä kutsua sekä lupa- ja valvontaviraston että Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskuksen edustus. Myös yhteishallintaryhmä tukisi omalta osaltaan käytännön hankkeiden toimeenpanoa alueella.

ELY-keskus pitää niin ikään tärkeänä, että Merenkurkun saariston Natura 2000-alueelle, niin valtion maan luonnonsuojelualueelle kuin yksityisille luonnonsuojelualueillekin laaditaan yhteinen hoito- ja käyttösuunnitelma. Hoito- ja käyttösuunnitelman myötä tarkentuu yhteinen tavoitekuva ja alueen hoidon, ennallistamisen ja virkistyskäytön toimenpidetarpeet.

Koska Merenkurkun saariston alueella pääosa alueesta muodostuu yksityisistä luonnonsuojelualueista ja ELY-keskuksella on aktiivinen rooli niiden hoidon järjestämisessä erityisesti perinnebiotooppien ja rannikon pienvesien kunnostusten osalta, tulisi varmistaa, että Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskukselle varataan riittävät resurssit suunnitelman laadinnan tukemiseen.

ELY-keskus esittää, että muistiossa todetut kustannustarpeet huomioidaan valtionhallinnon talousarvioesityksissä tuleville vuosille.

Metsähallitus näkee erittäin myönteisenä, että Merenkurkun luonnonsuojelualueen valmistelu on edennyt asetusluonnosvaiheeseen laajapohjaisen ja vahvasti paikalliset tarpeet huomioivan yhteistyöprosessin tuloksena. Merenkurkun luonnonsuojelualueen perustaminen antaa osaltaan suuntaviivat aluekokonaisuuden kestävälle kehittämiselle ja käytön ohjaukselle.

Työryhmän esityksen muistiossa on avattu rakentamista koskevaa sääntelyä säädösvalmistelukohteella alueidenkäyttölain mukaisten oikeusvaikutteisten kaavojen sekä mm. Naturaa ja rantojensuojeluohjelmaa koskevien valtioneuvoston periaatepäätösten näkökulmasta, mutta ei ole kuitenkaan selkeästi avattu sitä, mikä on em. sääntelyn suhde luonnonsuojelulakiin ja sen valtion luonnonsuojelualueita koskeviin rauhoitussäännöksiin rakentamisen osalta. Asetusluonnoksen 3 §:n rakentamisen sallimista ja rakennusten ylläpitoa koskevat säännökset ovat muihin asetuksella perustettuihin valtion luonnonsuojelualueisiin verrattuna poikkeuksellisia. Muuhun kuin LSL 50.1.1 §:n mukaiseen sekä saamelaiden kotiseutualueella 52 §:n 6 momentin mukaiseen rakentamiseen liittyviä tarpeita on säädösvalmistelun yhteydessä pyritty, mahdollisuuksien mukaan, huomioimaan luonnonsuojelualueiden yksityiskohtaisissa rajauksissa.

Metsähallituksen näkemyksen mukaan luonnonsuojelulaista ei suoraan löydy säädöspohjaa asetusluonnoksen rauhoitussäännöksissä sallituksi esitetyille uudisrakentamiselle tai rakennuskannan ylläpidolle esitetyssä laajuudessa, joten em. rauhoitussäännösten luonnonsuojelulaista johdettavat perusteet

tulisi asetuksen jatkovalmistelussa tarkastella erityisen huolellisesti ja ottaa huomioon erilaiset vaihtoehdot työryhmän muistiossa esiin tuotujen rakentamista ja rakennuskannan ylläpitoa koskevien tarpeiden toteuttamiseen.

Metsähallituksen näkee myönteisenä metsästyksen sallimisen Merenkurkun luonnonsuojelualueella asetusluonnoksen mukaisella tavalla ja toteaa, että paikallinen saaristokulttuuri ja siihen kuuluva metsästys luonnonkäyttötapa on erityisen hyvin otettu huomioon luonnoksessa. Asetusluonnos tällaisenaan mahdollistaa perinteisen metsästyksen ja kalastuksen jatkumisen alueella. Työryhmän esitys sallia metsästys metsästyslain (615/1993) mukaisesti on hyvä, sillä tämä mahdollistaa ajantasaisuutta ja joustoa myös siinä tilanteessa, jossa metsästyslaki muuttuu.

Työryhmän esityksen mukaisesti asetuksen 3 §:ssä säädettäisiin erikseen minkin ja supikoiran tappamisesta Merenkurkun luonnonsuojelualueella. Asetuksen taustamuistiossa tätä perustellaan sillä, että LSL 50 §:n 3 momentin säännös, jolla on sallittu haitallisten vieraslajien vähentämisestä rauhoitussäännösten estämättä, ei koskisi valtion muita suojelualueita ilman, että siitä erikseen säädetään perustamisasetuksessa, koska lain 52 §:n 3 momentissa todetaan muulla valtion suojelualueella sovellettavan lain 49 §:n 1 momentin 5 kohdassa säädettyä kieltoa pyydystä, tappaa tai hätyyttää luonnonvaraisia selkärangaisia eläimiä.

Aiemmin asetuksella perustetuilla muilla luonnonsuojelualueilla minkin ja supikoiran vähentämisestä ei ole pääsääntöisesti säädetty perustamisasetuksessa. Luonnonsuojelulain 52 §:n 3 momenttiin sisältyvän kirjauksen lain 49 §:n 1 momentin 5 kohdan soveltamisesta eläinten tappamiseen, pyydystämiseen ja hätyyttämiseen valtion muilla luonnonsuojelualueilla ei ole katsottu sulkevan pois mahdollisuutta vähentää haitallisia vieraslajeja minkkiä ja supikoiraa muilla luonnonsuojelualueilla luonnonsuojelulain 50 § 3 momentin mukaisesti. Mm. luonnonsuojelulain esitöissä (HE 76/2022 vp) todetaan po. säännöksen osalta, että "sallittua olisi myös minkin ja supikoiran pyydystäminen ja tappaminen metsästyslain 7 luvussa (Rauhoittamattoman eläimen pyydystäminen ja tappaminen) säädetyn mukaisesti. Minkin ja supikoiran pyynti edellyttäisi metsästysoikeuden haltijan tai maanomistajan lupaa ja mahdollistaisi minkin ja supikoiran yksilöiden vähentämisen luonnonsuojelualueilla, joilla niitä tavataan."

Mikäli tulkitaan niin, että eläinten tappamisesta muilla luonnonsuojelualueilla tulisi säätää aina erikseen muiden luonnonsuojelualueiden perustamisasetuksessa, myöskään LSL 51 §:n 1 momentin nojalla ja siinä säädettyillä edellytyksillä tapahtuva lupien myöntäminen eläinten tappamiseen ei olisi Metsähallituksen näkemyksen mukaan mahdollista, ellei tästä olisi säädetty erikseen perustamissäädöksessä. Metsähallitus katsoo, että kyseistä kohtaa asetuksen taustamuistiossa on syytä tarkentaa siitäkin huolimatta, että säädöksessä päädyttäisiin säilyttämään erillinen säännös minkin ja supikoiran pyydystämisestä ja tappamisesta LSL 50 § 3 momentin mukaisesti.

Metsähallitus katsoo, että asetusluonnoksen 3 §:ään ehdotetun merimetson kannan säätelyä koskevan säännöksen osalta tulisivat sovellettavaksi LSL 51 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdat, kun taas 52 §:n 6 momentin osalta laissa tai sen esitöissä ei ole todettu mahdollisuudesta soveltaa säännöstä eläinlajien vähentämiseen. Säädosluonnos ja taustamuistio olisi hyvä saattaa tältä osin toisiaan vastaavaksi.

Metsähallitus pitää hyvänä, että alueelle laadittavan hoito- ja käyttösuunnitelman yhteydessä osallistavassa prosessissa, alueelle asetuksen mukaisesti perustettavan neuvottelukunnan tukemana, tarkastellaan alueen eliölajien ja luontotyyppien säilymiseksi välttämättömien liikkumisrajoitusten tarvetta ja mahdolliset rajoitukset toimeenpannaan suunnitelman pohjalta erillisellä järjestyssäännöstä annettavalla hallintopäätöksellä. Liikkumisen rajoittamiseen liittyvät yksityiskohdat poikkeustarpeineen on luontevaa kokonaisuutena

tarkastella näissä prosesseissa mm. luonnonsuojelulain säännökset ja vaatimukset huomioiden. Järjestyssäännön sisällön linjaaminen ennakkoon asetuksen valmistelun yhteydessä on jossain määrin ongelmallista, vaikka esimerkiksi ammatinharjoittamiseen liittyvät liikkumisrajoituksesta poikkeamisen tarpeet olisivatkin ilmeisiä.

Metsähallituksen näkemyksen mukaan Merenkurkun suojelualueen perustaminen tukee maailmanperintökohteen suojelua ja maailmanperintöarvojen turvaamista tuleville sukupolville, Unescon maailmanperintöä koskevan yleissopimuksen mukaisesti. Merenkurkun saariston maailmanperintöneuvottelukunta ja ehdotetun luonnonsuojelualueen neuvottelukunta koostuvat pääasiassa samoista osapuolista. Metsähallitus pitääkin hyvänä ehdotusta selvittää jatkotyössä, voidaanko nämä neuvottelukunnat yhdistää. Maailmanperintöalueen hallinto ja -kehitystyö koskee kuitenkin myös muita kuin luonnonsuojelualueita koskevia kysymyksiä, ja niissäkin kysymyksissä osallistuminen ja yhteistyö sidosryhmien kanssa on tulevaisuudessakin tärkeää. Myös hoidon ja käytön suunnittelu laajemmalle ja yhtenäisemmälle alueelle johtaisi, todennäköisesti myös luonnonsuojelun kannalta parempaan tulokseen, ja edesauttaisi sidosryhmien osallistumista ja heidän ymmärrystensä alueen hallinnasta.

Rahoituksen osoittaminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten korjausvelan ja alueen retkeilypalveluiden hoitamiseen on tärkeää myös maailmanperintökohteen kannalta, koska yleissopimuksen mukaan Suomen kuuluu mahdollistaa maailmanperintökohteen kokeminen. Myös perustettavan neuvottelukunnan kustannuksissa on syytä varata vuosittainen määräraha koordinaattorin palkkakuluihin ja suojelualueen kehittämishankkeisiin. Metsähallituksen Luontopalvelut ei pysty koordinoimaan uutta neuvottelukuntaa eikä hankkeita suojelualueen kehittämiseen riittävällä tasolla ilman lisäresursseja. Metsähallituksen Luontopalvelut sekä Mustasaaren, Maalahden, Vöyrin ja Korsnäsin kunnat rahoittavat Merenkurkun maailmanperintö ry:tä. Yhdistykselle ei voida osoittaa uusia tehtäviä ilman ehdotettua lisärahoitusta.

Metsähallitus tuo lausunnossaan esiin myös yhdessä Vattenfallin kanssa kehittämää merituulivoimahankkeita aluevesillä. Korsnäsin kunnan edustalle kehitettävä merituulivoimapuisto liitetään olemassa olevaan sähköverkkoon mantereella. Hankealue (tuulivoimaloiden alue) sijoittuu lähimmillään noin 14,4 km etäisyydelle Merenkurkun saariston Natura-alueen (FI0800130, SAC/SPA) lounaispuolelle ja lähimmillään noin 11 km Närpiön saariston Natura-alueen (FI0800135, SAC/SPA) länsipuolelle. Suunniteltavien merikaapelikäytävien lyhin etäisyys Merenkurkun saariston Natura-alueeseen on 1,8 km ja Närpiön saariston Natura-alueeseen 850 m. Hankkeessa tehdään luonnonsuojelulain 35 § mukainen Natura-arviointi ja YVA-menettelyissä arvioidaan hankkeen vaikutukset muihin suojelualueisiin. Työryhmän ehdotus vastaa lounaassa ja etelässä rajaukseltaan rantojensuojeluohjelman rajausta. Ehdotettu Merenkurkun suojelualue sijoittuisi lähimmillään 11,7 km etäisyydelle hankealueesta (tuulivoimaloiden alueesta) koilliseen ja 2,1 km pohjoisemmasta merikaapelien tutkimuskäytävästä pohjoiseen. Metsähallituksen käynnistämä Edith-merituulivoimahanke sijoittuu Korsnäs-hankkeen eteläpuolelle, suunnitellulla Merenkurkun luonnonsuojelualueella ei tiettävästi ole vaikutuksia Edith-projektin sähkönsiirron suunnitteluun.

Lisäksi Metsähallitus esittää teknisinä korjauksina, että muistion luvussa 5 (Ehdotuksen hallinnolliset ja taloudelliset vaikutukset) ensimmäisen maininta Metsähallituksen Rannikon luontopalveluista tulee poistaa Luontopalvelujen organisaatiouudistuksen vuoksi, harmaahylje ja itämerennorppa lisätä riistalajeiksi asetusmuistion viimeiseen kappaleeseen sivulle 25 ja sivulla 27 oleva viimeinen lause muokata uudelleen, sillä fasaani ja sepelkyhky eivät ole vesilintulajeja, sekä että muistion ruotsinkielisessä käännöksessä olevat harhaanjohtavat ilmaukset ja virheelliset lajinitimet tulee korjata.

Museoviraston näkemyksen mukaan alueen suojelun tarkoitukset ja tavoitteet ovat luonnollisesti kannatettavia, ja niissä sekä ehdotuksessa yhdistyvät kokonaisvaltainen näkemys alueen arvoista ja kulttuuriperinnöstä (muun muassa hylyt, majakat, saaristokulttuuriin liittyvät rakennukset ja perinneympäristöt) sekä maisemien hoidosta. Suojelualueen arvojen turvaamiseksi oleellisia ovat myös perinnetaitojen ylläpito sekä neuvonta esimerkiksi rakennusten huollon, kalastuksen harjoittamisen ja maisemien hoidon kannalta. Kokonaisuudessaan Museoviraston mielestä luonnonsuojelualueen perustaminen on myönteinen asia, se edistää sekä luonnon monimuotoisuuden säilymistä että kulttuuriympäristön suojelua, vaalimista ja kestäväää käyttöä.

On myös arvokasta, että Merenkurkun suojelualueen perustamiseen liittyneitä ristiriitoja soviteltiin laajasti vuosina 2023 ja 2024 erillisessä sovitteluhankkeessa.

Vedenalaisen maiseman idean ja erilaisten arvojen tunnetuksi tekemisen kannalta on myös hyvä, että ehdotuksessa on huomioitu sekä vedenalainen että maanpäällinen meriluonto (esimerkiksi VELMU-hanke) ja kulttuuriperintö (esimerkiksi hylät). Tämä on kiinnostava ja uutta avaava näkökulma erityisesti voimakkaan maankohoamisen alueella, jossa vanhat vesialueet katoavine vedenalaisine maisemineen muuttuvat maa-alueiksi, ja toisaalta syntyy uutta muuttuvaa maisemaa veden alle ja päälle. Tältä kannalta olisikin ollut kiinnostavaa nostaa erikseen esille vedenalaisen maiseman käsite, jossa yhdistyvät sekä kulttuuriperintö, luontoarvot että geologinen maisema esimerkiksi merestä nousevat De Geer -moreeniharjanteet. Ehdotuksessa olisi ylipäättensä voitu tuoda voimakkaammin esille alueen meri-, saaristo- ja vesimaisemia (myös veden alta) tarkasteltuna sekä maalta merelle päin että mereltä maalle päin, ja yhdistää nämä selkeämmin jo arvotettuihin kokonaisuuksiin kuten maailmanperintöalueeseen sekä VAMA ja RKY-kokonaisuuksiin ja Natura-alueisiin.

Merestä hiljalleen esille nousevat historialliset muinaismuistolain rauhoittamat hylät vaativat myös toisinaan aktiivisia dokumentointi- ja suojeluprosesseja, jotta niihin sisältyvää tietoa ei menetetä. Näiden hylkyjen huomiointi osana alueen hoito- ja käyttösuunnitelmia voisi olla paikallaan. Todettakoon, että Merenkurkun alueen vedenalaisesta kulttuuriperinnöstä ei ole käytettävissä kattavaa tietoa ja myös jo tunnettujen hylkykohteiden sijaintitietoja olisi tarpeen tarkistaa ja päivittää nykytekniikan avulla. Lisäksi mahdollisissa meriluontotyyppien ennallistamistoimissa sekä muissa ympäristön kunnostustoimissa (kuten fladojen kynnysten avaamisessa) tulee arvioida sinänsä tarpeellisten ennallistamistoimien mahdolliset vaikutuksen rauhoitettuihin vedenalaisiin ja ranta-alueiden muinaisjäänköksiin yhdessä museoviranomaisten (Museovirasto tai Pohjanmaan museo) kanssa.

Merenkurkun maailmanperintöalue on osittain päällekkäinen luonnonsuojelualueen kanssa, ja samoja merkittäviä kulttuuriympäristöjä on molempien alueilla, kuten esimerkiksi Norrskärin majakkasaari. Ehdotuksessa esiin tuotu ajatus näiden alueiden yhteisestä hoito- ja käyttösuunnitelmasta tuntuu tarkoituksenmukaiselta ja Museovirasto kannattaa myös sen selvittämistä, voidaanko Merenkurkun suojelualueen yhteishallinto yhdistää Merenkurkun maailmanperintöneuvottelukuntaan.

Museovirasto pitää positiivisena, että kulttuuriympäristöarvoille on muistiossa oma lukunsa (2.8. Kulttuuriympäristöarvot), jossa kuvataan monipuolisesti alueen kulttuuriperintöä kuten kalastukseen liittyviä rakennuksia, majakka- ja luotsilaitoksen rakennuksia, hylkyjä, laidunmaita sekä ihmisen toiminnan jälkiä maisemassa. Merenkurkun saaristo on osa maailmanperintökohdetta, ja sen rakennusperintö kertoo alueen asutushistoriasta, merenkulusta ja saaristolaiselämästä. Rakennuskanta on sopeutunut luonnon ja elinkeinojen jatkuvaan muutokseen, mikä korostaa alueen ainutlaatuisia kulttuurihistoriallisia ja luonnonperintöarvoja. Rakennusperinnön vaaliminen tarkoittaa rakennusten ja rakenteiden kunnostamista,

suojelumääräysten asettamista ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiksi luokiteltujen kohteiden dokumentointia. Rakennusperinnön säilyttäminen asianmukaisessa käytössä ja kunnossa tukee alueen identiteettiä ja vahvistaa paikallista kulttuuria. Vanhan rakennuskannan säilyttäminen tarjoaa myös monipuoliset mahdollisuudet kestäväälle matkailulle ja paikalliselle elinkeinotoiminnalle. Merenkurkun luonto- ja kulttuuriperintöarvojen säilyttäminen edellyttää yhteistyötä eri toimijoiden välillä, jotta tunnistettuja arvoja voidaan suojella ja kehittää kestäväällä tavalla. Kulttuuriperintöluvussa (s. 11) todetaan myös, että "Luonnon ja kulttuurin ominaispiirteet ovat läsnä ihmisten arjessa ja säilyvät näin elävänä perintönä". Tämä näkökulma tuo hyvin esille viime aikoina yhä enemmän myös kansainvälisesti tunnistettuja ajatuksia luonto- ja kulttuuriarvojen yhteyksistä, arkimaisemista, kansalaisten osallisuudesta ja elävästä kulttuuriperinnöstä.

Luvussa 4.12. Hoidon ja käytön tavoitteet on listattu kuntien kannalta keskeisiä luonnonsuojelualueen tavoitteita. Nämä tavoitteet toimisivat varmaankin hyvin kaikkia eri osapuolia yhdistävinä ja ohjaavina toimenpiteinä, joita jokainen voi toteuttaa omassa toiminnassaan.

Lisäksi Museovirasto esittää teknisenä korjauksena muistion sivulla 11 olevan tekstin (neljäs kappale, viimeinen virke) korjaamista selkeämmäksi: "Suomen 27 kansallismaiseman luetteloon kuuluu Merenkurkun saaristo (numero 22) ja valtakunnallisesti merkittäviin maisema-alueisiin (VAMA) kuuluvat Merenkurkun saaristomaisemat (alue 115) ja Björköbyn saariston kulttuurimaisema (alue 116)".

Rajavartiolaitos toteaa, että sen toiminnan kannalta tärkeimmät asiat, kuten Rajavartiolaitoksen tehtävien hoito sekä pelastustoiminnan mahdollistaminen alueella, ovat hyvin huomioitu muistiossa, eikä sillä ole tässä vaiheessa erityistä lausuttavaa asiassa.

Suomen ympäristökeskus pitää erityisen esitystä neuvottelukunnan perustamiseksi (4§), mikä edistää paikallisväestön huomioon ottamista ja toimintojen yhteensovittamista. Neuvottelukunta tuo adaptiivisempaa hallintoa alueelle, mikä on tärkeää huomioiden alueen suuri "dynaamisuus", eli suhteellisen nopea maankohoaminen, eri toimijoiden intressit sekä ilmastonmuutos. Neuvottelukunnan perustaminen vaikuttaa hyvältä vastaukselta yleisiin haasteisiin liittyen muun muassa eri luonnonsuojelualueiden ja niiden osa-alueiden säädöksiin. Lisäksi neuvottelukunta voi tukea paikallisten osallistamista sekä suojelun hyväksyttävyyttä.

Syken näkemyksen mukaan on hyvä, että suojelua on tarkoitus toteuttaa luonnonsuojelulain keinoilla ja että alueelle tehdään hoitoja käyttösuunnitelma, mikä edistää varmemmin todellisten suojeluhyötyjen toteutumista. Se tunnistaa riskinä perustamisasetuksen 3 §:ssä mainitun kiinteän (liikenne)yhteyden, joka saattaa uhata mm. alueen luontoa, maisemakuvaa, lintuja ja hylkeitä, sekä jääolosuhteita. Rakentamisen toteutustapa vaikuttaa siihen, miten merkittävänä nämä potentiaaliset haitat toteutuvat. Ehdotuksessa todetaan, että kyseinen hanke on oletettavasti yleisen edun kannalta tärkeä, joka olisi mahdollinen peruste poikkeukseen Natura-verkostoon kuuluvan alueen heikentämiskiellosta.

Perustamisasetuksen pykälän 3 §:n ruoppauskirjaukset ovat perusteltuja huomioiden väylien tai sataman toiminnallisuus ja alueen maankohoaminen. On tärkeää, että väylien ylläpitoruoppaukseen liittyen määritetään riittävällä tarkkuudella, mitä tarkoittaa vakiintuneessa käytössä oleva väylä.

Työryhmän ehdotuksesta puuttuu kuvaus siitä, miten on tarkoitus turvata alueen fladojen ja kluuvien tila ja sukkessiokehityksen jatko. Suojeluperusteissa ei ole myöskään eritelty alueella esiintyviä luonnonsuojelulaissa mainittuja lajeja tai luontotyyppejä, vaan perustelut pohjautuvat luontodirektiiviin. Tätä kohtaa olisi syytä tarkentaa. Ehdotuksen vedenalaisia luontoarvoja käsiteltäessä sivulla 8 on esitetty kartat

sinisimpukan ja rakkohaurun esiintymistodennäköisyyksistä. Tässä yhteydessä olisi ollut informatiivista esittää vastaava kartta suojaisista näkinpartaispohjista, etenkin koska ne ovat luonnonsuojelulaissa erikseen mainittuja.

Väylävirasto toteaa, että merenkulun ja muun vesiliikenteen alueita kehitettäessä on tärkeää ottaa huomioon Väyläviraston vastuulla olevien väylien merenkulun ja muun vesiliikenteen tulevaisuuden tarpeet mm. turvalaitteiden ylläpito ja kehittäminen, vesiväylien kunnossapitoon kuuluvat myös väylien kunnossapitoruoppaukset ja ruoppausmassojen meriläjitykset, joilla pyritään takaamaan turvallisen merenkulun edellytykset sekä tarve siirtää virallisia tai vakiintuneessa käytössä olevia väyliä, ruopata uusia väyliä sekä rakentaa uusia merenkulun turvalaitteita esimerkiksi linjamerkkejä.

Pitkän aikavälin tavoitteena on siirtää Vaasan satama Mustasaaren Södra Vallgrundin kylässä sijaitsevan Bredskäretin alueelle. Alue ei sisälly perustettavaan luonnonsuojelualueeseen, mutta satamaan johtava väylä kulkisi suojelualueen läpi. Mikäli satama siirretään, se edellyttäisi olemassa olevan väylän ruoppaamista 10–12 metrin syvyyteen. Väylävirasto pitää tärkeänä huomiona asetukseen esitettävän kirjaus, että satamaan johtava väylä on mahdollista ruopata syväväyläsyvyyteen luonnonsuojelualueella.

Väyläviraston esiselvitys Merenkurkun kiinteästä yhteydestä on valmistunut. Tarvittaessa suojeluasetuksen mukainen neuvottelukunta voisi myöhemmin tehdä esityksen kiinteää yhteyttä koskevan poikkeuksen sisällyttämisestä asetukseen.

Suomen Luontopaneeli pitää suojelualueen perustamista tärkeänä. Alueen suojeleminen tukee Suomen kansainvälisiä sitoumuksia, joiden mukaan tavoitellaan 30 prosentin maa- sekä merialueiden suojelua vuoteen 2030 mennessä ja tukee myös Merenkurkun ja Perämeren vedenalaisen rannikkoluonnon monimuotoisuuden suojelemista sekä ihmistoiminnasta aiheutuvien paineiden vähentämistä (Boström et al. 2024, Sumelius & Boström 2024, Sumelius et al. 2025). Suojelemalla laajoja alueita turvataan parhaiten ekologista kytkeytyneisyyttä.

Esitetty Merenkurkun suojelualue ylläpitää ainutlaatuisia vedenalaisia luontoarvoja. Suojelulla turvataan eri lajien paikallisesti sopeutuneita muotoja, joilla voi olla ratkaiseva merkitys lajin geneettiselle vaihtelulle. Alueella esiintyvät puhtaat sora- ja hiekkapohjat ovat elintärkeitä mm. paikallisille siikamuodoille. Sokkeloiset saaristoalueet ja fladat ovat puolestaan tärkeitä poikastuottoalueita ahvenelle, särjelle ja hauelle. Merenkurkun saaristossa esiintyy myös Suomessa erittäin uhanalainen taimen, äärimmäisen uhanalainen ankerias ja äärimmäisen uhanalainen meressä kuteva harjus. Suojelulla turvataan myös alueella esiintyviä jääkauden jäännelajeja (glasiaalireliktejä) kilkkiä ja valkokatkaa. Merenkurkussa elää myös kaksi merinisäkästä, harmaahylje ja norppa. Molemmat lajit kuuluvat Euroopan Unionin luontodirektiivin liitteeseen II yhteisön tärkeinä pitämistä eläinlajeista.

Luontopaneeli toteaa, että ehdotuksessa sallittaisiin yhä laajastikin ihmistoimintaa, mikä on ymmärrettävää kulttuuria ylläpitämisen kannalta. Luonnonsuojelulain nojalla suojeltavien alueiden hoidon ja käytön keskeisin tavoite on kuitenkin alueiden säilyttäminen luonnontilaisina siten, että ekosysteemit kehittyvät luonnon omien prosessien mukaisesti ja ihmisen aiheuttamat häiriöt ovat mahdollisimman vähäisiä. Kun alueella ollaan sallimassa metsästystä, ruoppausta, rakentamista ja muuta ihmistoimintaa on pidettävä erityistä huolta, että suojelun ensisijainen tavoite, luonnontilaisuuden säilyttäminen tai siihen pyrkiminen, toteutuu, sillä luonto- ja kulttuuriarvojen yhtäaikaista tukeminen voi olla ristiriidassa. Esimerkiksi metsästyksen sallimisen voi katsoa tukevan alueen kulttuuriarvoja, mutta se voi vaarantaa luonnonsuojelun tavoitteita. Alueella on monia tärkeitä

lintujen levähdysalueita ja metsästyksen aloittamisen viivästyttäminen auttaisi turvaamaan mm. kahlaajalajiston häiriötöntä lepoa muutolla.

Luontopaneeli on huolissaan ruoppauksen melko vapaasta sallimisesta ja näkee siinä riskejä etenkin, jos vapaa-ajanasutuksen paine alueella kasvaa entisestään. Lisääntyvä ruoppaus voi vaarantaa oleellisesti matalien merialueiden vedenlaatua ja luontoarvoja (kasvillisuus, kutupohjat, Boström et al. 2024). Tällaisten riskien tunnistaminen vaatii huolellisia ja kunnianhimoisia hoito- ja käyttösuunnitelmia, sekä laajaa osaamista neuvottelukunnalta, joka on vastuussa alueen hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisesta.

Alue on yksi linnustollisesti merkittävimmistä lintudirektiivin mukaisista SPA-verkoston alueista ja muuttolintujen levähdyspaikat tulisi määritellä selkeämmin jo asetuksen liitteissä. Suojelulle tärkeiden levähdyspaikkojen määrittelyä ei tulisi jättää vain hoito- ja käyttösuunnitelmien tehtäväksi. Kaikilla paikallisilla toimijoilla tuntuu olevan jaettu yhteinen huoli alueen lintukannoista ja levähdyspaikkojen merkitseminen asetuksen liitteenä oleviin karttoihin tukisi vahvasti jaettuja lintujen suojelutavoitteita.

Luontopaneeli pitäisi tärkeänä, että alueen käyttöä koskevista rajoituksista päätettäisiin asetuksessa hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisen jälkeen. Ensisijaista olisi, että hoito- ja käyttösuunnitelmassa luonnonsuojelun tavoitteet ovat ensisijaisia ja tarpeelliset rajoitukset säädetään niin, että tavoitteiden toteutuminen voidaan varmistaa.

Luontopaneeli pitää neuvottelukunnan tehtävää ja mandaattia erittäin tärkeänä alueen suojelutavoitteiden toteutumisen näkökulmasta. Jotta neuvottelukunta pystyy reagoimaan esimerkiksi suojelutavoitteiden vaarantuessa ja tekemään esityksiä ihmistoimintaa koskevien säännösten muuttamiseksi, tarvitaan ajantasaista seurantatietoa ja tutkimustiedon kokoamista. Luontopaneeli toivoo, että yliopistot ja tutkimusyhteisö voisivat käydä aktiivista vuoropuhelua neuvottelukunnan kanssa maa- ja merialueiden suojelu- ja ennallistamistavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta.

On tärkeää, että rahoitustarpeet huomioidaan valtionhallinnon talousarvioesityksissä.

Luontopaneeli katsoo, että asetuksessa olisi hyvä määritellä vielä selkeämmin, miten eri luontotyytit ja lajit tulevat hyötymään suojelualueen perustamisesta.

3.4. Maakuntaliitto ja kunnat *Landskapsförbundet och kommunerna*

Österbottens förbund vill lyfta fram att det i Österbottens landskapsplan 2050 anvisas alla områden tillhörande de olika statliga skyddsprogrammen med given avgränsning och beteckningen "Område som är skyddat eller avses bli skyddat enligt naturvårdslagen". Största delen av de områden som nu föreslås bli inrättade anvisas därför i landskapsplanen för naturskyddsändamål. Landskapsfullmäktige godkände planen 7.4.2025.

Österbottens förbund anser att det i förordningen inte kan beslutas hurudana beteckningar det ska vara i planerna och föreslår att i paragraf 3 texten "I Kvarkens naturskyddsområde får det uppföras byggnader i enlighet med en plan med rättsverkan på områden som märkts ut som fiskebyar samt på andra byggplatser" ändras till: "I Kvarkens naturskyddsområde får det uppföras byggnader i enlighet med en områdesanvändningsplan med rättsverkan".

Österbottens förbund föreslår att i paragraf 4 delegationens uppgifter vad gäller forskning och uppföljning beskrivs tydligare.

Österbottens förbund lyfter fram betydelsen av en fast förbindelse över Kvarken, som utvecklar samarbetet mellan Sverige och Finland och spelar en nyckelroll vid stärkandet av säkerhet i Norden och beredskapen i krissituationer. Det planerade Kvarkens naturskyddsområde får inte utgöra ett hinder för förverkligandet av en eventuell fast förbindelse. I förordningen bör beaktas hur utredningarna framskrider. Texten i promemorian bör också ändras i detta hänseende.

Österbottens förbund föreslår också några tekniska korrigeringar: på sidan 4 "Österbottens landskapsfullmäktige godkände 7.4.2025 Österbottens landskapsplan 2050" och på sidan 17 en precisering: "Förutsättningarna för byggande i Kvarkens naturskyddsområde har avgjorts genom områdesanvändningsplaner". Österbottens förbund anser att alla kommuners planer borde beskrivas på sidan 17.

Korsholms kommun konstaterar att utkastet till förordning har beretts som en del av ett brett samarbete mellan statliga myndigheter och lokala aktörer och avsteg från det gemensamma kompromissförslaget kan göras endast i mycket ringa mån.

Korsholms kommun anser att det är viktigt att formuleringen i 3 § "I Kvarkens naturskyddsområde får det uppföras byggnader i enlighet med en plan med rättsverkningar på områden som märkts ut som fiskebyar samt på andra byggplatser" kvarstår. I Kvarkens naturskyddsområde finns bebyggelse och levande samhällen och det är av yttersta vikt att skyddsförordningen inte begränsar möjligheterna till fortsatt utveckling av området, också med ny byggnation. Det mest synliga exemplet är byggnadskoncentrationen på Västra Norrskär.

Om denna skrivning av någon orsak inte är möjlig är det nödvändigt att undanta alla byggplatser från naturskyddsområdet genom att undanta koordinaterna för fastigheterna/byggplatserna, så att de formellt inte tillhör skyddsområdet. I så fall skulle vanliga stadganden i detalj- och delgeneralplaner gälla för byggplatserna.

Det bör klargöras att 3 § 2 mom första mening gäller byggnader enligt planer med rättsverkningar och 3 § 2 mom andra mening gäller eventuella byggnader som inte ingår i planer.

Även i det senare arbetet med skötsel- och användningsplanen är det viktigt att betona att om det skulle bli rörelsebegränsningar får inte dessa inverka menligt på användningen av byggplatser som finns i strandgeneralplanerna. På vissa av de öar i Korsholm som identifierats som viktiga för fågellivet finns också byggnader som ska kunna användas även i fortsättningen.

Korsholms kommun stöder föreslagna bestämmelserna 1) att man enligt naturvårdslagen kan anlägga en väg mellan Björkö och Vistan; 2) att det är tillåtet att upprätthålla djupet i vedertagna farleder och hamnar, samt att det är tillåtet att muddra en djupfarled till Bredskärets hamn i Södra Vallgrund by; 3) att den föreslagna delegationen i 4 § kan göra framställningar till att inrätta farleder utöver de vedertagna farlederna; 4) att man får anlägga en brygga på en plats som godkänts av Forststyrelsen; 5) att det är tillåtet att hålla betande får och andra betesdjur i området för att skydda skärgårdsnaturen och skärgårdskulturen; 6) att det med undantagslov ska vara möjligt att vidta åtgärder mot skarvpopulationen för att minska skadorna den orsakar på fisket; 7) att införa även sådana arter som jaktbara som inom en nära framtid kan utgöra ett problem på området, så som kanadensisk bäver och vildsvin; 8) om inrättande av en delegation för att bistå Forststyrelsen i frågor som gäller skötseln och användningen av Kvarkens naturskyddsområde; 9) att

delegationen kan göra framställningar gällande eventuella ändringar i jaktbegränsningarna; 10) att försvaret kan utveckla sina verksamhetsförutsättningar i området.

Kommunen föreslår följande ändringar i förordning

- 1) att gällande rätten att bygga texten "om detta är nödvändigt med tanke på trafikförbindelserna till fastigheten" ersättas med "för att trygga kommunikationen till fastigheten". Det bättre beskriver de rådande förhållandena, då det inte handlar om vanliga vägar utan om att ta sig till ett ställe med båt. Även bryggkonstruktioner på statligt äga strandområden ska vara möjliga att bygga eftersom tillgången till privata fastigheter som finns på öar där stranden och vattenområdet är i statlig ägo skall kunna förverkligas på ett ändamålsenligt sätt;
- 2) att vargen skall införas i förordningen som jaktbar art, i enlighet med de ändringar i lagstiftningen som nu bereds inom den Europeiska unionen och Finland;
- 3) att till § 3 mom. 5 tillfogas: Landstigning och vistelse som är nödvändig för yrkesfiske, viltvård, säljakt samt bekämpning av invasiva arter är tillåten;
- 4) att första meningen i 4 § omformuleras enligt följande: "För att bistå Forststyrelsen i frågor som gäller skötseln och användningen av Kvarkens naturskyddsområde tillsätts en delegation för fyra år i sänder."

Kommunen anser att enskilda individer av stora rovdjur som utgör ett hot mot betesdjur eller kan utgöra ett betydande ekonomiskt hot mot egendom får tas bort via undantagsförfarande.

Korsholms kommun betonar att det är viktigt att fisket inte åläggs nya begränsningar i och med inrättandet av skyddsområdet. Korsholms kommun vill också poängtera att det ska vara möjligt att iståndsätta lekområden även maskinellt vilket även framgår av PM:et (s. 23).

Ur fiskets synvinkel är det också viktigt att det på området ska kunna bedrivas jakt på både gråsäl och östersjövikare för att minska dessa arters skador på fisket, men även hotade fiskstammar.

Kommunen också stöder skrivningen i PM:et att "utanför eventuella begränsningar i rörelsefriheten lämnas sådan landstigning som är nödvändig med tanke på yrkesfisket och säljakt".

Kommunen föreslår att följande preciseringar ska göras till gränsdragning:

- 3) ett skifte från stranden längs Björkö västra skogsväg nästan fram till Björkövägen (499-480-4-179?) skall strykas i sin helhet eftersom detta område har inte ingått i det bakgrundsmaterial som den regionala arbetsgruppen haft till sitt förfogande under det förberedande arbete;
- 4) fastigheter 499-480-9-20, 499-480-37-2 och 499-480-6-46 bör även undantas till de delar som inte är belägna vid havsstranden;
- 5) I Lantmäteriverkets kartdatabaser kan det finnas kraftiga förskjutningar i yttre skärgården som gör att det är oklart var fastighetsgränserna går mellan statliga och privata områden. Därtill bygger fastighetsgränserna på tidigare strandlinjer vilket gör att fastighetsbildningen blir otydlig. Detta bör tas i beaktande.

Fastigheter som inte inkluderas i denna förordning skall inte med skilt beslut i ett senare skede införas i naturskyddsområdet.

Korsholms kommun vill betona att det är av yttersta vikt att den finansiering som förslås även tas in i kommande budgeter för att genomförandet av fredningsområdet ska vara lyckat.

Korsholms kommun anser det vara viktigt att finansieringen är minst på den nivå som föreslås i PM (finansiering av Världsarvet i Kvarken rf med 50.000 euro och finansieringen av hela naturskyddsområdet 150.000) euro.

Korsnäs kommun konstaterar att utkastet till förordning har beretts som en del av ett brett samarbete mellan statliga myndigheter och lokala aktörer och avsteg från det gemensamma kompromissförslaget kan göras endast i mycket ringa mån. Liksom det är av högsta vikt att de överenskommelser som gjorts också efterföljs och kvarstår över tid.

Korsnäs kommun anser också att formuleringen i 3 § i förslaget till förordning "I Kvarkens naturskyddsområde får det uppföras byggnader i enlighet med en plan med rättsverkningar på områden som märkts ut som fiskebyar samt på andra byggplatser" kvarstår.

Korsnäs kommun betonar vikten av att farledsnätverket kan utvecklas och att eventuella muddringar kan göras för att trygga farlederna, samt att tillgången till privata fastigheter som finns på öar där stranden och vattenområdet är i statlig ägo även kan förverkligas på ett ändamålsenligt sätt. Därför vill kommunen poängtera vikten av skrivningen i 4 § i förslaget till förordning om att den föreslagna delegationen kan göra framställningar till att inrätta farleder utöver de vedertagna farlederna. Även bryggkonstruktioner på statligt äga strandområden ska vara möjliga att bygga.

I det senare arbetet med skötsel- och användningsplanen är det viktigt att betona att om det skulle bli rörelsebegränsningar får inte dessa inverka menligt på användningen av byggplatser som finns i strandgeneralplanerna.

Tillgången till privata fastigheter som finns på öar där stranden och vattenområdet är i statlig ägo skall kunna förverkligas på ett ändamålsenligt sätt.

Korsnäs kommun stöder också skrivningen om den nya hamnen som planeras till Långbådan inte ska ligga inom det naturskyddsområde som ska inrättas, samt att det är nödvändigt att bygga en väg till hamnen genom en fastighet som hör till naturskyddsområdet.

Korsnäs kommun betonar att det är viktigt att fisket inte åläggs nya begränsningar i och med inrättandet av skyddsområdet.

Korsnäs kommun stöder skrivningen i PM:et att "utanför eventuella begränsningar i rörelsefriheten lämnas sådan landstigning som är nödvändig med tanke på yrkesfisket och säljakt".

Korsnäs kommun betonar att det ur fiskets synvinkel är det också viktigt att det på området ska kunna bedrivas jakt på både gråsäl och östersjövikare för att minska dessa arters skador på fisket, men även hotade fiskstammar.

Kommunen stöder också skrivningen om att det med undantagslov ska vara möjligt att vidta åtgärder mot skarvpopulationen för att minska skadorna den orsakar på fisket.

Korsnäs kommun poängterar att, även om listan på jaktbara arter är omfattande och täcker merparten av den jakt som bedrivs i området i dagsläget, är det viktigt att behovet av eventuella ändringar i jakten följs upp regelbundet för att öka den lokala acceptansen för skyddsområdet. Bäst vore att följa jaktlagen.

Eventuella inskränkningar i jakträtten områdesvis som kan bli aktuella genom användnings- och skötselplanen bör bygga på noggranna inventeringar och forskning så att begränsningar inte införs godtyckligt.

Korsnäs kommun föreslår att 4 § i förslaget till förordning ändras från "För att bistå Forststyrelsen i frågor som gäller skötseln och användningen av Kvarkens naturskyddsområde kan det tillsättas en delegation för fyra år i sänder" till "För att bistå Forststyrelsen i frågor som gäller skötseln och användningen av Kvarkens naturskyddsområde ska det tillsättas en delegation för fyra år i sänder."

Korsnäs kommun vill betona att det är av yttersta vikt att den finansiering som förslås även tas in i kommande budgeter för att genomförandet av fredningsområdet ska vara lyckat. Kommunen betonar särskilt vikten av att den årliga finansieringen, på ca 150 000 €, tas in i kommande budgeter för att kunna driva ett framgångsrikt arbete inom den delegation som ska inrättas.

Korsnäs också påpekar att det finns översättningsfel både i PM:et och i förslaget till förordning.

Malax kommun anser att det är viktigt att formuleringen i 3 § i förslaget till förordning "I Kvarkens naturskyddsområde får det uppföras byggnader i enlighet med en plan med rättsverkningar på områden som märkts ut som fiskebyar samt på andra byggplatser" kvarstår.

I Kvarkens naturskyddsområde finns bebyggelse och levande skärgårdssamhällen, framför allt i Malax och Korsholm, och det är av yttersta vikt att förordningen inte begränsar möjligheterna till fortsatt utveckling av den bebyggda miljön, också med eventuell ny byggnation. Samtidigt måste det betonas att i bland annat Malax ingår även berörda områden i VAMA2021, dvs. statsrådets beslut om nationellt värdefulla landskapsområden, vilket även måste beaktas i utvecklingen av områdena. De största koncentrationerna av bebyggelse inom Malax kommun finns på Fäliskär, Storskäret och Storsanden. Därtill finns byggrätter utspridda på flera andra öar inom fredningsområdet i Malax kommun. Om ovannämnda skrivning av någon orsak inte skulle tas med i förordningen är det nödvändigt att undanta alla byggplatser från naturskyddsområdet, så att de formellt inte tillhör skyddsområdet för att trygga att generalplanerna kan genomföras.

Malax kommun betonar också vikten av att farledsnätverket kan utvecklas och att eventuella muddringar kan göras för att trygga farlederna, samt att tillgången till privata fastigheter som finns på öar där stranden och vattenområdet är i statlig ägo även kan förverkligas på ett ändamålsenligt sätt. Därför vill kommunen poängtera vikten av skrivningen i 4 § i förslaget till förordning om att den föreslagna delegationen kan göra framställningar till att inrätta farleder utöver de vedertagna farlederna. Även bryggkonstruktioner på statligt äga strandområden ska vara möjliga att bygga.

I det senare arbetet med skötsel- och användningsplanen är det viktigt att betona att om det skulle bli rörelsebegränsningar får inte dessa inverka menligt på användningen av byggplatser som finns i strandgeneralplanerna. På vissa av de öar i Malax som identifierats som viktiga för fågellivet finns också byggnader som ska kunna användas även i fortsättningen.

Malax kommun betonar att det är viktigt att fisket inte åläggs nya begränsningar i och med inrättandet av skyddsområdet.

Malax kommun vill också poängtera att det ska vara möjligt att istandsätta lekområden även maskinellt vilket även framgår av PM:et s. 23.

Därtill stöder kommunen skrivningen i PM:et att "utanför eventuella begränsningar i rörelsefriheten lämnas sådan landstigning som är nödvändig med tanke på yrkesfisket och säljakt".

Ur fiskets synvinkel är det också viktigt att det på området ska kunna bedrivas jakt på både gråsäl och östersjövikare för att minska dessa arters skador på fisket, men även hotade fiskstammar.

Kommunen stöder skrivningen om att det med undantagslov ska vara möjligt att vidta åtgärder mot skarvpopulationen för att minska skadorna den orsakar på fisket, förslaget att införa även sådana arter som jaktbara som inom en nära framtid kan utgöra ett problem på området, så som kanadensisk bäver och vildsvin och skrivningen i 4 § i förslaget till förordning att delegationen kan göra framställningar gällande eventuella ändringar i jaktbegränsningarna.

Kommunen poängterar att, även om listan på jaktbara arter är omfattande och täcker merparten av den jakt som bedrivs i området i dagsläget, är det viktigt att behovet av eventuella ändringar i jakten följs upp regelbundet för att öka den lokala acceptansen för skyddsområdet.

Eventuella inskränkningar i jakträtten områdesvis som kan bli aktuella genom användnings- och skötselplanen bör bygga på noggranna inventeringar och forskning så att begränsningar inte införs godtyckligt.

Malax kommun stöder inrättandet av en delegation för att bistå Forststyrelsen i frågor som gäller skötseln och användningen av Kvarkens naturskyddsområde och tanken på att samarbetsdelegationen på sikt skulle kunna bli ett bredare forum där även frågor som berör privata skyddsområden kan behandlas.

Kommunen föreslår att 4 § i förslaget till förordning ändras från "För att bistå Forststyrelsen i frågor som gäller skötseln och användningen av Kvarkens naturskyddsområde kan det tillsättas en delegation för fyra år i sänder" till att "För att bistå Forststyrelsen i frågor som gäller skötseln och användningen av Kvarkens naturskyddsområde ska det tillsättas en delegation för fyra år i sänder."

I PM:et nämns om behovet av fastighetsförrättningar i området för att fastställa fastighetsgränserna. Kommunen vill betona vikten av att utföra dessa fastighetsförrättningar så snart som möjligt för att klargöra vilka regler som gäller på olika fastigheter.

I Lantmäteriverkets kartdatabaser finns det kraftiga förskjutningar i Malax yttre skärgård som gör att det är oklart var fastighetsgränserna går mellan statliga och privata områden. Därtill bygger fastighetsgränserna på tidigare strandlinjer vilket gör att fastighetsbildningen blir otydlig.

I PM:et nämns uppskattade kostnader för lantmåteriförrättningar och det är viktigt att medel reserveras för att förrättningarna kan genomföras så snart som möjligt, vilket är extra utmanande och tidskrävande i ytterskärgården.

Malax kommun vill betona att det är av yttersta vikt att den finansiering som förslås även tas in i kommande budgeter för att genomförandet av fredningsområdet ska vara lyckat. Kommunen betonar särskilt vikten av att den årliga finansieringen, på ca 150 000 € för att kunna driva arbetet inom den delegation som ska inrättas, tas in i kommande budgeter.

Hela arbetet med Kvarkens naturskyddsområde under åren 2024 och 2025 har handlat om att minska allmänhetens misstro till myndigheterna då det gäller inrättande och förvaltning av naturskyddsområden.

Därför är det av största vikt att arbetet inom delegationen kommer igång smidigt och att det finns resurser både finansiella- och personresurser för arbetet.

Det finns ännu i den översättning till svenska som gjorts av både PM:et och förslaget till förordning översättningsfel som måste korrigeras.

Vörå kommun noterar att på Vörå kommuns landområden där skyddsområde inrättas, torde inte finnas en enda privatägd byggnad. De enda byggnaderna och konstruktionerna som syns på grundkartan i det aktuella området är stugan vid Söderskatan, samt ett ensmärke på Ivankallan.

Söderskatan på Västerö anses vara ett centralt utvecklingsobjekt för rekreationsanvändning, tillsammans med bland andra Jöusan i Nykarleby, Sommarö i Panike och flera andra. I dessa områden finns det sannolikt behov av att i fortsättningen bygga, restaurera byggnader, konstruktioner och stigar för friluftslivet och besökare i området.

Kommunen ha identifierat flera översättningsmisstag i den svenska promemorian gällande lokala Ortsnamn, artnamn och andra uttryck.

Kommunen anser att skyddsjakt bör vara tillåten för stora rovdjur och andra skadedjur.

3.5. Maan- ja vesialueen omistajat ja heidän etujärjestönsä Mark- och vattenområdenas ägare och deras intresseorganisationer

Bergö Skifteslag föreslår följande ändringar och tillägg till förordningen om Kvarkens naturskyddsområde:

3 §, första momentet: "Bestämmelser om verksamhet som är förbjuden finns i 49 § i naturvårdslagen och bestämmelser om undantag från fridlysningsbestämmelserna i 50 §, 51 § och 52 § i naturvårdslagen."

4 §, första momentet: "För att bistå Forststyrelsen i frågor som gäller skötseln och användningen av Kvarkens naturskyddsområde skall det tillsättas en delegation för fyra år i sänder."

3 §, gällande jakt: Jakt skall kunna bedrivas enligt jaktlagen och dödande av icke fredade djur och fåglar tillåtas enligt gällande jaktlagstiftning, med stöd av 52 § i naturvårdslagen. Hotade arter kan listas som icke jaktbara i förordningen. Uppföljning av artbestånd skall göras och förordningen uppdateras efter behov.

Särskilt viktigt är att icke fredade fåglar kan dödas, med tanke på i synnerhet kråkans, gråtrutens och havstrutens predation på ungar och ägg tillhörande både hotade och icke hotade fågelarter. Att i förordningen nämna "individer som medför betydande olägenhet för andra fågelarter" kan inte vara praktiskt ur juridisk synvinkel.

I Kvarkens naturskyddsområde bör man kunna utnyttja tillstånd utfärdade av berörd myndighet, såsom tillstånd att döda varg eller tillstånd att decimera skarvbestånd, med stöd av naturvårdslagens 51 § och 83 §. Samförvaltningsgruppen stod bakom den här modellen för jakten på de flesta mötena under arbetet med utkastet till förordningen.

I övrigt stöder Bergö Skifteslag både Malax kommuns och Intresseföreningen för en levande skärgårds utlåtanden.

Gerby skifteslag anser att Kvarkens naturskyddsområde i den föreslagna formen är alltför splittrat för att kunna utgöra ett enhetligt naturskyddsområde. Det finns ingen synergi mellan de föreslagna områdena i den

yttre och den inre skärgården. Detta har som följd att en skötsel- och användningsplan svårligen kan utarbetas så att den uppfyller de olika delområdenas behov. Beredningen borde ha utgått från mindre områdeshelheter, för vilka klara synergifördelar skulle ha kunnat fastställas i den framtida skötseln och användningen.

Gerby skifteslag med samfälliga landägorna 905-402-878-4 och Gerby vattendelägarlag med samfällt vattenområde 905-402-876-2 gränsar till det aktuella skyddsområdesförslaget. Mastören benämnda holme (905-402-25-7) ingår i det planerade naturskyddsområdet. Delägarlagen påpekar att statens ägo av Mastören inte omfattar de tillandningar kring holmen, som uppkommit efter att tillandningsområdena i Gerby by kartlades och utrösades för den hela byns tillandningsområden omfattande inlösningsförrättningen som inleddes i början av 1960-talet och slutfördes på 1980-talet (Registreringsdatum: 28.1.1982). Denna begränsning bör beaktas bl.a. vid uppgörandet av skötsel- och användningsplan.

Arbetet med att ta fram ett underlag för skapandet av Kvarkens naturskyddsområde har i väldigt ringa omfattning beaktat behovet av att förbättra det yrkesmässiga fisket och tillgången på fisk. Detta är en uppenbar brist. Till Kvarkens vattenområden behöver riktas betydligt större forsknings- och utvecklingsresurser för att skapa en framtida grund för det yrkesmässiga fisket, som utgjort en grund för den skärgårdsmiljö, som finns idag men som hotas av att försvinna till följd av försämrade förutsättningar för ett bärkraftigt fiske.

Till Kvarkens skärgård måste i framtiden riktas betydligt större statliga forskningsanslag för att utforska de typiska naturförhållanden som återfinns och följa upp dessas förändringar. Den geologiska forskningen har fungerat bra medan forskningen kring övriga naturförhållanden varit klart satt på undantag och inte fått de insatser som skulle behövas.

En viktig resursfråga för det planerade naturskyddsområdet berör det kultur- och byggnadshistoriska arvet. I det underlag, som presenterats för utlåtanderundan, anges vissa ramar men de är klart underdimensionerade. Kvarkens skärgård behöver större statliga anslag för att värdefulla kulturmiljöer inte skall gå förlorade.

Samarbetet mellan de statliga myndigheterna och de lokala befolkningen kommer att kräva mycket insatser för att fungera. Den planerade delegationen måste ges en sådan roll, som påverkar planering och genomförande. Gerby skifteslag och Gerby vattendelägarlag föreslår att första meningen i 4 § omformuleras enligt följande: "För att bistå Forststyrelsen i frågor som gäller skötseln och användningen av Kvarkens naturskyddsområde tillsättes en delegation för fyra år i sänder."

Gerby skifteslag och Gerby vattendelägarlag stöder fullt ut det utlåtande, som Intresseföreningen för en levande skärgård rf inlämnat.

Monäs, Monå, Hirvlax och Harjux byars samfällighet kommenterar att det föreslagna naturskyddsområdet gränsar till samfällighetens vattenområde 893-876-7-1 vid Jöusan.

Samfälligheten saknar en utredning om hur de planerade vindkraftsparkerna ute till havs kommer att påverka helheten av skyddsområdets syfte, speciellt de kulturhistoriska men även för fågel och fisk.

Samfälligheten har genom åren sett hur snabbt arter kan öka (speciellt säl och skarv), och hur långsamt myndigheter reagerar, samt trögheten i tillståndsförfarandet vid skydds jakt, därför anser samfälligheten att

jakt och fiske på området ska likställas med de omkringliggande ickefredade områdena, området är ställvist så splittrat så t.ex. jakt på säl och sportfiske kan bli svårt att utföra och omöjligt att övervaka.

I övrigt omfattar samfälligheten de utlåtandena som getts av Intresseföreningen för en levande skärgård r.f., Kust-Österbottens regionala viltråd, Österbottens Fiskarförbund och Vörå kommun.

Norra och Södra Vallgrund gemensamma vattenområde ser positivt på undantaget i §3, punkt 3 i utkastet till statsrådets förordning om Kvarkens naturskyddsområde, där det anges att det är tillåtet att underhålla och iståndsätta diken för nödvändiga torrlägningsbehov utanför naturskyddsområdet. Dock den anser att formuleringen "nödvändiga torrlägningsbehov" är otydlig och inte tillräckligt tydliggör att dessa behov är kopplade till ett hållbart lant- och skogsbruk och därför föreslår följande omformulering: "Underhålla och iståndsätta diken för att möjliggöra ett hållbart lant- och skogsbruk på områden som gränsar till och ligger utanför naturskyddsområdet".

Norra och Södra Vallgrund gemensamma vattenområde anser att **en delegation bör tillsättas**. Delegationens sammansättning skall vara sådan att mark- och vattenägare har en reell möjlighet att påverka delegationens arbete och framtida utvecklingen av Kvarkens naturskyddsområde.

Norra och Södra Vallgrund gemensamma vattenområde vill att det säkerställs att tillgången till information och data är tillgänglig även för allmänheten eftersom det sker en kontinuerlig forskning och insamling av data från området som är tänkt att utgöra Kvarkens skyddsområde och även i områdets närhet. Området är i en ständig snabb och märkbar förändring på grund av pågående landhöjning och klimatförändring.

Sundom delägarlag anser att Intresseföreningen för en levande skärgårds utlåtande överensstämmer med Sundom delägarlags åsikter angående detta ärende och stöder Intresseföreningen för en levande skärgårds utlåtande.

Södra Jungsund samfälligheter och vattendelägarlag omfattar utlåtandena som getts av Korsholms kommun och Intresseföreningen för en levande skärgård r.f.

Över och Yttermalax gemensamma samfälligheter stöder utlåtanden som Intresseföreningen för en levande skärgård rf och Malax kommun har gett. Dom vill påpeka att noggrannare kartor presenteras för att kunna se fastigheter som faktiskt ingår i fredningsområdet.

Samfälligheter vill att den ortsbefolkning som i århundraden vistats i området i fortsättningen skall kunna idka fiske, jakt och friluftsliv som förr och att de byggnader som finns på arrende mark av staten skall få underhållas.

3.6. Luonnonsuojelujärjestöt ja muut järjestöt Naturskyddsorganisationer och andra organisationer

BirdLife Suomi ry toteaa, että Merenkurkun suojelualueen perustaminen on tärkeää ja on hyvä lähtökohta, että asetuksen valmistelussa on käytetty työryhmää, joka on koonnut yhteen asioita, joihin ministeriön on kiinnitettävä huomiota asetuksen laatimisessa.

Luonnonsuojelualueen tärkein tehtävä on luonnon monimuotoisuuden suojelu. Suojelualueen perustamisasetuksella on varmistettava se, että suojelualueen perustamisella vahvistetaan luonnon monimuotoisuutta ja torjutaan luontokatoa. Merenkurkun luonnonsuojelualueetta perustettaessa on tärkeää huomioida EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteet ja velvoitteet liittyen erityisesti 10 prosentin tiukan

suojelun tavoitteisiin maa- ja merialueilla. Suomen merialueiden tiukasti suojeltujen alueiden osuus on hyvin pieni EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteisiin nähden. Ympäristöministeriön tulee vahvistaa tiukan suojelun osuutta vesialueella merenkurkun suojelualueen asetuksen laatimisessa.

BirdLife Suomi pitää hankalana lähtökohtana, että valtaosasta alueen käyttöä koskevista mahdollisista rajoituksista päätetään asetuksen vahvistamisen jälkeen hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Ensinnäkin tulisi laatia hoito- ja käyttösuunnitelma ja vasta sen jälkeen asetus hoito- ja käyttösuunnitelmassa tunnistettuine säädöstarpeineen, jolloin asetuksella pystytään paremmin varmistamaan alueen luonnonsuojelullisten tavoitteiden toteutuminen.

BirdLife Suomi katsoo, että koska kyse on Natura 2000-alueista, ei asetukseen voi kirjata vähäistä suurempia poikkeuksia, koska toimenpiteiden vaikutuksia Natura 2000 suojeluarvoihin ei ole arvioitu, eikä niiden toteuttamiskelpoisuudesta ole varmuutta. Asetukseen voidaan kirjata vain sellaiset poikkeustoimenpiteet, joiden osalta on varmuus siitä, ettei niiden toteuttaminen aiheuta Natura 2000 alueen luonnonarvojen heikennyksiä.

BirdLife Suomi toteaa, että Merenkurkun alue on luonnoltaan ainutlaatuinen ja kansallisesti äärimmäisen tärkeä alue linnuston hyvinvoinnin turvaamisessa. Suojelualueen perustamisasetuksessa on varmistettava linnuston monimuotoisuuden turvaaminen ja vahvistaminen. Alueen pesimälinnuston monimuotoisuus on selvästi pienentynyt edellisten vuosikymmenten aikana. Pesimälinnuston monimuotoisuuden väheneminen on osoitus siitä, ettei alueen nykyisessä käytössä ja hoidossa ole huomioitu linnuston hyvinvointia riittävän hyvin. Kohdennetuilla suojelutoimilla pesimälinnusto on saatu kasvamaan, kuten Norskärrillä on tapahtunut. Merenkurkun suojelualueella on hyvin tärkeä merkitys useille vähentyneille saaristolintulajeille. Pesimälinnuston suojelutoimissa ja asetuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota erittäin uhanalaisen lapasotkan suojelutoimiin. Lähes koko Suomen rannikon lapasotkakanta (60-70 paria) pesii nyt perustettavalla suojelualueella. Suomen rannikkokannan säilyminen on siten riippuvainen siitä, että asetuksella säädetään toimenpiteistä, joilla kanta saadaan kasvuun. Lapasotka on myöhäinen pesijä, minkä vuoksi sen pesinnät kärsivät monia muita lajeja enemmän ihmisen aiheuttamasta häirinnästä.

Merenkurkun alue on hyvin tärkeä myös lintujen kerääntymisalueena eli kevät- ja syysmuuttokauden aikaisena ruokailualueena sekä vesilintujen sulkasatoalueena. Alueen merkitys muuтонаikaisena levähdysalueena on viime vuosina kasvanut, mikä liittyy ilmaston lämpenemiseen, ja merkitys tulee todennäköisesti edelleen kasvamaan tulevaisuudessa. Häirintä kerääntymisalueilla vaikuttaa yksilöiden kuntoon heikentäen elossasäilyvyyttä ja pesimämenestystä.

BirdLife Suomi toteaa, että luonnonsuojelulaki ja lintudirektiivi kieltävät lintujen häirinnän, joten lintujen pesimäluodoille ja -saarille maihinnousu on pesimäaikaan kielletty riippumatta siitä, onko sitä kyseisellä kohteella erikseen kielletty vai ei. Häiritsemiskielto on kuitenkin yleisesti huonosti sisäistetty, minkä vuoksi paikoilla, joilla maihinnousua ei ole aktiivisesti viranomaispäätöksillä kielletty, tapahtuu varsin usein lintujen pesimämenestystä heikentävää häiriötä. Yhdistys pitää välttämättömänä, että asetuksessa säädetään pesimäaikaaisesta maihinnousukiellosta tärkeimmille lintujen pesimäpaikoille ja kattaen ajan pesänrakennuksesta pesivien lintulajien poikasten itsenäistymiseen. Joillakin kohteilla, kuten erittäin uhanalaisen lapasotkan pesimäpaikoilla, on syytä rajoittaa kielto koskemaan myös pesimäpaikkoihin rajoittuneita vesialueita, jotta emot ja poikaset eivät joudu häiriön vuoksi toisistaan erilleen.

Vesialueiden liikkumisrajoituksia on asetettava myös tärkeimmille lintujen kerääntymisalueille ympärivuotisesti. Linnustoperusteiset vesialueiden käytön rajoitukset hyödyttävät myös kalakantojen suojelua.

Kalastusrajoitukset ovat tärkeitä kalakannoille ja niitä hyödyttävälle kalastukselle lähialueilla ja välttämättömiä EU:n biodiversiteettistrategian tiukan suojelun merialuepinta-alan kasvattamiselle. Aluerajoitukset voidaan rajata siten, että huomioidaan kulku kiinteistöille.

BirdLife Suomi katsoo, että Merenkurkussa yksityiset alueet tarjoavat riittävät mahdollisuudet metsästyksen harjoittamiselle. Valtion suojelualueella ei tule mahdollistaa metsästysharrastusta lukuun ottamatta alueen luonnonsuojelutavoitteiden saavuttamista vaikeuttavien lajien metsästystä. Vieraslajien, kuten supikoiran, minkin, valkohäntäpeuran, fasaanin ja kanadanhanhen metsästäminen on perusteltua sallia asetuksessa silloin, kun metsästys toteutetaan niin, ettei se haittaa luonnonsuojelutavoitteiden saavuttamista. Muilta osin tappaminen voidaan sallia vain luonnonsuojeluviranomaisten myöntämällä poikkeusluvalla.

Alueen luontoarvojen turvaamiseksi on tärkeää tarkastella myös mahdollisuuksia laajentaa suojelualueutta jatkossa, myös yksityistä suojelualueverkostoa kasvattamalla.

Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry pitää ongelmallisena sitä, että asetuksella sallitaan tiehankkeiden toteuttaminen Björkön saaren ja Vistanin kylän välille Mustasaassa sekä Sävmarintien ja Långbådanin niemen välille Korsnäsissä. Näiden tiehankkeiden toteuttaminen voi peruuttamattomasti vaarantaa luonnonsuojelualueen suojelutavoitteiden toteutumista. Hankkeiden toteuttamisesta voi suorien, elinympäristöjen tuhoutumiseen johtavien vaikutusten sekä pysyväluonteisen häiriövaikutuksen myötä todennäköisesti seurata Natura 2000 -alueen suojelun perusteina olevien luonnonarvojen eli luontodirektiivin liitteen I luontotyyppien ja liitteen II sekä lintudirektiivin liitteen I lajien merkittävää heikentymistä. Kyseinen säännös asetuksessa on nähdäksemme luonnonsuojelualueen perustamisasetuksen 1 §:n ja luonnonsuojelulain 34 §:n vastainen. Hankkeiden vaikutukset on osana niiden lupamenettelyä arvioitava luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisella tavalla. Luontovaikutuksiltaan erittäin haitallisten tiehankkeiden sekä alueen perustamistarkoituksen ja luonnonsuojelulain välinen ristiriitaisuus tulee poistaa poistamalla kyseinen säännös asetuksesta.

Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry pitää ongelmallisena mahdollisuutta ylläpitää ja kunnostaa ojia luonnonsuojelualueen ulkopuolisten alueiden välttämättömiä kuivatustarpeita varten. Tämä on haasteellista erityisesti tapauksissa, joissa ojien ylläpito ja kunnostus voivat uhata luonnonsuojelualueen suojelutavoitteita. Tärkeämpää olisi ennallistaa luonnonsuojelualueella mahdollisesti olevia ojia. Tarvittaessa luonnonsuojelualueutta tulisi laajentaa hankkimalla vapaaehtoiskeinoin perustuen alueeseen liittyviä kiinteistöjä tai maksamalla korvauksia niiden kuivatukselle aiheutuneesta todennetusta haitasta.

Yhdistys pitää tärkeänä sitä, että luonnonsuojelualueella tehdään mahdollisimman helpoksi alueen suojelutavoitteita vaarantavien vieraslajien poisto ja torjunta sekä ketun, variksen ja tiettyjen pesimälinnustolle merkittävää haittaa aiheuttavien harmaalokkiyksilöiden tappamismahdollisuutta metsästyslainsäädännön mukaisesti. Suomen luontoon luontaisesti kuuluvien lajien tappamisen tulee kuitenkin aina perustua huolelliseen tietopohjan keräämiseen ja suunnitteluun. Alueen suojelutavoitteita vaarantavien lajien poiston tulee kokonaisuudessaan olla koordinoitua ja suunnitelmallista.

Yhdistys katsoo, että Merenkurkun luonnonsuojelualueella tulee sallia Metsähallituksen luvalla tieteellisen tutkimuksen suorittaminen silloin, kun se ei vaaranna luonnonsuojelualueen perustamistarkoitusta. Tutkimukseen tulee sisältyä myös lintujen rengastaminen sekä linnustokartoitusten suorittaminen.

Ostrobothnia Australis r.f. och **Vasa Miljöförening r.f.** konstaterar att man får enligt promemorian uppföra byggnader i enlighet med en plan med rättsverkningar på områden som märkts ut som fiskebyar samt på

andra byggplatser. Det är viktigt att planerna inte inverkar negativt på naturskyddet. Detta kunde göras genom att definiera vilka planer som gäller samt deras datering.

Det förblir oklart hur manskall agera om en befintlig byggplats finns invid en flada som håller på att avsnöras till ett glo. Man frågar vilka är de kulturhistoriskt viktiga platser, som man skall få muddra för att nå och dumpa massorna "kostnadseffektivt"? Ett flertal muddringar kan ha sådana miljöeffekter, att de skulle förutsätta tillstånd av Forststyrelsen och till och med ett vattenhushållningstillstånd enligt Vattenlagen. Muddringar bör behandlas mer strikt inom naturskyddsområden. Muddringar skall koncentreras till officiella vedertagna farleder. Anläggande av nya farleder samt flyttande av bastubyggnader närmare stranden m.m. torde i detta skede vara onödigt, eftersom man inte ens vet om den nuvarande nettolandhöjningen kommer att fortsätta.

De två stora projekt som nämns i promemorian är aningen förhastade (gäller anläggande av djupfarled till Södra Vallgrund samt en väg från Sävmarvägen till en planerad ny hamn vid Långbådaudden i Korsnäs). Vägen mellan Björkö och byn Vistan kan inte godkännas på grund av dess negativa inverkan på landskapet och naturen inom Natura 2000-området. Det faktum att ett indirekt stöd för den nämns i förordningen kan i kommande processer leda till omfattande negativa konsekvenser för områdets naturvärden. Föreningar kan inte omfatta planerna på en fast förbindelse över Kvarken, eftersom den skulle ha en oerhört negativ effekt på världsarvet och Kvarkens naturskyddsområde.

Ostrobothnia Australis r.f. och Vasa Miljöförening r.f. konstaterar att i promemorian sägs att enligt 52 § 5 mom med Forststyrelsens tillstånd får också malmer sökas. En förutsättning för beviljande av tillstånd är att verksamheten inte äventyrar syftet med inrättandet av området och inte orsakar mer än ringa olägenhet för de arter eller naturtyper, vattenhushållning och landskapet som ligger till grund för skyddet, om olägenheten inte kan avhjälpas genom tillståndsvillkoren. Detta och en eventuell påföljande gruvverksamhet är ett stort hot mot hela skyddsområdet. Det går inte att kompensera detta område med nya Natura 2000-områden, eftersom det är världsunikt. Man hänvisar till Natura 2000 bestämmelserna och försiktighetsprincipen i naturvårdslagen.

Enligt Ostrobothnia Australis r.f. och Vasa Miljöförening r.f. en brist i förordningen och promemorian är att man inte definierar huruvida tagande av brännved är tillåtet och på vilka villkor detta kan ske. Tagande av brännved kan minska på förekomsten av död ved i naturskyddsområdet.

Ostrobothnia Australis r.f. och Vasa Miljöförening r.f. anser att entydigt är att grundidéen med inrättandet av andra statliga naturskyddsområden är att jakt och annat dödande av djur ska vara förbjudet. Endast i undantagsfall och med utförliga motiveringar kan jakt och dödandet av djur tillåtas (frånsett det som omnämnts i stycket ovan) redan vid inrättandet av skyddsområdet. Även här är det entydigt att försiktighetsprincipen bör tillämpas, dvs endast förutsatt att det är entydigt bevisat att jakten inte äventyrar syftet med inrättandet av området eller inverkar skadligt på annan användning av området.

Föreningar kan acceptera att skogsmård, hermelin och räv som jaktbara arter eftersom de kan påverka andra skyddsvärda arter negativt. Likaså är fångst och dödande av mink och mårdhund helt acceptabelt. Det kan accepteras att älg, rådjur och vitsvanshjort infogas pga deras potentiellt negativa effekter på skogsnaturen. Säljakt (gråsäl, östersjövikare) upplevs delvis som problematisk, eftersom bägge arterna ingår i områdets skyddsmotiveringar och vikaren klassas som utrotningshotad. Däremot är det svårt att förstå varför arter som skogshare, fälthare och grävling och fasan skall få jagas. I fråga om övriga fågelarter hänvisas till följande kommentarer.

För övrigt fångande, dödande eller ofredande av djur förutsätts tillståndskrävande undantag från fridlysningsbestämmelserna enligt 51 §. Här listas 1) för forskning eller andra vetenskapliga ändamål eller för undervisning att fånga eller döda djur, 2) att decimera antalet individer av djurarter om de blivit för talrika eller annars skadliga; 3) avlägsna sådana individer av viltarter som orsakar ett uppenbart hot mot människors säkerhet eller risk för betydande ekonomisk skada på egendom. Dessa punkter om undantag omfattar t.ex. avlägsnandet av problemvargar, kråk- och gråtrutproblematik, liksom all forskningsverksamhet inklusive ringmärkning som inte omfattas av allemansrätten. Där det verkligen behövs kan djurarter som blivit för talrika således åtgärdas med undantagslov (dessa behöver inte listas på förhand), oavsett under vilken lagstiftning de finns. Undantagen förutsätter att syftet med inrättandet av naturskyddsområdet inte äventyras. Endast på detta sätt kan förvaltaren och den ansvariga myndigheten övervaka vad som sker inom naturskyddsområdet.

Föreningar anser att man bör framför allt komma ihåg att större delen av det nu aktuella området omfattas av ett Natura-område baserat på fågeldirektivet (SPA, special protection area, särskilt bevarandeområde/skyddsområde). Betydelsen som ett viktigt fågelområde på internationell nivå framgår också av IBA-statusen (internationellt viktigt fågelområde). Man hänvisar till de färskas EU-domslutet (12.9.2024) enligt vilken skyddet av fåglar inom ett SPA område gäller inte enbart arter som listas i fågeldirektivets bilaga 1 eller nationellt hotade arter, utan även alla flyttfåglar som inte anges i bilagan men som är regelbundet förekommande. Man hänvisar också till rättspraxisen att motverkan/åtgärder mot all signifikant negativ påverkan på de enskilda förekomsterna inom Natura 2000-område måste ingå i områdets förvaltningsplan, inte enbart arter i bilaga ett eller de listade på Natura-blanketten. En förordning för ett Natura 2000-område som INTE ser till att juridiskt ombesörja detta är ett brott mot EU-lagstiftningen, och art- och habitatdirektivet innehåller inga som helst undantag från de här kraven med hänvisning till "ekonomiska" och/eller "sociala" faktorer. Det går inte att motivera införandet/tillåtande av en direkt störning, t.ex. jakt, (jakten är inte enbart direkt skadlig för individerna som skall skyddas på området, utan den är också en direkt störning/försämring av livsmiljön för många arter) med att samma personer som utför jakten utför en annan aktivitet som förbättrar livsmiljön för samma eller andra arter. Medlemsstaterna är skyldiga att både skydda arterna och att vidta åtgärder för att förbättra livsmiljön för dessa (t.ex. att bekämpa invasiva arter som mink och mårddhund). Kopplingen mellan övrig jakt och bekämpande av invasiva arter eller andra arter som bedöms som skadliga bör således inte finnas eller användas som motivering för åtgärder inom ett SPA-område.

Inom hela Kvarken finns i princip ett enda större område där flyttande sjöfåglar har laglig rätt att rasta och födosöka ostört, nämligen Valsörarna-Björkögrundens naturskyddsområde, i Korsholms ytterskärgård. Inom i stort sett alla övriga privatägda inklusive stora samfälliga naturskyddsområdena i Kvarken (total areal över 50.000 ha) är jakt antingen helt tillåten eller så riktas fågeljaktbegränsningen till ett mindre område (Vassorfjärden och Petalax åmynning) eller endast vissa dagar (Södra Stadsfjärden). Därtill finns naturligtvis stora arealer som inte omfattas av naturskydd och där inga jaktbegränsningar förekommer. Dessa områden bör mer än väl kunna trygga förutsättningarna för fortsatt jaktkultur i Kvarken. Det är svårt att se hur Finlands förpliktelser om att strikt skydda våra SPA-områden överensstämmer med den fria jakten och andra tillåtande bestämmelser på de flesta privatägda naturskyddsområdena inom Kvarkens skärgårds Natura-område.

Att peka ut enstaka från jakt skyddade rastningsområden (oavsett om det är i tid eller rum) både försvagar förordningens skyddsverkan och är emot förpliktigandena enligt fågeldirektivet. Däremot kommer jaktbegränsningarna inom naturskyddsområdet utan tvekan att ha en positiv inverkan på förutsättningarna för fortsatt jakt utanför statens naturskyddsområde.

Gällande gråsäl och östersjövikare presenteras i promemorian konkreta fångsuppgifter som åskådliggör effekterna på bestånden. I fråga om var exakt jakten bedrivs finns en viss oklarhet i promemorian.

Inledningsvis nämnd att säljakt bedrivs från isen eller små grynnor, som inte är fågelskär. Senare nämns dock möjlighet till landstigning på fågelskär i samband med säljakt som en åtgärd som borde beaktas i fråga om fågelskär.

I fråga om sjöfågeljakten i det planerade skyddsområdet har det inte under processens gång inte presenterats data om jaktbyte och de viktigaste jaktområdena. Detta gör det svårt att bedöma effekten på bestånden och därför borde försiktighetsprincipen gälla särskilt då området är mycket stort och därmed svårt att övervaka. Ett flertal sjöfågelarter ströks på sakliga grunder från förteckningen på jaktbara arter.

Utgående från EU-domstolens förhandsbeslut (se ovan) borde inte heller de arter som nämns, gräsand, kricka, knipa, grågås och kanadagås få jagas. Här bör vi notera att knipan är synnerligen rikligt förekommande i området (5 000-10 000 individer enligt föreningarnas beräkningar) och jakt på knipa kan därför störa andra sjöfåglar på stora områden. Kanadagåsen är en introducerad art men den torde inte nämnas bland de arter som nämns som viktiga jaktbyten i området. Den har inte trängt undan andra gåsararter varken på Valsörarna eller i Nykarleby-Larsmo. I de sistnämnda områdena har grågås och vitkindad gås varit mer effektiva i att överta fågelskären. Jakt på kanadagås skulle kunna orsaka störningar på övriga arter. Det hade rent förvaltningsmässigt varit avsevärt mer effektivt att definiera några små områden där man får jaga de sjöfågelarter som nämns. En förutsättning är att de inte är belägna inom viktiga rastplatser (t.ex. Norrskärsarkipelagen - se bilaga 1).

Ostrobothnia Australis r.f. och Vasa Miljöförening r.f. anser att landstigningsförbud på fågelskär och rörelse- och jaktförbud på rastplatser för sjöfågel borde ingå i själva förordningen. I fråga om dessa hänvisar man till bilaga 1 till utlåtande (se nedan för innehållet). Med tanke på den pågående klimatuppvärmningen borde rastplatserna skyddas 1.8-31.12. En viktig faktor i detta sammanhang är att man skall kunna anvisa områden där sjöfågelkullar skall kunna vistas utan mänsklig störning.

I själva fredningsbeslutet för det privata skyddsområdet Bergö skärgård finns områden med landstigningsförbud inskrivna. Andra förordningar (t.ex. Statsrådets förordning om naturskyddsområden i landskapet Nyland från 2021) innehåller begränsningar i rätten att färdas med på vissa exakt definierade områden, som finns utmärkta på kartbilagor till förordningen.

Ostrobothnia Australis r.f. och Vasa Miljöförening r.f. bedömer att den delegation som enligt förslaget skulle tillsättas i många fall kunde ha en positiv inverkan på områdets naturskydd. Det är viktigt att delegationen tilldelas de budgetmedel som föreslås.

Bilaga 1

De områden som nämns i utkastet Nyttjande och Vårdplan (2011) för begränsning av vistelse under fåglarnas häckningstid 1.4 - 30.7 är:

- Delar av Västra Norrskär
- Delar av Östra Norrskär
- Fletan
- Sandbanken
- Norrberget
- Norrbergsfletan
- Dynggrynnan
- Revet

Begränsning av vistelse under fåglarnas häckningstid 1.4 - 15.8:

Synnerstberget, kompletterat med den östra udden av Östra Norrskär (1.5-30.7) där det nu finns en stor koloni med silvertärna

Korsholm - Malax-Vörå (1.4-15.8)

Skvättan (63,130; 20,697)

Ljusan (63,121; 20,730)

Häggrund (63,124; 20,773)

Gästgiversgrund (63,123; 20,824)

Pärongrynnan (63,120; 20,824)

Svartbådan (63,119; 20,831)

Lilla Svartbådan (63,115; 20,830)

Medelbådan (63,092; 20,767)

Storsanden (63,080; 20,733)

Lågbådan (63,089; 20,801)

Lillgrynnan (62,817; 21,091)

Koberggrynnorna (62,901; 21,020)

Brus (62,903; 21,015)

Svall (62,906; 21,005)

Piggrynnan (62,978; 20,741)

Strömmingsgrynnan & Sandgrynnan (62,964; 20,740)

Bergkobban (62,960; 20,749)

Skrakagrynnan (63,080; 20,838)

Hällkallan, Korsholm (63,25; 20;58)

Hällgrund, Vörå (63,27; 21;58)

Behov av rastplatser

Häggrund-Skvättan, Hällgrund, Utgrynnan, Skötgrund, Strömmingsgrynnan och Ritgrund, begränsningstiden 1.8.–31.10

Norrskär, hela det 1500 ha stora området kring Östra och Västra Norrskär med jaktförbud 1.8.–31.10. Det i området rastar stora mängder simänder (Anas spp.), skrakar och vadare invid stränderna. Längre ut rastar alfågel, ejder, och svärta. I mellanområdet rastar stora mängder knipor. Speciellt värdefulla områden för simänder är lagunen på Västra Norrskär och lagunen på Östra Norrskär, men alla grunda vikar är viktiga. I lagunen på Västra Norrskär kan man vid hård vind se över 500 sjöfåglar. Utanför Västra Norrskär kan man vid lugnt väder se drygt 10 000 rastande sjöfåglar. Det föreligger en liten risk att andra Anas-arter än gräsand skjuts.

Området kring Hällkallan väster om Valsörarna. Där finns rastande sjöfåglar och det har tidigare ingått i Valsörarnas Naturskyddsområde.

All jakt på predatorer under förbudstiden skall göras med välunderbyggda undantagslov. Mink och mårhund får förstås tas bort.

Landstigningsförbud och vistelseförbud på vattnet intill skall införas på alla viktiga häckfågelskär liksom på viktiga delar av Norrskärs-området.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry toteaa, että ilmaston lämpeneminen on käynnistänyt nopean mannerjäätiköiden sulamisen, joka tulee jatkumaan hamaan tulevaisuuteen ja Merenkurkussa maankohoamisen vuotuinen taso korvautuu aivan näinä aikoina samansuuruisella meriveden pinnan nousulla, joka tulee jatkumaan vähintään nykyisen suuruisena mahdollisesti tuhansia vuosia. Ilmiöllä tulee olemaan suuri merkitys Merenkurkun luonnossa.

Merenkurkun luonnossa suurin erikoisuus on jääkausien ja erityisesti viime jääkauden olennaiset alueen luonteeseen, rakenteeseen ja maisemakuvaan jättämät erikoiset, mutta Merenkurkulle ominaiset geologiset ja geomorfologiset piirteet.

Merenkurkussa on myös vähintään Euroopan mittakaavassa geologisten rakenteiden lisänä erityisiä luonnonarvoja. Merenkurkkuun on muodostunut Selkämeren ja Perämeren väliin matalavetinen kynnys, joka muodostaa luontoon selkeän vaihtumisvyöhykkeen näiden kahden merkittävästi syvempivetisten Pohjanlahden osien väliin.

Toisena luonnon merkittävänä erikoisuutena on kynnyksen alueen ajoittain hyvinkin voimakkaat virtaukset selvine luontovaikutuksineen. Pohjanlahden päävirtaus suuntautuu Suomen puolella Merenkurkussa pohjoiseen ja Ruotsin puolella etelään. Merenkurkun matalavetisessä saaristossa esiintyy tuulien suunnasta ja voimakkuudesta riippuvaisia alueen salmissa selkeästi näkyviä voimakkaita virtauksia. Esiintyvät virtaukset yhdistyneinä alueen harvinaislaatuiseen rakenteeseen, geologiaan ja geomorfologiaan ovat synnyttäneet poikkeuksellisen arvokkaan luontokokonaisuuden. Nyt suojeltavina olevat valtion maa- ja vesialueet ovat keskeisiä Merenkurkun luonnon suojelemisessa.

Erityisen maininnan arvoista Merenkurkun luonnossa on maankohoamisen synnyttämä luonnon kehittyminen maan paljastuttua vaihteittain primäärimetsiksi. Ne ovat kohteesta riippuen jopa satoja vuosia pitkän ajanjakson aikana ensimmäisenä paljastuneista maakasveista alkaen luonnon-mukaisesti vanhoiksi metsiksi kasvaneita alueita.

Lausunnossa esitetään katsaus alueen luonnonsuojelun historiaan.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry esittää seuraavat kommentit asetusluonnokseen

1§ Luonnonsuojelualueen perustamistarkoitus: Pykälästä puuttuu kokonaan maininta alueen geologiasta ja geomorfologiasta, joka on maapallon mittakaavassa tärkein ja keskeisin sekä myöskin maailmanperintöpäätöksen keskeinen luonnonsuojelun lähtökohta. Alueen geologia ja geomorfologia määrittää olennaisesti minkälainen maa- ja vesiluonto alueella lopulta on. Meriveden pinnan keskimääräinen korkeustaso määrittää alueen elävän luonnon perustan. Lisänä vaikuttavat tuulten ja ilmanpaineen lyhytaikaiset vaihtelut myös luonnon ominaisuuteen ja laatuun.

3§ Rauhoitussäännökset : 3§ 2mom. Asetusluonnoksesta tulee poistaa säännös, jonka mukaan on oikeus rakentaa oikeusvaikutteisen kaavan mukaisesti tai huomattavasti tarkentaa säännöstä siten, että se ei salli käytännössä minkälaista rakennustoimintaa tahansa. Valtioneuvoston päätökset on nimenomaan tehty torjumaan alueiden lisärakentaminen. Sallitusta rakentamisesta luonnonsuojelualueella on säädetty luonnonsuojelulain 50 pykälässä eikä siitä voi poiketa, vaan lakia pitää noudattaa. Kaava sinänsä ei oikeuta poikkeamista luonnonsuojelusta.

3§ 3mom. Asetusluonnoksessa sallitaan uudisrakentamisen ohella useita muitakin rakennustoimintoja. Säännös pitää poistaa asetuksesta. Entisöinnissä ja kunnostamisessa ei voida asetuksen säädöksellä laajentaa ja ylittää luonnonsuojelulain 50 pykälässä säädettyä. Oikeus tulipalon korvaamiseen uudella rakentamisella pitää poistaa asetuksesta. Tarvittaessa sovelletaan luonnonsuojelulain 50 pykälää. Ehdotettu asetus mahdollistaisi huonokuntoisen tai vähemmän arvokkaan rakennuksen omaehtoisen polttamisen ja korvaamisen merkittävälläkin rakentamisella, joka ei lainkaan sovi luonnonsuojelualueelle. Lisäksi esimerkiksi olemassa olevien venepaikkojen/pienveneväylien sijainti voi olla luonnonsuojelualueen kannalta huono ja sen ylläpito voi aiheuttaa haittaa vesiluonnolle. Ruoppausmassat saattavat olla haitaksi ja aiheuttaa kuormitusta.

Luonnonsuojelualueella ei voi olla ruoppauksen suhteen väljemmät ehdot kuin muutoin - pikemminkin päinvastoin.

3§ 5mom kohta 1. Kohta tulee poistaa asetuksesta lainvastaisena. Valtion luonnonsuojelualueelle ei voida asetuksella säätää tien rakennusoikeutta, kun se on luonnonsuojelulaissa kielletty. Lisäksi kohdan 1 mainitut tiet Björköby-Vistan Mustasaaressa ja Korsnäsissä Sävmarintien ja Långbådanin välinen tie ovat yksityisellä alueella, joille asetuksella ei voi säätää mitään. Vistanin tie kulkisi osittain jo rauhoitetulla alueella, jonka luonto on osa aivan keskeisiä suojeltavia kohteita pinnanmuotoineen ja virtausominaisuuksineen.

3§ 5mom kohta 2. Kohta pitää poistaa asetuksesta, sillä Metsähallitus voi varmistaa, että rakennetulle rannalle pääsee maihin tulevana vuosina vielä nykyistäkin paremmin merenpinnan tason kohotessa. Tämän huomioiden uusien kaivinkoneilla tehtyjen laituripaikkojen rakentamista ei voi pitää automaattisena oikeutena yli luonnonsuojelulain määräyksen.

3§ 6 mom. Asetuksessa ei voi olla määräyksiä, jotka koskevat yksityisomistuksessa olevien alueiden käyttöä eli mainintaa Bredskäretin syväväylästä. Muu asetuksen tämän kohdan teksti pitää myös poistaa asetuksesta, sillä asiasta on riittävä määräys jo luonnonsuojelulaissa.

3§ 7mom. Asetuksen tämä kohta ei ole tarpeellinen, sillä luonnonsuojelulaissa on asiasta riittävä ja selkeä säännös. Kohta pitää poistaa asetuksesta.

3§ 8 mom. Kohta 1. Yhdistys ei näe mitään perusteluja metsäjäniksen, rusakon, mäyrän ja kanadanmajavan/villisian sisällyttämiseksi asetukseen. Kanadanmajavan/villisian voisi hoitaa poikkeusluvalla, mikäli niitä joskus ilmestyisi alueelle ja muille mainituille lajeille tulisi suoda niiden olemassaolon arvoa turvaavaa suojaa.

3§ 8 mom. Kohta 2. Yhdistys ei näe mitään perusteluja fasaanin ja kanadanhanhen sisällyttämiseksi asetukseen. Mikään näistä lajeista ei ole seudulla tärkeä saalislaji ja niiden metsästäminen lisää metsästyksen häirintävaikutusta alueella. Merihanhi, sinisorsa, tavi ja telkkä ovat tosin vielä melko runsaita lajeja mutta niiden metsästyksen salliminen näin suurella alueella (64 589 ha) ei ole järkevää. Esimerkiksi telkkää esiintyy merialueen kaikissa osissa ja sen metsästäminen häiritsisi muita lepäileviä vesilintuja. Rajaamalla metsästykselle (Merihanhi, sinisorsa, tavi ja telkkä) sallittuja pienempiä alueita, jotka eivät ole vesilinnuston tärkeillä levähdysalueilla tämä asia olisi voitu ratkaista melko helposti. Myös näiden lajien metsästyks on kuitenkin lintudirektiivin vastaista toimintaa eikä sitä näin ollen voida sallia SPA-alueella. Tästä on olemassa EU-tuomioistuimen uusi periaatepäätös (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:62023CJ0066>)

Haitalliseksi osoittautuvien lajien vaikutukset voidaan hyvin hoitaa nykyisten poikkeus-lupamenettelyjen kautta.

Asetuksessa ja sen muistiossa on lisäksi selkeitä puutteita. Vesilinnuista ei esitetä mitään saalistietoja eikä osoiteta häiriöiltä suojattuja lepäilyalueita tai mairinnousukieltoja arvokkaille lintusaarille.

Lepäilyalueet tosin on esitetty muistiossa - mutta kartoitus on puutteellinen. Yhdistys katsoo, että jo tunnettujen lepäilyalueiden suojelulla (1.8-31.12) sekä lintusaarien (15.4-15.8) olisi voitu edistää alueen suojelua ratkaisevalla tavalla.

Yhdistys katsoo, että tulisi purkaa Metsähallituksen "Erä"-osaston tekemät metsästyssopimukset, jotka ovat Lintudirektiivin vastaisia. Lisäksi tulisi kartoittaa ihmisen häirinnän vaikututusta linnustoon ja lintusaariin.

3§ 8 mom. Kohta 3. Harmaahylje ja norppa. Ongelmallista on, että nämä molemmat lajit sisältyvät alueen suojeluperusteluihin ja norppa on lisäksi uhanalainen.

4§ Neuvottelukunta voisi olla asiallinen elin ollen yhteyselin Metsähallituksen ja muiden toimijoiden välillä sekä vaikuttamalla suotuisasti suojelualueen toiminnan kehittämisen rahoitukseen. Tulisi kuitenkin korostaa, että sen jäsenistössä myös luonnonsuojelu on riittävästi edustettuna, sekä että se on neuvova elin. Päätäntävalta tulee olla Metsähallituksella ja Ympäristöministeriöllä.

Yhdistys esittää seuraavat huomiot muistiolounnoksesta:

Muistiossa ei ole huomioitu sitä, että uusien alueiden paljastuminen merestä sekä mataloituminen maannousun aiheuttamana on päättynyt Merenkurkussa ja vedenpinnan nousu jatkuu mahdollisesti nopeutuenkin tuhannen vuotta eteenpäin aina siihen asti, kunnes mannerjäätiköt ovat sulaneet. Sitä vastoin työryhmä on sisällyttänyt asetusluonnokseen useita kohtia, joilla työryhmä katsoo torjuvansa maan entisenkaltaisen jatkuvan nousun vaikutuksia ehdottaen luonnonsuojelulakia selvästi suurempia ja luonnolle merkittävästi haitallisempia poikkeusmahdollisuuksia alueen luonnonsuojelusta.

Yhdistys pitää muistion eräänä suurena puutteena sitä, että siellä käsitellään metsäluonnolle kovin haitalliseksi koituvaa hallitsematonta polttopuun hankintaa. Tämän asian säätäminen epäonnistui yksityismaiden suojelupäätöksissä ja vaarana on, että hallitsemattomat polttopuiden hakkuut vaikuttavat haitallisesti lahopuun eli kuolleen puuaineksen syntymiseen ja näin ollen metsien monimuotoisuuteen. Tätä asiaa olisi pitänyt käsitellä työryhmissä sekä lisätä se asetukseen.

Ajatuksena näyttää työryhmällä olleen ihmisen toimien vapauden oleminen luonnonsuojelualueella luonnonsuojelua olennaisesti tärkeämpää. Työryhmän asetusluonnos sisältää poikkeuksina lain asettamista rauhoitussäännöistä myös asioita, joihin normaaleina suojelualueiden ulkopuolella tapahtuvina tarvitaan jokin lupapäätös. Näitä asioita ovat hallitsematon olemassa olevien kanavien ruoppaus. Asetuksen perusteella ei ole mitenkään selvää, mitä olemassa olevan, mutta vähäkäyttöisen, rakennuksen tai venepaikan kohdalla aiotaan sallia. Jää myös epäselväksi, mikä merestä irtautuvan kluuvin kohtalo on, mikäli vanhan rakennuksen veneväylää halutaan uusia ja syventää.

Merenkurkun säädösvalmistelutyöryhmä on käsitellyt tosin jossain määrin epämääräisin sanankääntein suojeltavien alueiden ja luonnonsuojelualueiden kaavoittamista ja kaavoja. Tekstistä jää epäselvyyttä siitä, että tarkoitetaanko nyt olemassa olevien kaavojen mukaisia rakennuksia ja rakennuspaikkoja vai aiotaanko sallia täysin uusien kaavojen/vanhojen kaavojen uusimista. Tätä tulisi selventää.

Suomessa voimassa olevien poliittisesti päätettyjen luonnonsuojeluohjelmien toteuttaminen ja käyttö tapahtuu luonnonsuojelulain säädösten perusteella ja mukaisesti. Kaavassa oleva maankäyttö luonnonsuojeluohjelmien alueella ei luo mitään erityistä poikkeusmahdollisuutta luonnon suojelusta. Kaavojen erityisasemaan saattavat määräykset tulee poistaa asetuksesta lainvastaisina, 3§ 2momentti.

Merenkurkun säädösvalmistelutyöryhmä on mietintönsä asetusluonnokseen sisällyttänyt pykälän 4 Neuvottelukunta. Metsähallituksella on tieto ja taito sekä mahdollisuudet toimia alueen hallinnassa luonnonsuojelulain edellyttämällä tavalla. Neuvottelukunnalla voisi kuitenkin olla neuvova tehtävä sekä edistää luonnonsuojelualueen kaikkia tehtäviä edistäen varojen hankinnan merkittävänä tekijänä.

Merkittävää on myös, että Merenkurkussa selvästi valtion luonnonsuojelualueita suuremmat maa- ja vesialueet ovat yksityisten omistamia luonnonsuojelualueita joko yksittäin tai kyläyhteisöinä. Näitä alueita

koskevia asioita ei mikään asetuksella perustettava neuvottelukunta voi kuitenkaan käsitellä, vaikka Merenkurkun säädösvalmistelutyöryhmä yksityismaiden asioihin sekaantuikin mietinnössään aina asetusluonnosta myöten. Luonnonsuojelulaki ei moista menettelyä tunne.

Pohjanmaan Partiolaiset ry pitää laadittua esitystä kokonaisuutena erittäin myönteisenä. Luonnos on huolellisesti valmisteltu, hyvin ankkuroitu paikallisyhteisöjen näkemyksiin ja siinä tavoitellaan tasapainoa luonnonsuojelun ja ihmistoiminnan välillä. On erityisen ilahduttavaa, että luonnon monimuotoisuuden ohella myös saariston perinteinen elämäntapa nähdään vaalimisen arvoisena.

Tuemme vahvasti tavoitteita suojella pesimäalueita, herkkiä elinympäristöjä ja vedenalaista luontoa samalla kun alueen harkittu ja perinteinen käyttö mahdollistetaan jatkossakin.

Lausunnossa tuodaan esiin luonnon merkitys partiotoiminnalle. Luonto ei ole vain toimintaympäristö - se on keskeinen osa kasvatusta ja arvomaailmaa. Partiotoiminnassa opitaan jo varhain kunnioittamaan ja suojelemaan luontoa, ottamaan vastuuta ympäristöstä ja elämään yksinkertaisesti ja kestäväällä tavalla ja kasvatetaan lapsia ja nuoria aktiivisiksi kansalaisiksi, joilla on vahva luontosuhde ja kyky toimia luonnon puolesta. Leirit, vaellukset, retket ja purjehdukset ovat tärkeä osa partiotoimintaa, ja ne tarjoavat lapsille ja nuorille elämyksiä, joiden kautta syntyy syvä luontoyhteys. Pohjanmaan Partiolaisten toiminta sijoittuu usein juuri niille alueille, joita nyt ehdotettu suojelualue koskee. Merenkurkun luonnon suojeleminen tukee erinomaisesti sen kasvatustavoitteita ja jotta se voi jatkossakin kasvattaa vastuullisia luonnon ystäviä, se tarvitsee pääsyn myös suojelualueisiin vastuullisesti ja ohjatusti. Yhdistyksen näkemyksen mukaan luonnonsuojelu ei ole ristiriidassa ihmistoiminnan kanssa vaan kestäväällä yhteistyöllä voidaan vahvistaa molempia.

Pohjanmaan Partiolaisilla on useita aktiivisia lippukuntia pitkin rannikkoa, ja se järjestää säännöllistä toimintaa Merenkurkun alueella. Yhdistyksellä on pitkät perinteet ulkosaariston leireistä ja purjehduksista, joihin usein sisältyy mairinnot, yöpymisiä ja luonnon havainnointia saarilla mukaan lukien alueet, jotka saattavat kuulua tulevaan suojelualueeseen. Yhdistys pitää myönteisenä sitä, että virkistys- ja opetuskäyttö on huomioitu luonnoksessa jatkossakin mahdolliseksi, mikä mahdollistaa partio-ohjelman toteuttamisen luonnossa.

Yhdistys pitää tärkeänä, että alueelle voidaan rakentaa ohjausta, turvallisuutta ja vierailuja tukevia rakenteita. Esimerkiksi tulipaikat, opastusrakenteet sekä lyhytaikaisiin vierailuihin soveltuvat rakennukset (joissa mahdollisuus sähköön ja/tai veteen) tukevat partiotoimintaa merkittävästi ja vahvistavat alueen saavutettavuutta nuorille.

Yhdistys samalla korostaa, että selkeät ja ennakoitavat lupamenettelyt sekä hoito- ja käyttösuunnitelmat ovat välttämättömiä. Näin lapsi- ja nuorisotoiminta voidaan suunnitella turvallisesti ja hyvissä ajoin, vastuullisesti ja pitkäjänteisesti, erityisesti suojelualueen herkimmissä osissa.

Yhdistys suosittelee, että alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa huomioidaan selkeästi kasvatuksellinen ja pedagoginen toiminta luonnossa kuten partiotoiminta, leirit ja luontokasvatus.

Yhdistys toivoo, että jatkokehityksessä kuullaan kansalaisyhteiskuntaa, mukaan lukien partiolaisia, ja että suojelualueen yhteishallintaa kehitetään avoimessa vuoropuhelussa ja että suojelualueen hallinnointiin rakennetaan toimiva käytäntö, joka turvaa pitkäaikaisen, vastuullisen luonnossa tapahtuvan nuorisotoiminnan.

Yhdistys arvostaa korkealle tehtyä valmistelutyötä ja tukee täysin tavoitetta suojella Merenkurkun ainutlaatuista saaristoa. Yhdistykselle kyse tulevaisuuden sukupolvien kasvattamisesta ottamaan vastuuta ympäristöstä ja yhteisestä luonnonperinnöstämme.

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry är Finlands största ungdomsförening. I verksamhet deltar årligen cirka 60 000 barn, unga och vuxna i våra cirka 700 lokala föreningar scoutkårer. Inom scoutingen ordnas varje år cirka 15 000 olika utflykter, läger, seglatser och vandringar. FiSSc är ett takförbund inom Finlands Scouter och samlar cirka 3 700 svenskspråkiga scouter från hela Svenskfinland. Det bedriver fostrande verksamhet för barn och unga - med naturen som klassrum och livsmiljö. Verksamheten utgår från en önskan om att lämna världen bättre än vi fann den, därför är naturskydd viktigt för oss.

Finlands Scouter ser mycket positivt på promemorian. Den är genomarbetad, väl förankrad i dialog med lokalsamhället och visar på en god balans mellan naturskydd och mänsklig närvaro. Det är särskilt glädjande att både biologisk mångfald och traditionella sätt att leva och verka i skärgården lyfts fram som värden att bevara. Föreningen stöder intentionerna att skydda häckningsområden, känsliga livsmiljöer och den unika undervattensnaturen - samtidigt som traditionell och varsam användning av området fortsatt möjliggörs.

Vi uppskattar det goda arbete som gjorts och stödjer fullt ut målet att skydda Kvarkens skärgård. För oss handlar det inte bara om att få vara i naturen - det handlar om att fostra framtidens människor till att ta hand om den.

För scouter är naturen inte bara en plats - den är ett levande sammanhang. En scout lär sig tidigt att älska, respektera och skydda naturen, att ta ansvar och att leva enkelt och hållbart. Vi fostrar barn och unga till aktiva, ansvarstagande samhällsmedborgare med en stark relation till naturen och miljön. Scouting ger barn och unga möjligheten att uppleva naturen via läger, hajker, utfärder och seglatser. Verksamhet sker utomhus året runt, i skogar, på holmar och längs kusterna - ofta i områden som berörs av det föreslagna skyddsområdet. Att vistas i naturen är en självklar och central del av vår fostran. Skyddet av Kvarkens unika natur stöder just detta mål, men för att kunna fostra framtidens naturvänner behöver man fortsatt tillgång till naturen, också i skyddade områden. Vi delar synen på att naturskydd inte står i motsats till mänsklig närvaro, utan tvärtom kan stärkas genom en hållbar samsyn mellan naturvård och ansvarsfull användning.

FiSSc har flera scoutkårer och återkommande verksamheter i Kvarkenområdet. Det rör sig om läger, seglatser, hajker och naturnära äventyr, var barn och unga lär sig om samspel, ansvar och hållbarhet. Bland annat har föreningen tradition av seglingsverksamhet och läger i den yttre skärgården, ofta med landstigning, övernattning och naturstudier på öar som kan komma att omfattas av det nya naturskyddsområdet. Föreningen ser positivt på att rekreationsanvändning och undervisningssyften även i fortsättningen ges utrymme till i området, vilket möjliggör fortsatt scoutverksamhet. Vidare ställer den sig positivt till möjligheten till uppförande av byggnader och konstruktioner för bland annat guidning av allmänheten, för besökarnas säkerhet och för utfärder och besök i området. Byggnader med tillgång till el och/eller vatten för kortare inomhusvistelser uppskattas, likaså konstruktioner i form av exempelvis eldplatser som stödjer scoutingens utomhusaktiviteter.

Samtidigt vill föreningen betona vikten av tydliga anvisningar och samarbetsmodeller kring tillståndsförfaranden och skötselplaner, så att barn- och ungdomsverksamhet kan planeras i god tid, särskilt i skyddade delområden med känslig fauna.

Finlands Svenska Scouters kårer med verksamhet i området: Stigfinnarna Sundom (Utterö lägerområde), Wasa Fyrvaktare (Vasa Skärgård, Fort Sommarö, Djupskatet, Larsbjörkasskär, Kopparfurusjär), Vasa Korsfarare (Kajane Träsk, Alskat lägergård, Bolot grillplats, Grillkåtan i Pundars, Fågeltornet i Solf) och Nykarleby Forsfarare (Hummelholmens lägerområde, Andra Sjön i Nykarleby, Loppa, Tissjärssand, Klippa i Monäs, Klippa i Nykarleby)

Finlands Svenska Scouters rekommendationer är att

- det i skötselplanen uttryckligen nämns möjligheten till pedagogisk och fostrande verksamhet i naturen, såsom scoutläger och friluftsutbildningar.
- Bjud in civilsamhället, inklusive scouter, i framtida dialog och samförvaltning.
- Utveckla tydliga och förutsägbara rutiner för tillstånd i känsliga delområden, så att man kan planera långsiktigt och säkert.
- Utveckla tydliga och förutsägbara rutiner för verksamhet inom naturskyddsområdet, så att man kan fortsätta sin verksamhet långsiktigt och säkert.

Andelslaget Solrutten (Solrutten) utgör andelslag i ideellt syfte med uppgift att koordinera upprätthållandet av ca 2500 km allmänna och enskilda farleder och båtströmmar i landskapet Österbotten. Därtill upprätthåller Solrutten i avtal med Forststyrelsen 7 st. naturstationer i regionen. Solrutten upprätthåller även egna besöksplatser i ytterskärgården. Därtill upprätthåller Solruttens aktionärer ytterligare ca 130 st. besöksplatser. Andelslaget samlar för närvarande 57 aktionärssamfund bestående av i huvudsak båtklubbar, fiskargillan och en del samfälligheter i Österbotten.

Solrutten välkomnar förslaget till förordning för ett naturskyddsområde på de statliga mark- och vattenområdena i Kvarken. Solruttens ordförande John Erickson har deltagit i förarbetet med den föreslagna förordningen för Kvarkens naturskyddsområde såsom representant för Maxmo Skärgårds samfällighet. John Erickson är även för närvarande ordförande för Världsarvsdelegationen för Kvarkens Skärgård.

Solrutten omfattar Malax kommuns, Korsholms kommuns, Vörå kommuns och Intresseföreningen för en Levande Skärgårds utlåtanden i detta ärende.

Solrutten vill betona betydelsen av att betydande resurser i framtiden skall avsättas för området.

Rent allmänt vill Solrutten framhålla att det område som förslaget till förordning omfattar utgör en betydande del av ett skärgårdssamhälle där en djup markanvändningskonflikt ligger rotad i lokalsamhällets förhållande till statsmakten. Ofta tar sig detta uttryck i ett djupt liggande myndighetsförakt som tyvärr också spritt sig över på andra samhällsfrågor.

Det finns forskning som visar att det i området kan skönjas motsättningar som påminner om motsättningsförhållanden i områden med ursprungsbefolkning, såsom sameområdena. Detta går att härleda till att lokalsamhället uppfattar mark- och vattenområdena såsom traditionsenligt deras ända ut mot den ekonomiska zonen i havet.

I utlåtanden beskrivs ägandebegreppshistorien och de omständigheter som har orsakat konflikter mellan staten och lokalbefolkningen börjande i 1960-talet med att lagen om allmänna vattenområden, följt av 1980-talet först att statsmakten börjar dra sig bort från fyrplatser, lotsplatser och farledsskötsel, gränsbevakning och försvar utan att återge fastigheter till bysamfälligheterna och sedan med statens principbeslut för

skyddsprogrammen från 80-talet och fram till idag: Mickelsörarna, Fågelskyddsområden, Strandskyddsprogrammet och Natura 2000-programmet. Statsrådets principbeslut har legat "i luften" ända fram till idag utan att normläggande riktlinjer vilket har resulterat i alltför öppna fullmakter för myndigheter och ofta även enskilda tjänstemän att tolka principbeslutens "anda".

Solrutten anser att det är välkommet att man genom en förordning nu får en bättre rättsida. Förslaget till förordning understryker därför behovet av en delegation vars mandat är starkt och att förvaltningen av området resurseras ordentligt. Solrutten anser därför att det är välkommet med en förordning som tar fasta på att lokalsamhället involveras i förvaltningen. Solrutten ser detta som ett steg på vägen till att återställa det som varit.

Den starka landhöjningen i Kvarken betyder att under en livstid kan stranden flytta sig utåt över 100 meter. Hela gårdsgrupper kan se sina fjärdar bli torra och tillgängligheten till havet gå förlorad. Detta skapar behov att ständigt flytta bebyggelsen, bastur, båthus och bryggor och båthamnar utåt havet till de nya marker som vuxit fram ur havet. Samfärdseln längs vattenvägarna, farlederna, påverkas snabbt vilket ständigt skapar återkommande fördjupningsbehov. Det finns behov att bereda byggplatser på helt nya platser, för att inte stugkulturen skall gå förlorad på sikt. Under generationernas gång har hela byar kontinuerligt migrerat till nya öar i den takt landet höjts. Samhället kan inte stanna upp och se kustbandet försvinna utåt. Samma sak gäller alla naturmiljöer. De är genom landhöjningen försatta i snabb ständig förändring. Biotoper kan förändras avsevärt över ett par decennier. Det av stor betydelse att normer läggs för såväl skydd som samverkan. En förordning skall ses som ett steg på vägen. Då området dessutom ständigt förändras förutsätts dessutom en starkt lokalt förankrad adaptivitet genom en delegation som regelbundet kan beakta och ta ställning förändringsprocesserna.

Solrutten anser att eftersom statliga och privata områden bildar en mosaik i hela området med starka överlappningar, är det viktigt att bestämmelserna för såväl privata som statliga skyddsområden harmoniseras för att underlätta exempelvis jakt. Solrutten understryker betydelsen av att man uppgör skötsel och användningsplaner där även privata skyddsområden beaktas och att dessa regelbundet tas till revidering. Delegationens roll i arbetet bör understrykas.

Solruttens uppfattning är den att såväl de statliga skyddsområdena som de privata skyddsområdena och därtill världs naturarvet bildar en helhet och följaktligen bör förvaltas som en helhet. Solrutten ser i området en motsvarighet i Åbolands biosfärsområde och anser att man bör söka en förvaltningsmodell liknande den och att den föreslagna delegationens mandat bör ha en motsvarande bredd den i Åboland.

Solrutten förvaltar genom ett avtal med Forststyrelsen naturstation Stubben i Nykarlebens ytterskärgård. Stubben har under förarbetet förslagits ingå i de områden förordningen omfattar. Stubben ingår i samma lokalsamhälle som Jöusanområdet, som tagits med i förordningsförslagets geografi och det skulle vara naturligt att Stubben skulle ingå i de områden som förordningen omfattar annars lokalsamhället i området splittras.

Intresseföreningen för en levande skärgård r.f. hänvisar till det breda samarbetet mellan statliga myndigheter och lokala aktörer och avser att avsteg från detta gemensamma kompromissförslag kan göras endast i mycket ringa mån. Föreningen anser dock behov för de följande förtydliganden/preciseringarna i förordningen:

2 § Läge och gränser: det bör tydligt och specifikt dokumenteras de landområden som är ägda av staten genom att komplettera de kartor i bilagorna 1-n för varje kommuns kartbild med en bilaga med fastighetsnummer för samtliga fastigheter som ägs av staten.

3 § Fridlysningsbestämmelser: Första meningen ändras från: "Bestämmelser om verksamhet som är förbjuden i Kvarkens naturskyddsområde finns i 49 § i naturvårdslagen och bestämmelser om undantag från fridlysningsbestämmelserna i 50 och 51 § i den lagen." till: "Bestämmelser om verksamhet som är förbjuden i Kvarkens naturskyddsområde finns i 49§ och 52 § i naturvårdslagen och bestämmelser om undantag från fridlysningsbestämmelserna i 50 och 51§ i den lagen."

Intresseföreningen för en levande skärgård r.f. anser att i punkt 3) bör ändras från: "Jaga gråsäl och östersjövikare i de allmänna vattenområden som ingår i naturskyddsområdet i enlighet med 7 och 10 § i jaktlagen och i statens privata vattenområden i Norrskär och Storskär i enlighet med 10§ i jaktlagen," till: "Jaga gråsäl och östersjövikare i de allmänna vattenområdena som ingår i naturskyddsområdet i enlighet med 7 § och 10 § i jaktlagen och i statens enskilda vatten och landområden vid Norrskär och Storskär i enlighet med 10 § i jaktlagen,". Med denna ordalydelse är nu även öarnas landområden beaktade se tidigare notat om 2 §. Inom de 2 områdena för statens enskilda vattenområde i Kvarkens Naturskyddsområde.

Intresseföreningen för en levande skärgård r.f. anser att sista meningen under 3§ bör ändras från: "Inom Kvarkens naturskyddsområde är det tillåtet enligt jaktlagstiftningen att döda kråkor och sådana gråtrutsindivider som medför betydande olägenhet för häckningen för andra fågelarter samt med tillstånd av Forststyrelsen vidta åtgärder för reglering av beståndet av skarv." till: "Inom Kvarkens naturskyddsområde är det tillåtet enligt jaktlagstiftningen att döda kråka, gråtrut och havstrut samt under fredningstid skadeförorsakande kråk- och gråtrutsindivider samt med behövliga tillstånd vidta åtgärder för reglering av beståndet av skarv." Med hänvisning till Martti Harios rapport (RKTL:n toiminta Mustasaaren Norrskärillä vuonna 2009, 2.12.2009), där predationen på sjöfågelungar studerats och dokumenterats, och som visar bla. gråtrutens negativa påverkan på sjöfågelbestånden. (bifogat)

Intresseföreningen för en levande skärgård r.f. anser att det bör tilläggas till förordningen: "Utan hinder av 49§ stycke 1 punkt 5 i naturvårdslagen får en individ, som anges i bilaga IV och bilaga V till habitatdirektivet, dödas i Kvarkens naturskyddsområde om den orsakar skada enligt 83 § tredje momentet naturvårdslagen, om undantag har beviljats av Viltcentralen" eftersom Intresseföreningen anser att vargen skall införas i förordningen i enlighet med de ändringar i lagstiftningen som nu bereds inom den Europeiska unionen och Finland. Jakt på stora rovdjur skall kunna jagas i preventivt syfte under jakttid detta för att förhindra skador på fritt betande tamboskap före de dödat ex. får, mest adaptivt och enhetligt på området skulle vara att jakt på stora rovdjur skulle få bedrivas i enlighet med rådande finsk jaktlagstiftning. Då vargen blir jaktbart vilt och flyttas från habitatdirektiv IV till V, bör detta tas i beaktande i förordningen samt möjliga kommande arter som järv, björn, lo.

I 4 § Delegationen: första meningen bör omformuleras enligt följande: "För att bistå Forststyrelsen i frågor som gäller skötseln och användningen av Kvarkens naturskyddsområde tillsättes en delegation för fyra år i sänder."

Föreningen också poängterar en typo gällande hänvisning till naturvårdslagen (49 § 1 mom. 4 punkten borde vara 5 punkten).

Föreningen anser behov för de följande förtydliganden/preciseringarna i promemoria:

På sidan 9(38) under 2.6 nämns fågelbeståndet i Kvarken och havsörnen som nämns i tredje stycket, havsörnen (*Haliaetus albicilla*, 15-20 par) verkar vara en mycket låg uppskattning. En inventering utförd av behöriga inventerare året 2024 av havsörnen i Kvarken området visar på en betydligt större population av häckande par och antal ungar. Dock finns ingen bedömning av icke häckande individer. Intresseföreningen önskar att populationen av havsörnen uppdateras på basen av utförd inventeringen 2024.

Som sist föreningen konstaterar att översättningen till svenska av förslaget till förordning och promemoria är felaktig och bör korrigeras.

Intresseföreningen ger full stöd till Malax och Korsholms utlåtanden.

Norrskärs intresseförening r.f. är en lokal förening som arbetar för att bevara kulturarvet, skärgårdstraditioner och möjligheter till fortsatt jakt, fiske, fritidsvistelse och brukande av privata fiskarbastur på Norrskär.

Föreningen ställer sig i grunden positiv till syftet med att skydda Kvarkens unika natur- och kulturmiljö, men understryker vikten av att tryggheten av traditionell användning och kulturarv inte undermineras eller omintetgörs av framtida förvaltning, godtycklig tolkning av lagstiftning eller tillämpning av fridlysningsbestämmelser.

Norrskärs intresseförening r.f. gör samma preciseringsförslag som Intresseförening för en levande skärgård gällande förordningen.

3.7. Metsästys- ja kalastusyhteisöt Jakt- och fiskesammanslutningar

Finlands viltcentral Kust-Österbotten anser att för att komplementera området samt adaptivt förvalta området med sikte mot framtiden, dynamiskt och enhetligt förvalta jakten på hela området bör jakt vara tillåten enligt jaktlagsstiftningen, dvs. på samma grund som gäller på de privatägda områdena som ingår i detta område. För nutid uppfyller jaktlagsstiftningen mycket väl det behov av skydd alla förekommande viltarter på hela ifrågavarande område har behov av. Jaktlagstiftningen kan årligen snabbt och effektivt vid behov reagera på förändringar i viltarterna vilket man inte med givet förordningsutkast har samma möjlighet till.

All reglering och trygghet av viltarternas förekommande i Finland sker på bas av inventeringar, både regionala och nationella, viltarternas jaktuttag regleras genom årliga beslut för eventuella regressiva viltarter av Jord- och skogsbruksministeriet. Utöver den nationella regleringen för uttag från viltbestånden så begränsas jaktmöjligheterna årligen ofta också av de lokala jaktklubbarna som verkar på ifrågavarande område.

Arbetsgruppens proposition tar hänsyn till områdets särdrag, av vilka de viktigaste är den snabba landhöjningen och Kvarkens skärgårdslandskap, som kopplar naturvården till kultur- och byggnadsarvet. Ovan nämnda orsaker styrker motiveringen om att jakten skall regleras genom Finlands adaptiva viltförvaltning genom jaktlagsstiftningen. De fridlysningsbestämmelser som nu föreslås betonar en aro av lokala aktörer främst för redan nu i jaktlagen icke jaktbara sjöfågelarter men också jaktbara fågelstammar vilkas jakttid redan nu adaptivt regleras genom jaktlagen i området.

Enligt utkastet till statsrådets förordning om Kvarkens naturskydd skulle totalt endast 19 viltarter samt de enligt jaktlagen icke fredade fåglarna kråka och skadeförorsakande individer av gråtrut samt mink och mårddhund vara möjliga att jaga på det ifrågavarande statliga övriga naturskyddsområdet. (i jaktlagens 5§ listas totalt 55 viltarter samt 17 st. icke fredade djur eller fåglar samt förvildad katt.) För en enhetlig adaptiv komplettera förvaltningen av viltarterna bör jaktlagstiftningen tillämpas ifrågavarande område.

Finlands viltcentral Kust-Österbotten önskar att jakt på gråsäl och östersjövikare bör av djuretiska skäl även kunna bedrivas också på statens enskilda landområden och föreslår följande formulering: "Jaga gråsäl och östersjövikare i de allmänna vattenområdena som ingår i naturskyddsområdet i enlighet med 7 § och 1.0 § i jaktlagen och i statens enskilda vatten och landområden vid Norrskär och Storskär i enlighet med 1.0 § i jaktlagen."

Finlands viltcentral Kust-Österbotten anser att jakttiden för rävar, hermelin och skogsmård bör ha jakttider enligt jaktlagen på hela området, formuleringsförslag enligt följande: 5) jaga rävar, hermelin och skogsmård i enlighet med jaktlagen med undantag av de områden som avses i 1. punkten.

Finlands viltcentral Kust-Österbotten anser att i sista stycket i 5 punkten bör också kompletteras gällande i jaktlagen nämnda icke fredade fåglar, med gråtrut på samma sätt som kråkan, dvs. så att den kan jagas enligt jaktlagstiftningen på området under icke fredningstid (1.8-9.3) och under dess fredningstid (10.3-31.7) med dispens från Finlands viltcentral för skadeförorsakande individer. Gråtrutskolonier är alltid fredade enligt jaktlagen. Kajor bör också tillåtas att dödas enligt jaktlagsstiftningen på ifrågavarande område och gör en formuleringsförslag: "Inom Kvarkens naturskyddsområde är det tillåtet enligt jaktlagstiftningen att döda kråka, gråtrut, kajo."

Kust-Österbottens regionala viltråd anser att vid hänvisningar i promemorian i arbetsgruppens förslag gällande jakt hänvisas genomgående till 49 § fridlysningsbestämmelser som gäller för nationalparker och naturreservat. Detta är inte ändamålsenligt då ifrågavarande område är ett mycket stort annat statligt naturskyddsområde om vilka det mer föreskrivs om i 52 § i naturvårdslagen som möjliggör jakt mer omfattande. Området kan på grund av sin arealmässiga storlek och ringa besökarantal inte jämföras eller effektivt förvaltas såsom övriga mindre naturskyddsområden förekommande i Finland, däremot kan området väl jämföras med de arealmässigt vidsträckta ödemarksområdena i Norra och Östra Finland där betydligt lindrigare jaktarrangemang/fredningar tillämpas för kommunmedlemmar enligt JL8§. Enligt naturvårdslagens 52§ gällande fridlysningsbestämmelser för andra statliga naturskyddsområden är det enligt 3:dje stycket möjligt att genom förordningen om inrättande föreskrivas att jakt är tillåten inom sådana andra statliga naturskyddsområden, om jakten inte äventyrar syftet med inrättandet av området eller inverkar skadligt på annan användning av området. Bestämmelserna kan vara begränsade till en viss tid eller ett visst område eller gälla en viss viltart och Kust-Österbottens regionala viltråd anser att detta vore mer lämpat för Finlands största havsskyddsenhet som totalt omfattar 1300 kvadratkilometer.

Kust-Österbottens viltråd vill också påpeka att begränsningarna för skötsel av våtmarksbiotoper bör säkerställas med given förordning, många projekt kan förverkligas för att hjälpa sjöfågelbeståndens biotoper i området.

Vid inrättandet av Natura 2000 områden belägna inom det nu ifrågavarande statens övriga naturskyddsområdet, framhölls alltid att Natura 2000 inte på något sätt skulle inverka på möjligheterna till jakt, så är nu inte fallet då det hänvisas till begränsningar av jakt med Natura 2000 som grund för detta. I bakgrundarbetena från tidigare naturvårdslag 17a (RP 99/2009) sägs följande: Om det naturskyddsområde

som ska inrättas också ingår i Natura 2000 iakttas dessutom vad statsrådet särskilt har konstaterat om jakt i sitt beslut. Syften är också att den gällande jaktpraxisen inte ska ändras på ett väsenligt sätt inom dessa områden." I bakgrundsarbetena till gällande naturvårdslags motsvarande paragraf dvs 52 § finns ingen motsvarande skrivelse, men samtidigt sägs att paragrafen bygger på 17a § i den gamla lagen. Sålunda skulle man kunna säga att bakgrundsarbetena till den tidigare lagen även skulle ha relevans för nu gällande lag. Med detta som motivering yrkar Kust-Österbottens regionala viltråd på att jakt skulle vara tillåtet i enlighet med de fastslagna Natura2000 bestämmelserna på området, dvs. jakt enligt jaktlagen och jaktförordningen med de fastslagna Natura 2000bestämmelserna.

I den förslagna förordningen borde licensjakt på stora rovdjur vara tillåten, detta anser Kust-Österbottens viltråd måste ingå i förordningen med tanke på att kunna vidta skyddsåtgärder för betesdjur på området.

I Jaktförordningen bestäms årligen om fredningar och jakttider vilket gör att djur och fågelbeståndens eventuella ändringar beaktas på ändamålsenliga sätt. Med jakt enligt jaktlagstiftningen effektiveras jakt på predatorer vilket är önskvärt för att skydda sjöfåglarnas reproduktion. Med hänvisning till ovanstående anser Kust-Österbottens viltråd att jakt enligt Jaktlagen och Jaktförordningen bör tillåtas på Kvarkens naturskyddsområde.

Suomen Metsästäjäliitto katsoo, että saaristo- ja siihen liittyvää metsästyskulttuuria sekä kannansäätelyn tarpeita on esityksessä pääsääntöisesti huomioitu kiitettävällä tavalla.

Joidenkin lajien pyyntirajoitusten perustelut uhanalaisuuden vuoksi vaikuttavat perustuvan vanhentuneeseen tietoon. Esimerkiksi peltopyy, isokoskelo ja alli ovat 2019 punaisen kirjan mukaan silmälläpidettäviä, eivätkä uhanlaisia, kuten esityksessä väitetään ja vuoden 2019 tietokin alkaa olla vanhentunutta esimerkiksi isokoskelon osalta, jota sittemmin pidetään elinvoimaisena kasvavan kannan johdosta. Isokoskelon ja allin lisääminen metsästettäviin lajeihin olisi siten perusteltua.

Suomen Metsästäjäliitto toteaa, että suden hallinnollinen asema on muutoksessa ja sille saattaa pian tulla metsästysaika. Vaikka suurpedot ovat metsästyslaissa aina rauhoitettuja, niille voidaan antaa poikkeuslupia. Pelkästään metsästyslain rauhoitus ei tule olla peruste jättää niitä pyydettävästä lajistosta pois. Aiheessa tulee olla kaukaa viisas, vaikka suurin osa alueesta on vettä, eikä siten potentiaalista maasuurpedoille soveltuvaa pinta-alaa. Riski esimerkiksi perinnebiotooppilaidunnukselle kasvaa maapinta-alan ollessa pientä. Pienpetojen metsästyksellinen huomiointi on erityisesti linnustoalueilla tervetullutta.

Lajiston muuttumisen johdosta Metsästäjäliitto ei ylipäätään kannata lajien listamaista nimeämistä alueella pysyvästi rauhoitetuiksi tietyn hetkellisen tilanteen vuoksi, vaan rauhoitettujen lajilistoja tulisi tarkastella määrävälein. Esimerkiksi esityksessä todetaan, että "Mikäli merimetso ja valkoposkihanhi säädettäisiin riistalajeiksi, ne voitaisiin lisätä alueella metsästettäviin lajeihin neuvottelukunnan esityksen perusteella". Samoin huomioidaan mahdollinen villisian leviäminen alueelle, vaikka sitä ei nyt alueella ole tavattu. Metsästäjäliitto esittää, että vastaavan kaltaista varaumaa tulee määrävälein toteuttaa kaikkien rauhoitetuiksi nimettävien lajien kohdalla siten, että laji voitaisiin siirtää metsästettäviin lajeihin olosuhteen muuttuessa.

Metsästäjäliitto kannattaa ja pitää tärkeänä sallittavaa vieraslajipetojen ja rauhoittamattomiin kuuluvien variksen ja pesintää häiritsevien harmaalokkiyksilöiden vähentämismahdollisuutta.

Normaali toimiminen yleisillä vesialueilla tulee säilyttää. Metsästyslain 7 §:n mukainen metsästys yleisellä vesialueella tulee toteutua metsästyslain mukaisin riistalajein metsästysaikaan. Erilliset metsästysrajoitukset ovat ylipäätään kyseenalaisia tällaisilla suurilla suojelualueilla ja varsinkin yleisillä vesialueilla, koska

metsästyslaki jo itsessään huolehtii metsästyksen kestävydestä adaptiivisesti metsästysajoin, kiintiöin ja rauhoituksin. Rajoituksista huolimatta liitto kiittää ja pitää erittäin tärkeänä hylkeenpyynnin tarpeiden huomioimisen siinä, että joillain alueilla toteutuvasta pesintä- ja levähdysaikaisesta liikkumis- ja maihinnousukiellosta huolimatta hylkeenpyyntiin liittyvä liikkuminen ja maihinnousu on sallittua.

Bergö jaktvårdsklubb r.f. anser att vid inrättandet av Natura 2000 områden belägna inom det nu ifrågavarande statens övriga naturskyddsområdet, framhålls alltid att Natura 2000 inte på något sätt skulle inverka på möjligheterna till jakt, så är nu inte fallet då det hänvisas till begränsningar av jakt med Natura 2000 som grund för detta.

Med jakt enligt jaktlagstiftningen effektiveras jakt på predatorer vilket är önskvärt för att skydda sjöfåglarnas reproduktion. Jakt enligt Jaktlagen och Jaktförordningen bör tillåtas på Kvarkens naturskyddsområde.

Bergö jaktvårdsklubb ger full stöd till utlåtanden från Malax kommun, Korsholms kommun och Intresseföreningen för en levande skärgård.

Björköby jaktvårdsklubb r.f. är en lokal förening vars syfte är att idka jakt och viltvård.

Föreningen understryker vikten av att det även i fortsättningen ska vara möjligt att bedriva jakt i den omfattning som görs idag. Den anser att jakt enligt jaktlagen och jaktförordningen med stöd av 52 § i Naturvårdslagen borde tillämpas på det planerade området. Jaktlagen och jaktförordningen vore det mest adaptiva att tillämpa inom området eftersom det baseras på årlig inventering av vilt, jakttidbestämmelser samt att jaktbara arter bestäms utifrån inventeringsresultat.

Jaktvårdsklubben poängterar även vikten av att bevara förutsättningarna att bedriva den traditionell fårskötsel med sommarbete i den yttre skärgården. För att det ska vara möjligt måste det finnas möjlighet att ta bort enskilda problemindivider av stora rovdjur som utgör hot mot betesdjuren och förutsätter därför att en skrivning kring detta införs i förordningen.

I den skötsel- och användningsplan som efter inrättandet av området ska uppgöras kommer det att införas rörelsebegränsningar på området. Skötsel- och användningsplanen kommer, förutom det planerade naturskyddsområdet även att omfatta privatägda skyddsområden samt hela Kvarkens världsarvsområde. För att garantera att införda rörelsebegränsningar och andra skyddsåtgärder inte berör andra områden än de som förordningen gäller önskar Björköby jaktvårdsklubb rf att följande skrivning införs i förordningens PM:

"Med denna förordning begränsas inte markanvändning, jakt eller rörelse utanför området och eventuella begränsningar i rörelsefriheten berör inte landstigning som är nödvändig med tanke på yrkesfiske och säljakt."

Jaktvårdsklubb ger full stöd till Korsholms kommuns och Intresseföreningen för en levande skärgård rf's utlåtanden.

Jungsund jaktklubb r.f. omfattar utlåtandena som getts av Intresseföreningen för en levande skärgård r.f., Kust-Österbottens regionala viltråd, Suomen Metsästäjäliitto och Korsholms kommun.

Mickelsörarnas Jaktklubb r.f. vill i tillägg till arbetsgruppens förslag framhålla att största delen av Mickelsörarna består av tidigare inrättade privata skyddsområden där jakten inte begränsats. Till de privata områdena hör även de samfälliga stränderna som utgör en betydande yta som ständigt växer p.g.a. landhöjningen (+9mm/år) längs de låga stränderna och vattenområden, och omsluter de statsägda

landområden som föreslås ingå i Kvarkens skyddsområde (se bifogad karta). Fredning av jakt på statsägda landområden på Mickelsörarna som ingår i Kvarkens skyddsområde skulle således skapa en mosaik av områden där jakten inte är begränsad och det skulle rent praktiskt försvåra bedrivandet av jakt och -övervakning på Mickelsörarna.

Eftersom de statsägda landområden som ingår i Kvarkens skyddsområde utgör ett icke enhetligt område och en mindre del av Mickelsörarna skulle vi vilja framhålla att det förvaltningsmässigt vore en fördel om samma regler för jakten skulle gälla i hela området och följa gällande allmän jaktlagstiftning som adaptivt reglerar jakten och kan anpassas till lokala förhållanden.

Övriga noteringar om fakta i förslaget:

2.3 Allmänt

"En betydande del av statens markområden består av separata skiften på de största öarna i Kvarken: Västerö, Villskär, Stora Källskäret, Märaskär, Replot, Björkö, Lappören, Slåttskär-Rönnskär och Halsön".

Vi vill lyfta fram att markområden på Villskär på Mickelsörarna är till största del privatägda, där finns endast ett fåtal statsägda markområden.

2.9 Delområden

"Mickelsörarna är i sin helhet ett omfattande och representativt exempel på naturtyperna vid den internationellt hänseende exceptionella landhöjningskusten. Området består av flera delområden som kompletterar varandra. Mickelsörarna är ett på internationell nivå betydelsefullt fågelskyddsobjekt som har stor betydelse för skyddet av hotade arter. Mickelsörarna har avsevärd betydelse även för forskning, naturintressen och naturturism."

Vi vill påpeka att det finns inget belägg eller forskning som bekräftar påståendet att området skulle ha stor betydelse för skyddet av hotade arter i jämförelse med andra områden. Ej heller finns det grund för påståendet att Mickelsörarna skulle ha avsevärd betydelse för forskning, naturintressen och naturturism i förhållande till andra områden.

Mickelsörarnas Jaktklubb r.f. förslår en ändring till förordning om Kvarkens Naturskyddsområde gällande 4 § Delegation: Föreningen vill framhålla att det BÖR tillsättas en delegation. Om man kan tillsätta en delegation så kan man också låta bli att tillsätta en delegation. Delegationen skall till minst 50% bestå av representanter med lokal förankring i Kvarkens Skärgård.

Naturen och djurlivet ändras konstant i ett område med kraftig landhöjning. Således bör skötsel- och användningsplanen uppdateras vart femtonde år med inventering av både natur och djurarter som grund.

Molpe Jaktförening r.f. stöder i grunden syftet att bevara Kvarkens unika natur- och kulturvärden. Samtidigt vill föreningen betona vikten av att den traditionella jaktkulturen i området kan fortgå som tidigare, i enlighet med gällande jaktlagstiftning.

Molpe Jaktförening r.f. framför följande preciseringar och ändringar:

2 § Läge och gränser: Jaktföreningen rekommenderar att det tydligt och specifikt dokumenteras de landområden som är ägda av staten. Detta erhålles genom att komplettera de kartor i bilagorna 1-n för varje kommuns kartbild med en bilaga med fastighetsbeteckning för samtliga fastigheter som ägs av staten.

3 § Fridlysningsbestämmelser: Föreningen motsätter sig att jaktbara arter anges eller begränsas genom särskilda listor i förordningens 3 §. Istället bör jakten inom naturskyddsområdet regleras enligt jaktlagen (615/1993) och tillhörande förordningar. Detta säkerställer ett nationellt enhetligt och rättssäkert regelverk för jakten, samtidigt som det säkerställer att både naturvårdens syften och jaktens långsiktiga hållbarhet kan tillgodoses.

Viltstammarna är i ständig förändring både nationellt och lokalt och därför anser Molpe jaktförening att detaljerad listning av tillåtna jaktbara arter i förordningen om Kvarkens naturskyddsområde försvårar regleringen av viltstammarna, utnyttjande av viltresurserna, och bevarandet av den traditionella jaktkulturen i området.

Molpe Jaktförening r.f. anser att förordningen tydligt bör klargöra att jakt på området är tillåten i enlighet med jaktlagen, utan att en separat uppräkningslista av tillåtna eller förbjudna arter införs i förordningstextens 3 §.

Molpe Jaktförening är beredd att delta i fortsatt dialog om hur jaktverksamheten kan samordnas med naturskyddets mål, och vi ser gärna att lokala jaktföreningar involveras i områdets framtida förvaltning och skötsel.

Molpe jaktförening ger sin fulla stöd till Intresseföreningen för en levande skärgård r.f. utlåtande.

Munsala jaktförening r.f. som sin åsikt vill framföra att:

- jaktbara arter och jakttider binds direkt till jaktlag och jaktförordning och inte till denna förordning eftersom jaktlag och jaktförordning kan reagera snabbt på olika arters status (nedåtgående eller stigande), eventuella nya jaktbara arter kan medtagas snabbt t.ex. vitkindad gås, skarv eller havsörn
- möjligheter att avliva kråkor, gråtrutar samt havstrutar anses mycket viktigt
- möjlighet att landstiga på stenar och grynnor för viltvårdsåtgärder och vid säljakt samt bekämpning av invasiva arter anses vara mycket viktigt

Norra Vallgrund jaktklubb r.f. är en lokal förening vars syfte är idkande av rationell jakt, viltvård och naturskyddsverksamhet, sportskytte samt kennelverksamhet. Föreningen understryker vikten av att tryggheten av traditionell användning och kulturarv inte undermineras eller omintetgörs av framtida förvaltning, godtycklig tolkning av lagstiftning eller tillämpning av fridlysningsbestämmelser.

Föreningen anser att jakt enligt jaktlagen och jaktförordningen med stöd av 52 § i Naturvårdslagen borde tillämpas på det planerade området, jaktlagen och jaktförordningen vore det mest adaptiva att tillämpa inom området eftersom det baseras på årlig inventering av vilt, årliga jakttider samt jaktbara arter bestäms utifrån inventeringsresultat.

Jaktklubb gör samma preciseringsförslag som Intresseföreningen för en levande skärgård r.f. gällande 3-4 § i förordningen och promemoria.

Norra Vallgrund jaktklubb r.f. anser viktigt att varg (*Canis lupus*) skall införas i förordningen i enlighet med de ändringar i lagstiftningen som nu bereds inom den Europeiska unionen och Finland. Jakt på stora rovdjur skall kunna jagas i preventivt syfte under jakttid detta för att förhindra skador på fritt betande tamboskap före de dödat ex. får, mest adaptivt och enhetligt på området skulle vara att jakt på stora rovdjur skulle få bedrivas i enlighet med rådande Finsk jaktlagstiftning. Då vargen blir jaktbart vilt och flyttas från §49, habitatdirektiv IV till V, bör detta omedelbart tas i beaktande i förordningen samt möjliga kommande arter som järv, björn, lo.

Gällande förordningen 4§: Delegationen skall ha inflytande i frågor som rör jakt, fiske, byggnation, farleder mm. Delegationen bör till minst 50% bestå av representanter från lokala mark- och vattenägarorganisationer.

Jaktklubben ger fullt stöd till Korsholms kommuns utlåtande och Intresseföreningen för en levande skärgård r.f.:s utlåtande.

Yttermalax jaktförening r.f. och Övermalax jaktklubb r.f. anser att jakt enligt Jaktlagen och Jaktförordningen bör tillåtas på Kvarkens naturskyddsområde.

Föreningar ger fullt stöd till Malax kommunens utlåtande.

Österbottens Fiskarförbund r.f., Kvarkens fiskeriområde och Södra Kust-Österbottens fiskeriområde har gett ett gemensamt utlåtande:

Området är historiskt ett viktigt och aktivt fiskeområde där både yrkes- och husbehovsfiske fortfarande bedrivs. Dom konstaterar att promemorian anger att fiske kan fortsätta enligt gällande fiskelagstiftning, vilket är positivt. Det är av central betydelse att det inte införs nya begränsningar för fisket eller mot åtgärder som främjar och skyddar fisket. Detta följer även Finlands strategi för främjande av konsumtion av inhemsk fisk samt nuvarande regeringsprogram.

De noterar att i promemorians stycke 4.7 nämns möjligheten att restaurera lekområden maskinellt. Maskinella åtgärder är ibland nödvändiga för att bibehålla eller återställa viktiga lek- och uppväxtmiljöer för fiskarter, och det är positivt att detta finns med i promemorian. Möjligheten till maskinella åtgärder bör inte begränsas onödigt inom naturskyddsområdet.

Enligt promemorians stycke 4.10 ska begränsningar i rörelsefrihet inte omfatta "sådan landstigning som är nödvändig med tanke på yrkesfisket och säljakt". Landstigning för att kontrollera redskap, landa fångst eller bedriva säljakt är en förutsättning för fiskets och jaktens utövande och måste tryggas som del av verksamheten.

Kvarkenområdet har starka bestånd av gråsäl (*Halichoerus grypus*) och östersjövikare (*Pusa hispida botnica*) och jakt på båda arterna bör tillåtas som tidigare i området. Båda arterna ökar i antal med en årlig tillväxt på ca 5 %. Sälarterna orsakar allvarliga skador på fisket och fiskeredskap samt hotade fiskarter såsom vandringsik, öring och ål. Det är därför av stor betydelse att jakt på säl tillåts även inom naturskyddsområdet, i enlighet med jaktlagstiftning och den nationella förvaltningsplanen för sälstammarna.

I jämförelse med beskrivningen av fågelfaunan, där det framkommer att arter ökat eller minskat, står ingenting om sälarterna. Dessa har ökat betydligt sedan början av 2000 och fortsätter öka, och detta bör nämnas i texten.

Österbottens Fiskarförbund r.f., Kvarkens fiskeriområde och Södra Kust-Österbottens fiskeriområde anser att skarvens inverkan på hotade fiskbestånd och fisket är väldokumenterad i Östersjön och det måste vara möjligt att vidta åtgärder mot skarvpopulationen även inom naturskyddsområdet.

Österbottens Fiskarförbund r.f., Kvarkens fiskeriområde och Södra Kust-Österbottens fiskeriområde vill framhålla vikten av en adaptiv naturförvaltning, där det erkänns att ekologiskt dominerande arter - såsom sälar, skarv, havsörn och gråtrut -utgör hot mot andra arter och då det gäller sälar och skarvar även mot fiskets framtid. Områdets skötsel- och nyttjandeplan bör utgå från en adaptiv naturförvaltning och reagera på ändringar i naturen.

Österbottens Fiskarförbund r.f., Kvarkens fiskeriområde och Södra Kust-Österbottens fiskeriområde gör också några tekniska korrigeringsförslag.

3.8. Yritykset ja yksityishenkilöt Företag och privatpersoner

Vaasan Sähkö Oyllä on jakeluverkonhaltijana sähköverkkoluvassa maantieteellinen vastuualue jakeluverkon osalta ja se kattaa osin myös perustettavaksi tarkoitetun Merenkurkun luonnonsuojelualueen.

Yhtiö toteaa, että työryhmän raportissa on hyvin tunnistettu sähkönjakeluverkonhaltijan tarve ylläpitää olemassa olevaa sähkönjakeluverkkoa perustettavaksi suunnitellulla luonnonsuojelualueella. Vaasan Sähköverkolle voi muodostua tarve sähkömarkkina-alueissa määritellyn liittämisvelvollisuuden perusteella liittää uusia sähkönkäyttöpaikkoja jakeluverkkoonsa perustettavalla luonnonsuojelualueella.

Yhtiö esittää, että asetuksen 3 §:n 5 momentin asetustekstiin lisätään voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti seuraava maininta:

4) rakentaa olemassa oleville rakennuksille, rakennuspaikoille ja yhdyskuntateknisille laitteille sekä kaavoissa määritellyille rakennuspaikoille sähkönjakeluverkon haltijan toimesta liittyjän liittämiseksi tarvittavia sähkönjakelujohtoja.

Privat person SM ser att den modell för Kvarkenområdet som presenterats ser i princip bra ut - förutsatt att det man kommer överens på till pappers sedan följs också från myndighetshåll.

Hen anser att det är litet märkligt på vilka grunder man väljer vilka arter som skall bekämpas. Skarven som torde vara den invasiva art som mest påverkar fisket, likaså beskattningen av sjöfågelungar nämns inte som en art som kan bekämpas vad jag ser i utlåtandet, däremot nog kråkor och trutar.

Hen påpekar att när man bildar olika slags skyddsområden verkar det som om myndigheten skulle tro att områdena i fortsättningen sköter sig själva, men tyvärr har det ofta blivit så, att dessa områden "förslummats" och t.ex. växter man velat skydda i stället kvävs av sly i olika former.

Det nämns att man önskar att bete på stränder skall fortsätta. Hen påpekar att det skall finnas någon möjlighet till det måste också betesdjuren kunna hållas tryggt på dessa områden från tex. vargen.

Hen föreslår att det skrivs in i kommande avtal att regelverket för skyddsområdet INTE får ändras utan att också markägarna hörs och ger sitt samtycke.